

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA
V PLZNI**

FAKULTA PRÁVNICKÁ

Diplomová práce

**Postavení obce jako zakladatele a
společníka obchodních společností**

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA
V PLZNI**

FAKULTA PRÁVNICKÁ

Katedra obchodního práva

Diplomová práce

**Postavení obce jako zakladatele a
společníka obchodních společností**

Studijní program: Právo a právní věda
Studijní obor: Právo
Autor práce: Ing. Jan Vanke
Vedoucí práce: JUDr. Tomáš Ficner Ph.D.

Prohlášení

„ Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci na téma: *Postavení obce jako zakladatele a společníka obchodních společností*, zpracoval samostatně. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použil k sepsání této práce, byly citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů.“

V Plzni 22.3.2013

.....

Poděkování

Rád bych poděkoval všem, co mě podporovali za období mého studia, vytvářeli mi příznivé studijní podmínky a pomohli mi k vytčenému cíli. Velké díky patří mému vedoucímu diplomové práce JUDr. Tomáši Ficnerovi Ph.D., který vždy ochotně zodpovídal mé dotazy a konzultoval odbornou stránku této diplomové práce. Dále bych rád poděkoval všem vyučujícím, kteří trpělivě předávali všem studentům znalosti, vědomosti, naučili nás orientaci v právních předpisech a obecné právní vědě.

Obsah

1. Úvod	1
2. Charakteristika obce jako veřejnoprávního subjektu vystupujícího v obchodně právních vztazích	3
2.1 Ústavní zakotvení místní samosprávy.....	3
2.2 Základní zákonné postavení obce v obchodních společnostech	4
2.3 Proces zakládání a rušení obecních obchodních společností	5
2.3.1 <i>Funkce zastupitelstva obce při zakládání obchodní společnosti</i>	7
2.3.2 <i>Předpoklady založení obchodních společností dle obchodního zákoníku</i> ..	9
2.3.3 <i>Zrušení a zánik obchodních společností obce</i>	13
2.4 Rada obce v působnosti valné hromady.....	14
2.4.1 <i>Aplikace ustanovení § 102 odst. 2 písm. c) zákona o obcích</i>	16
2.4.2 <i>Kompetence rady obce</i>	17
2.4.3 <i>Projednání podkladů obchodní společnosti v radě obce</i>	18
2.5 Delegace zástupců obce do orgánů obchodních společností.....	19
2.5.1 <i>Delegace do statutárního orgánu akciové společnosti</i>	19
2.5.2 <i>Postup zastupitelstva obce dle ust. § 84 odst. 2 písm. g)</i>	24
2.5.3 <i>Problematika neslučitelnosti funkce delegovaných zástupců v orgánech obchodní společnosti</i>	25
2.6 Obec jako spoluzakladatel a společník obchodních společností.....	26
3. Historický exkurz a pohled na úpravu obchodních společností dle nového občanského zákoníku	29
3.1 Počátky územní samosprávy před a po roce 1848	29
3.1.1 <i>Majetkové poměry obce do období první republiky</i>	32
3.2 Vývoj od první republiky do roku 1945.....	32
3.2.1 <i>Majetkové poměry obce od první republiky do roku 1945</i>	33
3.3 Samospráva v období 1945 do sametové revoluce	34
3.3.1 <i>Majetkové poměry obce po roce 1945</i>	35

3.4	Vývoj po roce 1989 po současnost.....	35
3.5	Nový občanský zákoník v kontextu s platnou právní úpravou	37
3.5.1	<i>Nový občanský zákoník v kontextu obecních obchodních společností.....</i>	<i>38</i>
3.5.2	<i>Vybraná problematika v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích</i>	<i>40</i>
4.	Vybraná problematika související s obchodními společnostmi.....	45
4.1	Investice do akciové společnosti založené obcí	45
4.1.1	<i>Postavení akciové společnosti dle zákona o zadávání veřejných zakázek</i>	<i>46</i>
4.1.2	<i>Veřejná podpora akciové společnosti</i>	<i>47</i>
4.1.3	<i>Způsoby poskytnutí investice</i>	<i>48</i>
4.1.4	<i>Shrnutí.....</i>	<i>53</i>
4.2	Transformace příspěvkové organizace na obchodní společnost	54
4.2.1	<i>Obecně k transformaci příspěvkové organizace na obchodní společnost</i>	<i>54</i>
4.2.2	<i>Přínos transformace příspěvkové organizace na akciovou společnost</i>	<i>56</i>
4.2.3	<i>Transformace z majetkoprávního pohledu</i>	<i>57</i>
4.2.4	<i>Proces transformace z pohledu zákoníku práce</i>	<i>58</i>
4.3	Úprava obecních obchodních společností ve Spolkové republice Německo... ..	59
4.3.1	<i>Obchodní společnosti podle obecního zřízení v Bavorsku.....</i>	<i>64</i>
5.	Závěr	66
	Resume	71
	Seznam použitých pramenů	72
	Přílohy	77

1. Úvod

Právní úprava obcí jako zakladatele a společníka obchodních společností v sobě zahrnuje dva podstatné prvky. Prvek veřejnoprávní, který představuje obec jako subjekt veřejnoprávních vztahů a prvek představující obchodní společnosti jako soukromoprávní subjekt. Není náhodou, že dochází k propojení veřejnoprávního a soukromoprávního prvku, jelikož obce musí dohlížet na dodržování obecního blaha, které je představováno subjektivními potřebami všech občanů obce. Považuji za správné, že je obcím umožněno podnikání a zajišťování veřejnoprávních potřeb občanů prostřednictvím obchodních společností. Není vždy efektivní, aby obce zajišťovaly veškeré služby buď zcela samy nebo prostřednictvím svých příspěvkových organizací, obecně prospěšných společností nebo jinými samostatnými právníckými osobami, které podléhají pod obecní správu. Obchodní společnosti mají organizačně propracovanou strukturu managementu, která tvoří záruku profesionalismu.

Téma své diplomové práce jsem si zvolil, jelikož se s problematikou obchodních společností zakládaných obcemi setkávám v praxi. Považuji ji za velice zajímavou a dosud nekomplexně upravenou. Svoji práci se za pomoci analytické, popisné a částečné komparační metody pokusím podat ucelený přehled problematiky se zaměřením na vybrané okruhy prohlubující záběr zvoleného tématu. Bohužel z důvodu šíře tématu a omezenému rozsahu, který je pro práce tohoto typu stanoven, není možné postihnout problematiku v celé šíři.

V mé práci se nehodlám zaobírat základním rozčleněním obecních orgánů nebo obecně samosprávných celků, protože se domnívám, že se jedná o právní základ a minimum, které není potřeba podrobně rozebírat. Zaměřím se tedy více na specifickou oblast, která je upravena v příslušných zákonech.¹

V první části diplomové práce bych se zaměřil na základní ústavní zakotvení obecní samosprávy, které tvoří základní rovinu pro zřízení obcí a obecní samosprávy jako celku. Postupně bych rád navázal na jednotlivé pravomoci orgánů obce v obchodních společnostech, jejich role v obchodních společnostech a zmínil bych rozdílné postavení orgánů obce, v nichž jsou jediným zakladatelem a společníkem

¹ Především zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

v porovnání s obchodními společnostmi, u nichž je obec spoluzakladatelem resp. ve vztahu s více společníky.

Druhou část své práce budu věnovat historickému shrnutí obecní samosprávy jako celku. Ve všech etapách zaznamenala veliký vývoj a dostala změn s ohledem na politické uspořádání země. V jednotlivých podkapitolách bych se rád věnoval i ekonomické činnosti v rámci podnikání, které obce v jednotlivých etapách vykonávaly. Následně se přesunu z úpravy de lege lata do úpravy de lege ferenda. Mám za to, že přijetím dosud neúčinného občanského zákoníku² nastane velké množství změn, které bych rád zmínil v textu této diplomové práce.

Závěrečnou část své práce budu věnovat vybraným specifickým výřezům, které se váží k problematice obchodních společností, v nichž je obec zakladatel nebo společník. Rád bych podal ucelený výklad možností realizace investic obce do obchodních společností zakládaných obcemi, anebo v nichž je obec společníkem. Dále poukážu na situace, kdy není jediným řešením zakládání obchodních společností obcemi pro zajištění veřejného zájmu, a že obdobně mohou vykonávat obdobou funkci jiné právnické osoby³ s tím, že následně existuje možnost přeměny na obchodní společnost. V obecné rovině provedu sumarizaci úpravy obchodních společností ve Spolkové republice Německo s tím, že se zaměřím konkrétně na úpravu v Bavorsku.

Cílem diplomové práce je přinést ucelený přehled problematiky s objasněním historického kontextu, přes platnou právní úpravu po část zaměřenou na blízkou budoucnost. Rozborem některých témat vybrané problematiky související s obecními obchodními společnostmi sleduji přínos z teoretické roviny do aplikační.

² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

³ V tomto případě myšlena konkrétně příspěvková organizace (p.o.)

2. Charakteristika obce jako veřejnoprávního subjektu vystupujícího v obchodně právních vztazích

2.1 Ústavní zakotvení místní samosprávy

Těžiště ústavněprávní úpravy místní samosprávy tvoří hlava sedmá Ústavy. Základní rozdělení české územní samosprávy vymezuje článek 99 a to tak, že Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. Označení obcí jako základního článku není náhodné, jelikož obec je společensky i místně nejbližším seskupením lidí, u kterého se dá předpokládat zájem na úpravě záležitostí přesahujících soukromý zájem jednotlivce či rodiny. Kraje jako vyšší článek soustavy mají význam zejména v oblasti záležitostí přesahujících možnosti jedné obce. Vztah obce a kraje upřesňuje čl. 100 odst. 2, který stanoví, že obec je vždy součástí vyššího samosprávného celku. Čl. 100 odst. 1 vymezuje územní samosprávné celky jako územní společenství občanů, která mají právo na samosprávu. V tomto ustanovení lze spatřit dva prvky územních samosprávných celků. Na straně jedné území jako vymezenou oblast zemského povrchu, na kterém celky vykonávají svou působnost a na straně druhé, prvek personální, jako množství lidí žijících na takovém území. K tomu pak přidává ještě článek 101 odst. 3 prvek hospodářský a územním samosprávným celkům přiznává právo mít vlastní majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu. Články 100 odst. 3 a 101 odst. 4 dávají samosprávným celkům jisté garance. Nejprve jde o skutečnost, že vytvořit nebo zrušit vyšší územní samosprávný celek lze jen ústavním zákonem, což jim propůjčuje určitou záruku stability v čase, a dále skutečnost, že stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. Tím je samosprávě poskytnuta značná ochrana před vlivem státní centrální výkonné moci. Pokud ta by mohla do činnosti samosprávy libovolně zasahovat, nedalo by se pak hovořit o opravdové samosprávě. Ta by totiž byla degradována jen na správce zbytkových záležitostí, které by centrální moc nepovažovala za dostatečně významné. Ústava dále stanoví, a to v čl. 101 odst. 2 pro obce a odst. 3 pro vyšší územní samosprávné celky, že tyto jsou samostatně spravovány

zastupitelstvy. Základní úpravu ustavování zastupitelstev najdeme v čl. 102. Zastupitelstvo má pozici nejvýznamnějšího samosprávného orgánu, což je dále umocněno článkem 104 odst. 3, který dává zastupitelstvům právo tvořit vlastní právní předpisy v mezích své působnosti. Působnost zastupitelstev pak může být dle čl. 104 odst. 1 stanovena jen zákonem.⁴ Členové zastupitelstev jsou voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Funkční období zastupitelstev je čtyřleté. Podle čl. 104 odst. 2 rozhoduje zastupitelstvo obce ve věcech samosprávy, pokud nejsou zákonem svěřeny zastupitelstvu vyššího územního samosprávného celku. Vyšší samosprávné celky tedy potřebují pro založení své působnosti jasného zmocnění, zatímco samosprávná působnost, která takto vymezena není, spadá pod působnost obce. Nakonec článek 105 stanoví, že výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon. Jedná se tak o základ pro vymezení přenesené působnosti územních samosprávných celků.

2.2 Základní zákonné postavení obce v obchodních společnostech

Zákonná úprava obce jako veřejnoprávního subjektu vystupujícího v obchodně právních vztazích vyplývá z příslušných ustanovení zákona o obecním zřízení.⁵ Z ustanovení zákona o obcích můžeme odvodit zmocnění zakládat právnické osoby, ale z pohledu zakládání obchodních společností nalezneme konkrétní zmínku v ustanovení § 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obci je svěřena pravomoc k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností prostřednictvím kapitálových obchodních společností.

Obchodní společností chápeme právnickou osobu založenou za účelem podnikání, není-li v zákoně či v právu Evropských společenství upraveno rozdílně. Obchodními společnostmi jsou veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, evropská společnost a evropské hospodářské

⁴ KLÍMA, K. et al. *Komentář k ústavě a listině*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, str. 830.

⁵ § 84 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů „*Zastupitelstvo obce je vyhrazeno rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakladací smlouvy a stanovy a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách.*“

zájmové sdružení.⁶ Evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení jsou konkretizovány speciálními právními předpisy.⁷ Primárně jsou obchodní společnosti zakládány za účelem podnikání.⁸ Akciová společnost a společnost s ručením omezeným mohou být zakládány i pro jiný účel, ale pouze za předpokladu, že to není v rozporu s jiným právním předpisem. Zákonné předpoklady pro založení a účast obcí v obchodních společnostech stanoví § 56 odst. 2 obchodního zákoníku. Pokud zákon nestanoví jinak, mohou být zakladateli společnosti a účastnit se na jejím podnikání osoby fyzické i právnické.

2.3 Proces zakládání a rušení obecních obchodních společností

Obchodní zákoník, stejně jako zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů stanoví, že obcí mohou být založeny akciová společnost a společnost s ručením omezeným, a to i k jinému, než podnikatelskému účelu. Nižšími i vyššími územně samosprávnými celky jsou zakládány obchodní společnosti, které mají za úkol zajistit především řádné plnění jim svěřených úkolů, zajistit určitou veřejně prospěšnou činnost a hospodárné nakládání s majetkem.⁹

Pokud se budeme zabývat textem obchodního zákoníku, který nám stanoví taxativní výčet obchodních společností, narazíme při srovnání se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů na mantinely, které jsou obcím při zakládání obchodních společností nastaveny. Pokud veřejnoprávní předpis stanoví, že obce mají oprávnění samostatně zakládat akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným, mám za to, že se jedná o okleštění soukromoprávního ustanovení, jak chápáno v obchodním zákoníku.¹⁰ V tomto případě nevyužijeme při posuzování zakládání společností zásadu dispozitivní, která se váže k ustanovením obchodního

⁶ Srov. Ustanovení § 56 odst. 1 zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti, srov. zákon č. 360/2004 Sb., o Evropském hospodářském zájmovém sdružení, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Podnikání blíže specifikováno v ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ Srov. ustanovení § 23 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ Srov. § 23 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a § 56 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

zákoníku, nýbrž zásady *lex specialis derogat generali*.¹¹ Obdobný názor má i Havlan, který rozšiřuje svůj náhled i na možné účastenství obcí v obchodních společnostech.¹²

Ustanovení § 23 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů obsahuje velice důležitý dovětek, který opravňuje obce být společníkem i jiných právnických osob než pouze taxativně zmíněných akciových společností a společností s ručením omezeným. Obec se podílí na účasti v právnické osobě svým majetkem včetně peněžitých prostředků. Jednoznačnost a limitace zakladatelského oprávnění obcí, aplikovaná na obchodní společnosti je nezpochybnitelná. Účastenství obcí na obchodních společnostech už musíme odvodit ze smyslu zákona. Nemůže být sporu, že obec může být společníkem v případě kapitálových obchodních společností. Z gramatického výkladu zákona můžeme odvodit, že obec může být společníkem osobních obchodních společností tehdy, když přistoupí svým vkladem do již existující osobní obchodní společnosti. Svou teorii opírám o ustanovení obchodního zákoníku, kdy je právnickým osobám umožněno účastnit se vkladem na všech formách obchodních společností. Z toho vyplývá, že pokud se obec rozhodne účastnit se svým vkladem na již existující obchodní společnosti, splnila všechny zákonné požadavky a naplnila smysl zákona. Oponentní názor, je takový, že obec může být společníkem pouze v kapitálových obchodních společnostech. Nemyslím si, že by v zákoně byla pro tento názor jednoznačná opora, i když by tím byl smysl účasti obcí na obchodních společnostech lépe postižen. Vždyť primárně by obce měly být chráněny před případnou majetkovou ujmov, kterou by účast na osobních obchodních společnostech mohla přinést.

Akciová společnost a společnost s ručením omezeným jsou kategorizovány mezi kapitálové obchodní společnosti. Akciová společnost bývá někdy též nazývána ryzí kapitálovou společností a společnost s ručením omezeným za kapitálovou společnost smíšeného typu. Pro obě společnosti je však typické, že ručení je omezené a zužují své podnikatelské riziko pouze do výše svého vkladu, popř. splnění příplatkové povinnosti. Na řízení společnosti se podílí pouze zprostředkovaně, prostřednictvím příslušných orgánů. Ačkoliv je obec právnickou osobou, rozhodně ji nelze považovat za běžný podnikatelský subjekt. Obec má zajišťovat jisté úkoly, ať už v samostatné nebo

¹¹ zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů je při posuzování ke vztahu k zakládání obchodních společností *lex specialis* k zákonu č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

¹² HAVLAN, P. *Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě*. 2. aktualizované a podstatně doplněné vydání. Praha : Linde Praha, a. s., 2008. str. 220.

přenesené působnosti a při jejich výkonu se musí chovat hospodárně a postupovat v souladu právními předpisy. Pokud by obec zakládala samostatně obchodní společnosti osobního charakteru, mezi něž se řadí veřejná obchodní společnost a společnost komanditní, zavázala by se tím k ručení za vzniklé závazky společně a nerozdílně celým svým majetkem. Ručením celým svým majetkem za závazky obchodní společnosti se jeví přinejmenším jako nerozumné.¹³ Nadto založit osobní obchodní společnost mohou minimálně dvě osoby podnikající pod společnou firmou.¹⁴

Při zakládání obecních obchodních společností se musí přihlídnout nejen k zákonným ustanovením obchodního zákoníku, který stanoví závazný postup pro jednotlivé společnosti, ale taktéž k zákonu o obcích, který sice nestanoví konkretizaci pro zakládání obchodních společností, ale stanoví je v obecné rovině. Podstatná úloha při zakládání společnosti je svěřena zastupitelstvu obce.

2.3.1 Funkce zastupitelstva obce při zakládání obchodní společnosti

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno dle ustanovení 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích rozhodovat o zakládání a rušení právnických osob, dále schvalovat zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakladací smlouvy a stanovy, jakož i rozhodovat o účasti v již existujících právnických osobách. V ustanovení § 85 písm. e) zákona o obcích je zastupitelstvu svěřena rozhodovací pravomoc o vložení peněžitých nebo nepeněžitých vkladů do obecní obchodní společnosti. V zákoně není blíže specifikováno, jak má zastupitelstvo rozdělit poměr peněžitého a nepeněžitého vkladu do základního kapitálu obchodní společnosti. Dle mého názoru je možné usoudit, že porušením ustanovení § 85 písm. e), zákona o obcích, ve znění pozdějších předpisů, by mělo za následek absolutní neplatnost úkonu, kterým by byl vklad realizován. K zamyšlení se nabízí také otázka zveřejnění záměru na úřední desce obecního úřadu postupu obce při schvalování nepeněžitého vkladu v podobě nemovitosti do základního kapitálu obchodní společnosti. Ustanovení § 39 odst. 1 zákona o obcích, ve znění pozdějších předpisů, podává taxativní výčet případů a právních titulů pro převod nemovitostí na třetí osobu. Jsem toho názoru, že zveřejnění záměru vkladu nemovitosti do základního kapitálu obchodní společnosti nemá právní

¹³ Ibid.

¹⁴ Ustanovení §§ 76 a 93 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

oporu v platné legislativě a není podmínkou platnosti takového právního úkonu. V úpravě de lege lata byla situace posuzována rozdílně a dovoluji si souhlasit s názorem některých autorů, že v předchozí právní úpravě § 36a odst. 4 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, by bylo pro vklad nemovitosti do základního kapitálu obchodní společnosti nezbytné zveřejnění záměru.¹⁵ Můžeme tak dovodit od zákonné povinnosti zveřejnění záměru na úřední desce obecního úřadu záměr při převodu či pronajmutí nemovitého majetku na třetí osobu. Vklad nemovitosti do základního kapitálu obchodní společnosti je převodem, a tudíž by oznámení o záměru vkladu nemovitosti do obchodní společnosti muselo být řádně vyvěšeno.

Vždy musí být zastupitelstvem při zakládání obchodní společnosti stanovena výše základního kapitálu. Stanovením výše základního kapitálu v zakladatelské listině nejsou majetkoprávní úkony zastupitelstva obce vyčerpány a v případě následného navýšování základního kapitálu, vždy rozhoduje na svém jednání. Zastupitelstvo obce při zvyšování základního kapitálu u společností s ručením omezeným rozhodne o převzetí závazku ke zvýšení kapitálu. U akciové společnosti dochází paralelně se schválením zvýšení vkladů ke schválení dokumentu pro upsání nových akcií. Pokud je obec jediným společníkem (akcionářem), obchodní společnost pak rozhoduje o navýšení základního kapitálu rada obce, které je svěřeno rozhodovat o okruhu záležitostí namísto valné hromady. Pokud není obec jediným vlastníkem kapitálové obchodní společnosti, rozhodování o navýšení základního kapitálu přísluší nejvyššímu orgánu, valné hromadě.

Zastupitelstvo obce jakožto orgán, kterému je svěřena pravomoc zakládat obchodní společnosti de facto nahrazuje funkci ustavující valné hromady.¹⁶ Obdobně jako na ustavující valné hromadě, i v případě obecního zastupitelstva při zakládání obchodní společnosti, musí být přítomen notář,¹⁷ který svým zápisem musí potvrdit řádný průběh procesu zakládání akciové společnosti a v příloze notářského zápisu uvede všechny podstatné náležitosti a těmi jsou především:

¹⁵ FICNER, T., Obec jako subjekt obchodněprávních vztahů. *Obchodní právo*. roč. 12, č. 7-8, 2003. str. 16.

¹⁶ Srov. Ustanovení § 169 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Zastupitelstvo obce má oprávnění rozhodovat o založení společnosti, o volbě orgánů společnosti, schvaluje stanovy, v souladu s posudkem znalce schvaluje předmět nepeněžitých vkladů, jako i formu, druh, podobu a hodnotu akcií, které mají být vydány jako protiplnění za uložené vklady a v neposlední řadě rozhoduje o výši základního kapitálu a jakou formou bude vklad splacen.

¹⁷ Zákonná povinnost přítomnosti notáře vyplývá z ustanovení § 171 odst. 5 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

- seznam upisovatelů;
- jmenovitá hodnota akcií příslušného upisovatele;
- výše splacené části emisního kurzu;
- seznam zvolených členů orgánů společnosti;
- schválený text stanov.

Jiný orgán obce než zastupitelstvo obce, nemůže rozhodovat o založení obchodní společnosti. Jistou doporučující roli sehraává rada obce, která schvaluje usnesení a doporučuje zastupitelstvu obce návrh na založení společnosti přijmout, potažmo odmítnout.¹⁸ Výrazný podíl na zpracování materiálu, který tvoří podklad pro rozhodnutí zastupitelstva obce, má úřednický aparát obce. Zprávy do rady, potažmo do zastupitelstva, připravují právě tito pověřeni úředníci, avšak samotné zpracování zakladatelského dokumentu může být svěřeno osobě, která je v jiném než zaměstnaneckém poměru k obci. Úsilí směřující k založení obchodní společnosti může být zcela zbytečné a bezpředmětné, pokud se kompetentní orgán, který rozhoduje o založení obchodních společností, neusnese, resp. nepřijme návrh na založení obchodní společnosti. Pokud by o založení společnosti rozhodoval jiný orgán než zastupitelstvo obce, způsobilo by to nicotnost takového rozhodnutí a nemělo by žádné právní následky. Dle ustanovení § 41 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích jsou úkony učiněné bez schválení kompetentním orgánem ex tunc neplatné.¹⁹

Výše popsaným způsobem jsou splněny požadavky založení obchodní společnosti, jak stanoveno v obchodním zákoníku. Zákon o obcích vyžaduje obecně pro přijetí usnesení nadpoloviční souhlas většiny všech členů zastupitelstva, jinak je tomu i v případě ustavující valné hromady.²⁰

2.3.2 Předpoklady založení obchodních společností dle obchodního zákoníku

Zákonná úprava společnosti s ručením omezeným se nachází v ustanoveních § 105 a následujících obchodního zákoníku. Společnost s ručením omezeným je obchodní

¹⁸ Ustanovení § 102 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹ „Právní úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva obce, popřípadě rady obce, jsou bez tohoto schválení od počátku neplatné.“

²⁰ Srov. ustanovení § 87 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a ustanovení § 170 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

společností, jejíž základní kapitál je tvořen vklady společníků. Založit ji může jedna fyzická nebo právnická osoba. Výše základního kapitálu u společnosti s ručením omezeným musí činit alespoň 200 000,- Kč.²¹ Pokud je obec jediným zakladatelem pro zapsání společnosti do obchodního rejstříku musí splnit podmínku dle § 111 odst. 2, obchodního zákoníku a splatit v plné výši základní kapitál, než bude zapsán do obchodního rejstříku. Zastupitelstvo obce při svém jednání zároveň schvaluje zakladatelský dokument, kterým je zakladatelská listina, která musí mít formu notářského zápisu.²² Na výběr má obecní zastupitelstvo v případě schvalování stanov, které může, ale nemusí u s.r.o. schválit, jedná se tedy o fakultativně přijímaný dokument. Text zakladatelské listiny vyžaduje zákonem předepsané náležitosti:

- obchodní firma a sídlo společnosti;
- určení společníků;
- předmět podnikání;
- výše základního kapitálu a způsob splacení;
- jména a bydliště prvních jednatelů a způsob jednání za společnost;²³
- určení správce vkladu;
- uvedení výše a způsob tvorby rezervního fondu;
- jména a bydliště členů dozorčí rady;
- jiné zákonem vyžadované údaje.²⁴

Společnost s ručením omezeným nemusí obligatorně zřizovat dozorčí radu, jak je tomu u akciové společnosti. Musí být zřízena pouze za předpokladu, že to stanoví společenská smlouva resp. zakladatelská listina, nebo zvláštní zákon. Členové dozorčí rady nesmí být zároveň, jednatelem, a platí pro ně zákaz konkurence.²⁵

Po založení společnosti s ručením omezeným vykonává v souladu s § 132 odst. 1 obchodního zákoníku při respektování ustanovení § 102 odst. 2 písm. b) zákona o

²¹ ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 13. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. str. 364.

²² Srov. ust. § 57 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, společenská smlouva je nahrazena zakladatelskou listinou.

²³ Jednatelé jsou jmenováni z řad společníků či jiných fyzických osob.

²⁴ Obecné obsahové náležitosti společenské smlouvy (analogicky zakladatelské listiny) srov. ust. § 110 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

²⁵ ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 13. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. str. 473-475.

obcích, působnost valné hromady vykonává rada obce.²⁶ Je-li akciová společnost založena jediným akcionářem, platí pro ni v souladu s ustanovením § 190 odst. 1 obchodního zákoníku to samé, co pro spol. s r.o.²⁷

Založení akciové společnosti se řídí ustanoveními dle § 162 a násl. obchodního zákoníku. Výše základního kapitálu je značně vyšší, než v případě spol. s r.o. a zákonná výše musí činit min. 2 miliony Kč (v případě založení společnosti bez veřejné nabídky akcií). Rozhodnutí o založení akciové společnosti zastupitelstvem obce doprovází schvalovací proces, při němž se rozhoduje o textu zakladatelské listiny,²⁸ volbě členů představenstva, obligatorně o volbě členů dozorčí rady a o textu stanov.²⁹

Přímým výkonným orgánem akciové společnosti je představenstvo, které musí být ze zákona minimálně 3 členné a jedná jménem společnosti navenek. Počet členů představenstva nemusí vždy splňovat určenou minimální zákonnou kvótu. Pokud je má společnost pouze jediného akcionáře, mohou představenstvo tvořit pouze dva členové nebo jen jediný člen.³⁰ Nejvyšší orgán akciové společnosti, stejně i dozorčí rada a stanovy mohou omezit jednatelská oprávnění členů představenstva. Omezení se nevztahuje na jednání ve styku se třetími osobami.

Dozorčí rada kontroluje výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti.³¹ Dozorčí rada musí mít nejméně 3 členy, počet jejich členů musí být vždy dělitelný třemi. Způsob volby členů dozorčí rady

²⁶ § 132 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník: „*Má-li společnost jediného společníka, nekoná se valná hromada a působnost valné hromady vykonává tento společník.*“

²⁷ DĚDIČ J., ŠTENGLOVÁ, I., KRÍŽ, R., ČECH P. *Akciové společnosti*. 7. přepracované vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. str. 431.

²⁸ Dle ust. § 163 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, musí zakladatelská smlouva nebo listina obsahovat: „*obchodní firmu, sídlo a předmět podnikání; navrhovaný základní kapitál; počet akcií, jejich jmenovitou hodnotu, podobu, v níž budou vydávány, učení zda budou znít na jméno nebo na majitele, popř. kolik akcií bude na jméno a kolik na majitele, u akcií různých druhů jejich název, popis práv, příp. omezení převoditelnosti; za jaký emisní kurs upisuje zakladatel akcie, způsob a lhůtu splacení; splácí-li se emisní kurs akcií nepeněžitými vklady, jejich přesnou specifikaci a specifikaci, které se vydají za tento vklad; alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se vznikem společnosti vzniknou; určení správce vkladu; návrh stanov.*“

²⁹ Srov. ust. § 173 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, stanovy musí obsahovat: „*firmu a sídlo společnosti; předmět podnikání (činnosti); výši základního kapitálu a způsob splacení emisního kursu akcií, určení akcií; specifikace akcií (forma, druh, počet); počet hlasů spojených s jednou akcií a způsob hlasování; způsob svolání valné hromady, působnost a způsob rozhodování; určení členů představenstva, dozorčí rady a nebo jiných orgánů; způsob tvorby rezervního fondu; způsob rozdělení zisku a ztrát; důsledky porušení včasného splacení upsaných akcií; pravidla pro snižování zvyšování základního kapitálu postup při doplňování a změně stanov; další údaje pokud tak stanoví zákon.*“

³⁰ ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 13. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. str. 714.

³¹ § 197 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

konkretizuje obchodní zákoník.³² Při zasedání obecního zastupitelstva, které nahrazuje ustavující valnou hromadu, nelze postupovat v doslovném významu dle § 200 obchodního zákoníku. Jestliže akciová společnost nemá při založení žádné zaměstnance, nemůžou být z logiky věci členy dozorčí rady. Všechny členy dozorčí rady tedy volí ustavující valná hromada, i když je předpoklad, že společnost bude mít více než 50 zaměstnanců v pracovním poměru na pracovní dobu přesahující polovinu týdenní pracovní doby stanovené zvláštním právním předpisem.

Pokud shrneme jednotlivé etapy založení u obou obchodních společností, až na jednotlivé odlišnosti s ohledem na formu zakládané obchodní společnosti, vyžaduje obchodní zákoník v souladu se zákonem o obcích splnění následně navazujících etap. Zpracování návrhu na usnesení rady města, následně zastupitelstva, jehož přílohou je text společenské smlouvy, popř. stanov. Na svém jednání³³ zastupitelstvo rozhoduje o osobách, které budou zvoleny do jednotlivých orgánů společnosti. Má-li tvořit základní kapitál nepeněžitý vklad, je nezbytné, aby byl znalcem oceněn.³⁴ Když je nepeněžitý vklad oceněn, může být i ten s ostatními vklady schválen a zastupitelstvo obce může rozhodnout o založení společnosti. Předmět podnikání může být u každé společnosti rozdílný, a pokud to právní předpisy požadují, musí si vyžádat jednotlivá oprávnění a plnit další speciální podmínky, které z právních předpisů vyplývají. Dále je nezbytnou povinností složit základní kapitál.

Aby obchodní společnost mohla řádně vzniknout, musí být podán návrh na zápis obchodní společnosti do obchodního rejstříku. Ten za akciovou společnost podává představenstvo a musí být také všemi jeho členy řádně podepsán. Návrh na zápis spol. s r.o. podávají jednatelé a musí být také všemi jednatelem podepsán.³⁵ Jak bylo již popsáno výše, u společnosti s ručením omezeným, musí být splacen celý základní kapitál, pokud má společnost jediného zakladatele dříve, než bude podán návrh na zápis k rejstříkovému soudu. Návrh na zápis do obchodního rejstříku je limitován zákonnou hranicí 90 dnů od založení společnosti, resp. ode dne doručení živnostenského

³² DĚDIČ, J., a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. Díl III. 1. vydání. Praha : Polygon, 2002. str. 2460.

³³ často už bývá rozhodnuto o potencionálních členech orgánu společnosti už před samotným konáním jednání zastupitelstva.

³⁴ ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 10. podstatně rozšířené vydání. Praha : C.H. Beck, 2005. str. 184.

³⁵ Srov. ust. §175 odst. 2 a § 112 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

oprávnění, či jiného oprávnění, které je nezbytné pro výkon předmětu podnikání obchodní společnosti.³⁶

2.3.3 Zrušení a zánik obchodních společností obce

Zastupitelstvo obce rozhoduje dle ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) o zakládání a zároveň zrušení obchodní společnosti. Zastupitelstvo se může rozhodnout, že není nezbytné, aby zanikla celá společnost, nýbrž může z obchodní společnosti pouze vystoupit a na faktickou existenci společnosti to nebude mít žádný vliv. Jestliže obec shledá své setrvání v obchodní společnosti za nepotřebné, uzavře příslušné smlouvy k převodu svého podílu na společníky obchodní společnosti nebo svůj podíl převede na osobu odlišnou od osob, která se v obchodní společnosti již vyskytuje. Nelze při postupu převodu podílu opomenout zákonná ustanovení §§ 115 a 156a obchodního zákoníku, který stanoví podmínky pro převod u akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným. U akciové společnosti je třeba respektovat příslušná ustanovení zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, který konkretizuje úpravu převodu akcií.

V některých případech už není potřebné, aby obchodní společnost nadále vykonávala činnost či podnikání a dojde k jejímu úplnému zrušení.³⁷ Rozlišujeme dvě možné varianty zrušení společnosti a to zrušení s likvidací a zrušení bez likvidace. Pokud budeme hovořit o zrušení bez likvidace, míníme tím pokračování v obchodní společnosti převodem jmění na právního nástupce. O úpravě přeměn obchodních společností existuje zmínka v obchodním zákoníku, ale v roce 2008 byla úprava převedena do vlastního zákona.³⁸ Zákon o přeměnách obchodních společností výslovně stanoví zrušení společnosti bez likvidace fúzí, rozdělení převodem jmění na jediného společníka a změnou právní formy.

Druhá varianta, tj. zrušení společností s likvidací, musí být schválena nejvyšším orgánem obchodní společnosti.³⁹ U akciové společnosti vždy rozhoduje valná hromada, ale u společnosti s ručením omezeným jen tehdy, když tak výslovně stanoví řádně přijaté stanovy. Jinak mají oprávnění zrušit společnost dohodou jen všichni společníci a

³⁶ ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 10. podstatně rozšířené vydání. Praha : C.H. Beck, 2005. str. 203.

³⁷ FALDYNA, F., POKORNÁ J. a kol. *Meritum – Obchodní právo*. Praha : ASPI a.s., 2005. str. 222.

³⁸ zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů.

³⁹ Srov. § 125 odst. 1 písm. i) a § 187 odst. 1 písm. i) zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

uzavřená dohoda musí mít formu notářského zápisu. Pokud bude mít společnost jediného zakladatele, rozhodnutí o zrušení obchodní společnosti s likvidací nahradí svým rozhodnutím rada obce.

Je-li obec jediným společníkem obchodní společnosti, vzniká střet kompetencí rady obce a zastupitelstva obce. Jak bylo popsáno v předchozím odstavci mé práce, dle ustanovení § 102 odst. 2 písm. c) přísluší radě obce rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodních společností, tj. vykonávat funkci valné hromady. Zastupitelstvu obce přísluší dle ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) rozhodovat o zrušení obchodní společnosti. V praxi tak může nastat situace, kdy o zrušení obchodní společnosti obce může rozhodovat, jak zastupitelstvo obce, tak i rada obce, která vykonává ve společnosti s jediným společníkem funkci valné hromady.

Vzniklá duplicitní kompetence rady a zastupitelstva se řeší tak, že primární rozhodnutí o zrušení obchodní společnosti přijme svým usnesením zastupitelstvo obce, tím vyjádří vůli ke zrušení společnosti, ale až rozhodnutí obecní rady má za následek faktické zrušení. Rada obce, i když ve většině případů plní pouze funkci výkonného orgánu zastupitelstva obce, v tomto konkrétním případě je nejvyšším orgánem obchodní společnosti a náleží jí konečné rozhodnutí o zrušení obchodní společnosti s likvidací. Proto až usnesení rady obce vytváří relevantní podklad pro zrušení obchodní společnosti a ten se doručuje rejstříkovému soudu k zápisu likvidace do obchodního rejstříku. Proces likvidace obchodní společnosti a činnost likvidátora podrobně upravuje obchodní zákoník. O rozdělení likvidačního zůstatku, rozhoduje rada obce, když je obec jediným společníkem obchodní společnosti.⁴⁰

Společnost zaniká ke dni výmazu společnosti z obchodního rejstříku.

2.4 Rada obce v působnosti valné hromady

Konkrétní působnost, svolávání a jednání valné hromady vymezuje obchodní zákoník.⁴¹ Jedná se o nejvyšší orgán společnosti s ručením omezeným a taktéž akciové společnosti. U společnosti s ručením omezeným stanoví působnost valné hromady §

⁴⁰ U s.r.o. pokud je upraveno ve stanovách

⁴¹ Srov. ustanovení § 125 odst. 1 a § 187 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

125 a násl. obchodního zákoníku a u akciové společnosti nalezneme zákonnou úpravu valné hromady pod § 184 a násl.

Rozdílně od obecné úpravy vymezuje obchodní zákoník situaci, kdy má společnost jediného společníka, potažmo akcionáře. Za předpokladu, že společnost má jediného akcionáře, vykonává působnost valné hromady právě tento akcionář.⁴² Obdobně za valnou hromadu vykonává její působnost u společnosti s ručením omezeným jediný společník.⁴³

Jelikož rozhoduje jediná osoba (společník, akcionář) a nejedná se o standardní rozhodování nejvyššího orgánu obchodní společnosti, obchodní zákoník předpokládá vypracování rozhodnutí písemnou formou, z čehož se pořizuje notářský zápis.⁴⁴ Pro obligatorní písemnou formu a notářské stvrzení není podstatné, zda v působnosti valné hromady vystupuje jediná fyzická nebo právnická osoba. Písemné vyhotovení musí být společníkem (akcionářem) podepsáno. Písemné rozhodnutí jediného společníka⁴⁵ se obligatorně doručuje výkonným a dozorčím orgánům společnosti. Když jediný společník uzná za vhodné, aby se jednání účastnili i jednatelé (představenstvo) nebo členové dozorčí rady, jsou ze zákona povinni se na jednání dostavit.

Zákon o obcích dle ustanovení § 102 odst. 2 písm. c) přiznává radě obce rozhodující působnost ve věcech příslušejících valné hromadě za předpokladu, že je jediným společníkem obchodní společnosti. Zákon o obcích, tak obci, jakožto právnické osobě, resp. orgánu obce přiznává výkon působnosti, za nejvyšší orgán společnosti.

Rozporuplně působí ustanovení 102 odst. 2 písm. b) zákona o obcích a jeho aplikace na obchodní společnosti zakládané obcemi:

„Radě obce je vyhrazeno plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce, s výjimkou obecní policie, úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce (§ 84 odst. 2).“

Zákon o obecním zřízení blíže nespécifikuje, jaké právnické osoby jsou tímto ustanovením dotčeny. Dle mého názoru se tímto ustanovením budou řídit především vztahy ostatních společností zakládaných obcí, jako jsou obecně prospěšné společnosti nebo příspěvkové organizace.

⁴² DĚDIČ, J. *Obchodní zákoník. Komentář*. 1. vydání. Praha: PROSPEKTUM, 1997. str. 583.

⁴³ Viz. ustanovení § 132 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁴ Srov. ustanovení § 127 odst. 4 a § 186 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁵ i akcionáře.

2.4.1 Aplikace ustanovení § 102 odst. 2 písm. c) zákona o obcích

„Radě obce je vyhrazeno rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodních společností.“⁴⁶

Ustanovení tohoto paragrafu zakládá jednoznačný vztah mezi obchodní společností a obcí, ve které je obec jediným společníkem či akcionářem.

Rada obce se dle ustanovení § 101 odst. 1 zákona o obcích schází ke svým schůzím podle potřeby a její schůze jsou neveřejné. Neveřejnost schůzí není absolutní a rada obce si může k jednotlivým bodům jednání přizvat další členy zastupitelstva a jiné osoby. V praxi dochází k naplnění oprávnění jediného akcionáře nebo společníka, kteří mohou požadovat přítomnost členů představenstva (jednatelů) a členové dozorčí rady, při rozhodování o bodu jednání.⁴⁷

I přesto, že rada obce vykonává působnost valné hromady, nebude pro ni platit režim jako pro společnosti s více společníky (akcionáři), kterým musí být doručena pozvánka a je dána zákonná povinnost řádně zveřejnit termín jednání. V případě rady obce neplatí pravidla pro svolávání a jednání valné hromady, jak je tomu u jiných obchodních společností. Ze zákona o obcích nevyplývá povinnost svolávat zvláštní jednání rady obce z důvodu rozhodování v působnosti valné hromady u společností, kde je obec jediným společníkem (akcionářem) obchodní společnosti. Úpravu jednání rady obce nám podávají příslušná ustanovení zákona o obcích. Termíny schůze rady obce bývají známy zpravidla v ročním předstihu. Ustanovení § 101 odst. 4 zákona o obcích umožňuje radě obce vydávat jednací řád, ve kterém jsou stanoveny podrobnosti pro jednání obce. V některých případech je žádoucí, aby bylo včleněno do jednacího řádu ustanovení konstatující některé povinnosti rady města, jako jediného společníka (akcionáře), které vyplývají z obchodního zákoníku. Z předchozí věty je seznatelné, že ačkoliv jednací řád nestanoví povinnost rady obce plnit určité povinnosti, musí tak vždy činit ex lege.⁴⁸

⁴⁶ VEDRAL, J., VAŇA L., BŘEŇ J., PŠENIČKA, S. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2008. str. 527.

⁴⁷ Srov. ustanovení § 132 odst. 2 a § 190 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů; jediný společník je oprávněn vyžadovat, aby se rozhodování podle § 132 odst. 1 účastnil i jednatel a dozorčí rada, pokud byla zřízena. Jediný akcionář je oprávněn vyžadovat, aby se rozhodování podle § 190 odst. 1 účastnilo představenstvo a dozorčí rada.

⁴⁸ např. dle ustanovení § 132 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů musí být doručeno písemné rozhodnutí jediného společníka jednatelem a dozorčí radě, pokud byla zřízena.

2.4.2 Kompetence rady obce

Obchodní zákoník podává výčet kompetencí valné hromady. Ty nemusí být určeny pouze v textu zákona, ale i v ustanoveních přijatých stanov. Rada obce tedy může rozhodovat např. o - změně stanov; zvýšení či snížení základního kapitálu nebo započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení vkladu⁴⁹; volbě, jmenování, odvolání, stanovení výše odměny výkonných a dozorčích orgánů obchodní společnosti; uzavírání smluv při nakládání s podnikem společnosti; rozhodování o uzavírání smluv o tichém společenství, ovládací smlouvu, smlouvu o převodu zisku; schvalování účetních závěrek⁵⁰ a s tím související rozdělení zisku nebo úhrady ztrát; schvalování smluv o výkonu funkce výkonných a dozorčích orgánů obchodních společností;⁵¹ schvalování dlouhodobého záměru.⁵²

Podstatnou kompetencí rady obce jako jediného společníka (akcionáře) obchodní společnosti je určení auditora, který ověří účetní závěrku, pokud obchodní společnost má povinnost takovou závěrku auditorsky ověřit. Pokud by obec auditora neurčila, určí ho dozorčí rada.⁵³ Povinnost jmenování auditora radou obce se nevztahuje na auditorské zakázky jiné povahy, než povinné ověření účetní závěrky (např. na dobrovolný audit účetní závěrky). Kritéria pro stanovení povinnosti ověření jsou upraveny v obchodním zákoníku, v zákoně č. 93/2009 Sb., o auditorech, ale především v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Akciové společnosti jsou povinny mít auditorem ověřenou řádnou účetní závěrku, mimořádnou účetní závěrku a výroční zprávu, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období, bezprostředně předcházejícího, přesáhly nebo jsou rovny jednomu ze tří uvedených kritérií:

- a) aktiva celkem více než 40.000.000,- Kč;
- b) roční úhrn čistého obratu přesáhl 80.000.000,- Kč;
- c) průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období více než 50.

⁴⁹ U akciových společností emisního kurzu.

⁵⁰ Řádné, mimořádné, konsolidované i mezitímní.

⁵¹ Další pravomoci podrobněji v ustanovení § 125 odst. 1 a § 187 odst. 1, zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁵² Působnost valné hromady v tomto případě svěřena stanovami obchodní společnosti.

⁵³ Viz. § 17 zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve znění pozdějších předpisů.

Rada obce se rozhoduje svou nadpoloviční většinou všech jejích členů, přičemž usnášeníschopná je tehdy, pokud je na jednání přítomna nadpoloviční většina všech členů. Pokud rada obce rozhoduje v působnosti valné hromady obchodní společnosti, postupuje se jako v případě hlasování o běžných usneseních.

2.4.3 Projednání podkladů obchodní společnosti v radě obce

Podklady, které jsou součástí materiálu, o kterém rada města rozhoduje, nepředkládá obchodní společnost přímo, ale prostřednictvím odboru, který je interními předpisy určen, ke zpracování a předkládání materiálu na jednání rady obce. Při stanovení kompetentního úředníka pro zpracování materiálu obchodní společnosti na jednání rady obce, by měla být zohledněna jeho odbornost a zaměření. V praxi bývá pověřen zpracováním a předložením materiálů právní odbor popř. právník, který je přidělen jinému odboru v organizační struktuře obecního úřadu. Jsou-li materiály, které mají sloužit jako podklad pro rozhodnutí rady obce tajné a jejich zveřejněním by mohlo být porušeno obchodní tajemství, předkládají se takové materiály přímo na jednání rady obce.⁵⁴ Jako podklad pro rozhodnutí rady obce, jenž zastává působnost valné hromady v obchodních společnostech, kde je obec jediným společníkem (akcionářem) slouží podklady, které představenstvo či jednatelé běžně předkládají na jednání valné hromady obchodních společností.⁵⁵

Může nastat situace, kdy si dobrovolně ve stanovách určí akciová společnost nebo společnost s ručením omezeným předchozí souhlas dozorčího orgánu a bez takového by rozhodnutí valné hromady mohlo být zcela neplatné. Výkonný orgán obchodní společnosti musí zajistit stanovisko dozorčí rady a následně jej předložit radě obce.⁵⁶

⁵⁴ Někdy se též používá pojmenování „na stůl“. Počet zpracovaných výtisků musí být roven počtu radních, kteří jsou přítomni na jednání rady obce.

⁵⁵ Podkladem pro zpracování materiálu na jednání rady obce jsou: návrh programu obce; návrh usnesení, který má být radou obce přijat, musí být odůvodněn a přílohu tvoří listiny, které dokládají skutečnosti obsažené v návrhu; seznam osob účastnících se jednání rady obce (členové představenstva, jednatelé, někteří členové dozorčí rady apod.; dále označení notáře, který bude o schválených skutečnostech pořizovat notářský zápis, pokud tak stanoví platné právní předpisy.

⁵⁶ DĚDIČ, J. a kol. *Akciové společnosti*. 7. přepracované vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. str. 465.

2.5 Delegation zastupců obce do orgánů obchodních společností

Při procesu delegace osob na jednání orgánů obchodní společnosti obce musí být naplněna zákonná ustanovení nejen obchodního zákoníku, ale i zákona o obcích. Delegation je procesem dosazování vhodných osob na posty členů valné hromady, představenstva a dozorčí rady v případě akciové společnosti a jednatele (jednatelů), fakultativně členů dozorčí rady v případě společnosti s ručením omezeným. Na jednání valné hromady jsou delegovány osoby z řad zastupců obce pouze tehdy, když není obce jediným společníkem (akcionářem), z důvodů, které byly popsány v předchozích podkapitolách této práce. Ačkoliv účinnost zákona o obcích je k dnešnímu dni delší než dvanáct let, stále se v praxi vyskytují nejasnosti v delegaci osob do orgánů obchodních společností.

2.5.1 Delegation do statutárního orgánu akciové společnosti

Obchodní zákoník stanoví, že statutárním orgánem akciové společnosti je představenstvo. Volbu do představenstva konkretizuje § 194 odst. 1 obchodního zákoníku.⁵⁷

Dvořák poukazuje na případ převzetí německého modelu, ve které rozhoduje o volbě a odvolání členů představenstva dozorčí rada v případech, kdy tak určují stanovy.⁵⁸ Bez uvedení rozhodovací pravomoci dozorčí rady v textu stanov, je učiněná delegace neplatná. V případě, že by se na oprávnění členů dozorčí rady usnesli zastupitelé obce při vzniku akciové společnosti, bylo by to právě v kompetenci obecního zastupitelstva takové rozhodnutí učinit. Jiný případ by nastal za předpokladu, že by se text stanov měnil po založení akciové společnosti v případě, že je obec jediným společníkem, rozhodovala by o přidělení oprávnění rada města, jako orgán vykonávající působnost valné hromady. S rozhodnutím o posílení pozice dozorčí rady disponuje ve společnosti s jediným akcionářem pouze rada obce. Rada obce se tak může rozhodnout o vzdání se své pravomoci volby členů představenstva, to by však mohlo být vnímáno jako nepřipustné z pohledu § 102 odst. 2 písm. c) zákona o obcích, jelikož by se tím vzdala své výhradní pravomoci určené zákonem. V praxi se tedy u obecních obchodních

⁵⁷ Zná dva způsoby volby, buď členy volí valná hromada nebo dle přijatých stanov dozorčí rada.

⁵⁸ DVOŘÁK, T. *Akciová společnost a Evropská akciová společnost*. Praha : ASPI a.s., 2005. str. 480.

společností vlastněné jediným akcionářem často nesetkáme s případy, že by se rada obce rozhodla rozšířit stanovy o ustanovení pojednávající o delegaci pravomoci, ve věci volby členů představenstva, na dozorčí radu. Ještě paradoxněji by vyzněla situace, kdyby rozhodnutí učinilo zastupitelstvo obce při svém zasedání v pozici ustavující valné hromady akciové společnosti.

Obec, by dle mého názoru, neměla využívat možnosti přenesení delegace rozhodovací pravomoci pro volbu členů představenstva akciové společnosti na dozorčí radu a měla by být ponechána v pravomoci rady obce, aby tak byla zachována faktická kontrola nad řídicími orgány obchodní společnosti.

Důležité z pohledu uskutečňování právních úkonů za obec je vymezení statutárního orgánu, resp. orgánu činící právní úkony vně obce. Z pohledu obce je nezbytné nahlédnout na problematiku obširněji. Zastupitelstvu obce a radě obce jsou svěřeny zákonem určité pravomoci. Jestliže kompetentní kolektivní orgán schválí příslušné usnesení, může být vůle projevena navenek. Vnější působnost je ze zákona svěřena starostovi obce, který vykonává vůli kolektivního orgánu.⁵⁹ Starosta tedy nemůže vykonávat samovolně právní úkony bez předchozího schválení kompetentním orgánem. Dovožuji tedy absolutní neplatnost právních úkonů, které by starosta učinil bez předchozího schválení kompetentním orgánem ve věci, kde kolektivní orgán nepřenesl výsek působnosti na starostu obce. Za obce nejedná pouze starosta, nýbrž i jiné osoby na základě zvláštních oprávnění. Oprávněními mohou být speciální zmocnění kompetentním kolektivním orgánem nebo zplnomocnění jednotlivých pracovníků, ve smyslu občanského zákoníku.⁶⁰

Vůle obce může být přijata pouze zastupitelstvem nebo radou obce. S tím souvisí i následná delegace na jednání valné hromady obchodní společnosti, kde jsou vedle obce další společníci. V první řadě zastupitelstvo obce rozhodne o delegaci zástupce na jednání valné hromady společnosti, ve které má obec majetkovou účast. Z výše popsaného vyplývá, že ze zákona může vyjadřovat vůli obce navenek starosta. Bohužel četnost jednání obchodních společností a časovou náročnost, kterou funkce starosty obnáší, mu neumožňuje účast na všech jednání. Bude proto nezbytné speciální zmocnění v usnesení zastupitelstva obce a vystavení plné moci, ve kterém bude doslovný výčet jednání valné hromady, na které je osoba delegována. V zákoně není

⁵⁹ Názor opírám o ustanovení § 103 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a nález Ústavního soudu ČR, ÚS 721/2000 ze dne 10. července 2001.

⁶⁰ FICNER, T. Obec jako subjekt obchodněprávních vztahů. *Obchodní právo*, 2003, roč. 12, č. 7-8, str. 14.

stanovena povinnost vystavit speciální plnou moc pro jednotlivé jednání valné hromady, avšak pro jednoznačnost a přehlednost bych doporučoval vystavení speciální plné moci pro každé jednotlivé jednání valné hromady.

Osoba delegovaná na jednání valné hromady nebo starosta obce nemůže hlasovat dle svého uvážení, ale dle uvážení v souladu s přijetým s unesením rady obce. V zákoně není stanovena výslovná povinnost delegované osoby řídit se postojem příslušného orgánu. Zákonná povinnost se dá odvodit od příslušných ustanovení zákona o obcích pojednávající o vůli obce, kterou může činit pouze kolektivní kompetentní orgán. Za předpokladu, že by se osoba hlasující na valné hromadě odchýlila od vůle rady nebo zastupitelstva obce, neznamenaloby to absolutní neplatnost rozhodnutí valné hromady, ale zakládalo by to oprávnění kompetentního orgánu dovolat se relativní neplatnosti u soudu. Následně by záleželo na posouzení soudu, jak by se k vyřešení namítané neplatnosti postavil. Na problematiku by se dalo nazírat z několika úhlů pohledu.

- Za situace, kdy delegovaný zástupce nehlasoval, ačkoliv vůli kompetentního orgánu bylo hlasovat v dané záležitosti pro či proti, mělo by to mít za následek neplatnost takového usnesení. Neplatnost usnesení by mohla být obcí namítána tehdy, pokud nehlasování mělo za následek jiný výsledek hlasování, než kdyby delegovaný zástupce hlasoval v souladu s vůlí obce. Uvedu příklad, kdy obec disponovala jedním hlasem a kvůli nevyjádření vůle právě o tento jeden hlas neprošlo příslušné usnesení valné hromady.
- Analogicky by se jednalo o neplatné hlasování v případě, kdy delegovaný zástupce jednal v rozporu s vůlí kompetentního orgánu tak, že hlasoval opositně. V takovém případě by se opět muselo posuzovat usnesení rozhodnost opositního použití hlasu v poměru s výsledkem hlasování. Pokud by rozdílnost hlasování měla vliv na přijetí respektive nepřijetí příslušného usnesení valné hromady, způsobovalo by to relativní neplatnost takového bodu jednání.
- Poslední situací, která by mohla v daném případě nastat, je to, že delegovaný zástupce bude sice postupovat v rozporu s vůlí kompetentního kolektivního orgánu obce, ale výsledek hlasování by se nezměnil ani tehdy, pokud by jednal v souladu, jak bylo kompetentním orgánem deklarováno. To znamená, nastane-li situace, kdy delegovaný zástupce

obce hlasoval pro nebo proti, v rozporu s vůlí kolektivního orgánu, ale i kdyby hlasoval v souladu s vůlí, nic by se nezměnilo na výsledku.

Primárně se tedy nedomnívám, že by se muselo jednat o relativní neplatnost pro všechny nastalé případy, ale posuzoval by se každý jednotlivý bod jednání valné hromady individuálně. Tím spíše se nedomnívám, že by mohlo být jednání či jednotlivé body od počátku absolutně neplatné.

Nabízí se otázka, zda je relevantní pro posouzení oprávněnosti žaloby, zda bylo usnesení vyjadřující vůlí obce valné hromadě jako kolektivnímu orgánu známo. V zákoně není stanovena povinnost valné hromady zkoumat vůlí zástupce právnické osoby a jsou-li splněny všechny podmínky v § 131 a § 183 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, pak valná hromada jako kolektivní orgán splnila všechny zákonné požadavky.

Soud by se k celé situaci také mohl postavit tak, že jelikož nebylo hlasování některého ze subjektů v souladu s vůlí jednajícího, způsobuje takový rozpor relativní neplatnost hlasování valné hromady. S tímto názorem se mohu ztotožnit, ale při respektování výše popsaného.

V návaznosti na platnost hlasování delegované osoby můžeme navázat polemiku o rozhodování valné hromady obchodní společnosti. V úpravě *de lege lata* nebylo z právního hlediska zcela jednoznačné, co jsou rozhodnutí resp. usnesení valné hromady. Věcně bylo považováno usnesení valné hromady za vůlí společnosti. Nejednalo se o vůlí společníků nebo valné hromady jako kolektivního orgánu, jelikož ani valná hromada ani společníci nemají právní subjektivitu. Valná hromada je nejvyšším orgánem kapitálových obchodních společností a jedná se o vyjádření vůle této právnické osoby. V určení vůle nebyl spatřován zásadní problém. Daleko větší obtíže vyvolávala otázka, zda je usnesení valné hromady právní úkon. I když se jednalo o teoretickou otázku, pro praxi byla zcela zásadní. Co je právní úkon stanoví § 34 zákona č. 40/ 1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Podstatnými složkami právního úkonu je vůle, její projev a příslušný následek. Někteří autoři se domnívali, že se jedná o pouhý vnitřní akt společnosti, který nemá žádné zásadní důsledky navenek.⁶¹ S tímto názorem jsem nebyl ztotožněn. Jednoduchá konstatování, že usnesení valné hromady nemá žádné důsledky navenek, nemohla být správná. Normy o tvorbě vůle jsou zaměřeny dovnitř nebo vně, např. u valné hromady společnosti

⁶¹ PELIKÁNOVÁ, I. *Komentář k obchodnímu zákoníku*. 3. díl. Linde : Praha, 1996. str. 149.

s ručením omezeným je úprava v ustanovení § 126 až 130 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Aby došlo k naplnění dikce právního úkonu, musí být úkon řádně projeven navenek. Právě odlišnost projevů vůle navenek individualizovali jednotlivé usnesení valné hromady jako právní úkony. Pokud v souladu s příslušnými paragrafy obchodního zákoníku valná hromada společnosti rozhodovala o vyplacení tantiémy jednateli společnosti a tento jednatel byl přítomen na jednání valné hromady, došlo z jeho pohledu k naplnění všech znaků právního úkonu. Kompetentní orgán přijal usnesení, bylo mu sděleno a bez ohledu na písemné vyhotovení a doručení takového usnesení nastávali právní účinky úkonu bezprostředně. Jednateli přijetím usnesení vznikl nárok na podíl na zisku a ten mohl inkasovat. Může se stát, že valná hromada přijme rozhodnutí v záležitosti, která není přítomna jednání. Jako příklad uvedu hlasování o vyloučení společníka ze společnosti. Je-li rozhodnuto na jednání o vyloučení společníka ze společnosti, pro úplnost dovršení procesu stanovené pro právní úkon, musí být přijaté usnesení doručeno do sféry vyloučeného společníka. Až tehdy můžeme hovořit o právním úkonu valné hromady. Mou tezi potvrzuje znění zákona, které předpokládá, že usnesení valné hromady mohl být fakticky považováno za právní úkon. A contrario by nemohl zákonodárce připouštět možnost prohlásit usnesení valné hromady za neplatná. Nejednalo se o právní úkon, který byl předpokládán pro smluvní ustanovení, nýbrž jednostranné právní úkony.

V roce 2011 došlo k výrazné novelizaci obchodního zákoníku, která byla přelomová v chápání rozhodování valné hromady jako právního úkonu. Novelizací č. 355/2011 Sb., došlo v části čtvrté, článku šestém novelizace obchodního zákoníku ke změně u společnosti s ručením omezeným, konkrétně v ustanovení § 132 odst. 1 věty druhé a třetí. Původní termín „rozhodnutí“ byl nahrazen pojmem „právní úkon“ a text nově zní: *Má-li společnost jediného společníka, nekoná se valná hromada a působnost valné hromady vykonává tento společník. **Projev vůle** společníka při výkonu působnosti valné hromady musí mít písemnou formu notářského zápisu o právním úkonu v těch případech, kdy se o rozhodnutí valné hromady pořizuje notářský zápis. Ustanovení § 127 odst. 5 se nepoužije.*“ Analogicky je novelizováno ustanovení § 190 odst. 1, věty druhé a třetí v případě akciových společností.

Novelizace obchodního zákoníku rozptýlila diskuse a polemiky nad rozhodováním valné hromady a nově se jedná o projev vůle, který je v zákoně výslovně pojmenován.

2.5.2 Postup zastupitelstva obce dle ust. § 84 odst. 2 písm. g)

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno:

„Navrhovat zástupce obce do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, a navrhnout jejich odvolání.“⁶²

Zákon nehovoří konkrétně o obchodních společnostech, kde je obec jediným vlastníkem, nýbrž obecně i o obchodních společnostech, kde je obec v pozici spoluvlastníka. Zastupitelstvo obce volí jednatele, představenstvo, členy dozorčí rady na jednání nahrazující ustavující valnou hromadu. Komplikace mohou přicházet při změně orgánů obchodní společnosti za jejího trvání.

Znění § 84 odst. 2 písm. g) odstavce popírá mou teorii o jedinečnosti rady obce, která vystupuje v působnosti valné hromady v obchodních společnostech, které 100% obec vlastní.⁶³ Dodnes není sjednocen názor, jak řešit situaci, když je obec jediným společníkem obchodní společnosti a výkon působnosti valné hromady má činit pouze valná hromada. Jedná se rozpor s ustanovením § 102 odst. 2 písm. c). Netolický a Potměšil se domnívají, že pravomoc volby členů orgánů obce nenáleží v případě obchodní společnosti vlastněné jen jediným společníkem (akcionářem) radě obce, ale nýbrž a především zastupitelstvu obce, které musí ze zákona rozhodnout resp. doporučit vhodné osoby do orgánů obchodních společností.⁶⁴ Zastupitelstvo by přišlo o své oprávnění navrhnout valné hromadě zástupce do orgánů společnosti. Účel právní úpravy může být také chápán jako jisté dodržení ústavních principů dle § 102 odst. 1 Ústavy, ve které je chápána pozice zastupitelstva jako reprezentanta lidu na řízení společnosti, a do jisté míry by mohl být narušen princip, účasti veřejnosti (obyvatel obce) na věcech, které jsou projednávány při veřejných zasedáních zastupitelstva obce. Ke vložení financí do obchodní společnosti se používá obecních prostředků a občané by měli mít přehled, jak je s těmito prostředky nakládáno a případně vystupovat se svými názory na jednání zastupitelstva.⁶⁵

Lze souhlasit s tvrzeními, že chybný výklad by mohl způsobit ústavní nekonformitu, jestliže by byla tato pravomoc zastupitelstvu radou obce odejmuta jen z důvodu chybného výkladu sporných ustanovení.

⁶² § 84 odst. 2 písm. g) zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁶³ VEDRAL, J., VAŇA L., BŘEŇ J., PŠENIČKA, S. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář. 1.* Vydání. Praha : C. H. Beck, 2008. str. 529.

⁶⁴ NETOLICKÝ, M., POTĚŠIL, L. Delegation zástupců obce do orgánů obchodních společností, *Moderní obec.* Praha : ECONOMIA, a.s., 3/2008. str. 42.

⁶⁵ § 16 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Aby došlo k naplnění příslušných ustanovení zákona o obcích, musí být přijata poměrně komplikovaná procedura. Rada obce v první fázi doporučí zastupitelstvu, aby navrhlo radě obce personální změny v orgánech společnosti, kde je obec jediným společníkem a v níž rada obce vykonává působnost valné hromady. V druhé fázi zastupitelstvo obce rozhodne dle návrhu rady obce, přijmout návrh doporučený v první fázi radou obce. Zastupitelstvo obce přijatý návrh předloží radě obce jako výkonnému orgánu a zároveň orgánu vykonávající působnost valné hromady a ve finální fázi je na radě města schválen návrh na změnu orgánů v obchodní společnosti.

Procedura se může zdát jako velice komplikovaná, ale ve skutečnosti se jedná o pouhé naplnění zákonných požadavků.⁶⁶

2.5.3 Problematika neslučitelnosti funkce delegovaných zástupců v orgánech obchodní společnosti

Na rozdíl od úpravy vyšších územně samosprávných celků, není účast zastupitelů obce v obecních orgánech vyloučena.⁶⁷ Zákon o volbě do zastupitelstev krajů explicitně vyjadřuje v ustanovení § 5 odst. 2 písm. c), *funkce člena zastupitelstva je neslučitelná s funkcí statutárního zástupce právnické osoby zřízené nebo založené krajem, anebo v níž má kraj majetkovou účast. Zastupitelé obcí, jsou na rozdíl od zastupitelů krajů delegováni do řídicích a dozorčích orgánů společností. Zákonodárce diferencí obou úprav obdobných institutů pravděpodobně vyjádřil svůj postoj k lokálním a regionálním zájmům.*

Může se zdát, že výklad citace předchozího odstavce je jednoznačný a zastupitelé kraje nemohou být členy statutárního orgánu obchodních společností. Pokud se přečte znění odstavce pozorně, hovoří se zde o statutárním zástupci. S tímto pojmem obchodní zákoník nepracuje. Lze tak na pojem statutární orgán a statutární zástupce pohlížet jako na synonyma? Bez pochyby to byl záměr zákonodárce, ale nešťastné vyjádření zavdalo pochybností při výkladu příslušného ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev krajů ve smyslu obchodního zákoníku. Dle mého názoru se tedy nelze domnívat, že se

⁶⁶ POSPÍŠIL, P. Obchodní společnosti územních samosprávných celků. *Správní právo*. Praha : Ministerstvo vnitra ČR. XLIII, 6/2010. str. 355.

⁶⁷ Srov. § 5 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů a § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 130/2000 Sb., o volbě do zastupitelstev krajů, ve znění pozdějších předpisů.

jedná o pojmy, které by se překrývaly, a tak i členové zastupitelstva krajů mohou být voleni např. do představenstva obchodní společnosti.

Obdobnou úpravu v případě obcí a krajů obsahuje zákon o střetu zájmů.⁶⁸ Ustanovení se týkají odměny za výkon ve funkci dozorčích a řídicích orgánů podnikajících právnických osob založených obcí nebo krajem. Dlouhodobě uvolněný veřejný funkcionář (zástupce kraje) nemá nárok na odměnu za výkon funkce v právnických osobách, ve kterých má územně samosprávný celek majetkovou účast nebo hlasovací práva. Pokud zastupitel není pro funkci uvolněn, náleží mu odměna za výkon funkce. Naopak bez nároku na odměnu je zaměstnanec úřadu, který je jako zástupce delegován územně samosprávným celkem. Velice podobně je řešena neslučitelnost funkcí zaměstnanců úřadu v orgánech obchodních společností.⁶⁹

A cotrario k názoru Pospíšila se domnívám, že je správné, aby výkon funkcí v dozorčích a řídicích orgánech obchodních společností vykonávali zastupitelé samosprávných celků nebo odborně zaměřený úřednický aparát obce. Smyslem obchodních společností je podnikání za účelem dosažení zisku, ale obchodní společnosti zakládané obcí mají plnit nejen primárně účel vytváření zisku, ale především zajišťovat potřeby obyvatel obce. Zastupitelé obce jsou zástupci z řad občanů obce a plní úkoly právě v zájmu občanů. Zastupitelé obce v souladu s obecným zájmem dle mého názoru vytváří důležitý spojovací článek mezi občany (příjemci veřejných služeb) a obchodními společnostmi (producenti veřejných služeb).⁷⁰

2.6 Obec jako spoluzakladatel a společník obchodních společností

Již bylo popsáno v úvodu této kapitoly, že obec může být jediným zakladatel a společníkem (akcionářem) u akciové společnosti či společnosti s ručením omezeným s odkazem na příslušná ustanovení zákona o rozpočtových pravidlech územních

⁶⁸ Viz. § 5 odst. 2 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁹ Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících samosprávných celků upravuje neslučitelnost funkcí ve svém ustanovení § 16 odst. 3. „*Úředník nesmí být členem řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu právnické osoby, jejímž předmětem činnosti je podnikání. To neplatí, pokud do takového orgánu byl vyslán územním samosprávným celkem, jehož je zaměstnancem. Úředníkovi, který byl do takového orgánu vyslán tímto územně samosprávným celkem, nenáleží odměna za výkon funkce podle věty první. Tato odměna nesmí být poskytnuta ani po skončení pracovního poměru.*“

⁷⁰ POSPÍŠIL, P. Obchodní společnosti územních samosprávných celků. *Správní právo*. Praha : Ministerstvo vnitra ČR. XLIII, 6/2010. str. 356.

rozpočtů.⁷¹ U kapitálových obchodních společností je pozice jednoznačně stanovena, obec v nich může zastávat, jak pozici jediného zakladatele nebo společníka, tak pozici spoluzakladatele a společníka s jinými subjekty. Otázkou je, zda může být obec spoluzakladatelem a spolupodílníkem v osobních obchodních společnostech, tzn. ve veřejné obchodní společnosti a v komanditní společnosti. Někteří odborníci se domnívají, že nikoliv a argumentují opět ustanoveními zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.⁷²

Nemohu s touto argumentací zcela jednoznačně souhlasit. Je nesporné, že obec nemůže být jediným společníkem (zakladatelem) osobních obchodních společností.⁷³ S dalšími spoluvlastníky obec ručí za závazky společně a nerozdílně, ale pozice je posílena právě účastí dalších spoluvlastníků. Především žádný právní předpis nestanoví, že by obec nemohla být spoluzakladatelem a společníkem u osobních obchodních společností.

Obce jsou veřejnoprávními korporacemi, kterým mohou dle zákona vlastnit majetek a při nakládání se svým majetkem mohou vstupovat do obchodně právních i občanskoprávních vztahů, za předpokladu, že taková dispozice není omezena speciálním zákonem. Jedním z takových speciálních zákonů může být i zákon o obcích, který obci ukládá jisté omezení v ustanovení § 38 odst. 3, kde je stanoven zákaz ručit za závazky fyzický a právnický osob. Pro upřesnění by bylo vhodné se podrobněji zabývat pojmem ručení, jak je chápáno v platné legislativě. Ručení je vymezeno v obchodním a občanském zákoníku. Dle ustanovení § 303 zákona č. 513/1991, Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, se ručením rozumí případ, kdy se právnická či fyzická osoba písemně zaručí dlužníku, že v případě nesplnění závazku věřitelem, uspokojí takový závazek namísto věřitele. Dle ustanovení § 546 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů vzniká ručení písemným prohlášením ručitele, kterým na sebe bere vůči věřiteli povinnost, že pohledávku uspokojí, jestliže ji neuspokojí dlužník. S ohledem na občanský i obchodní zákoník je ručení obce chápáno jako právní úkon převzetí závazku vůči třetí osobě. Domnívám se, že nelze zákazem ručení dle zákona o obcích, omezit ručení, které pro obec vyplývá ze

⁷¹ § 23 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷² HAVLAN, P. *Majetek obcí a krajů*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde, 2008. str. 220.

⁷³ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J. a kol. *Kurs obchodního práva*. Právnické osoby jako podnikatelé. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. str. 93 – veřejná obchodní společnost i společnost komanditní musí být založeny minimálně 2 osobami, bez ohledu na fakt, jestli se jedná o osoby právnické nebo fyzické.

zákona. Taková situace by obec jednoznačně omezovala v situacích, které by mohly zakládat zákonné ručení. Zde by se dala dle mého názoru uplatnit zásada *lex specialis derogat legi generali*. Jako příklad mohu uvést situaci, kdy obec daruje určitou věc a tím se stává daňovým ručitelem, dle ustanovení daňových zákonů. Rozdílná situace bude v případě smluvního ručení. Obec není oprávněna uzavírat smlouvy, v nichž by se výslovně zavazovala k ručení vyjma případů ustanovení § 38 odst. 3 písm. a) až f). Ručení je jednou z forem zajištění závazků, pokud byl úmysl zákonodárce, aby obec nemohla být krácena na svém majetku z důvodu ručení, pak se domnívám, že ustanovení § 38 odst. 3 není šťastným řešením. Zákonodárce by musel taxativně zahrnout všechny formy zajištění závazků, jak jsou chápány dle obchodního a občanského zákoníku. Obce tak mohou využívat zajištění bankovní zárukou, zajištění postoupením pohledávky.

Z ustanovení o zákazu ručení obce jsou taxativně vymezeny výjimky. Problematiku obchodních společností zakládaných obcí můžeme chápat ve smyslu § 38 odst. 3 písm. c) a písm. d). V prvním případě se jedná o ručení obce vůči právnickým osobám, které jsou zřízeny obcí krajem nebo státem. Zde je nezbytné rozeznávat pojmy zřízené a založené. Poněvadž obchodní společnosti jsou zakládány a nikoliv zřizovány, výjimka ze zákazu ručení se bude aplikovat především na příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce apod. Jinak je tomu v případě ustanovení § 38 odst. 3 písm. d). Dle tohoto ustanovení mohou obce buď samostatně, nebo s jinými obcemi, krajem, krajem nebo státem mohou ručit za závazky obce, pokud míra účasti na takové právnické osobě přesahuje 50%. Zákonodárce touto úpravou vyšel vstříc požadavku obcí na ručení u právnických osob, které ovládá. Pojem míra účasti nelze striktně aplikovat nejen na akciové společnosti, ale i na jiné právnické osoby. Vedral podává demonstrativní výčet právnických osob a do svého výčtu nezahrnuje osobní obchodní společnosti.⁷⁴ Domnívám se, že osobní obchodní společnosti nelze opomíjet a ve výčtu by měli být zahrnuty. Těžko soudit, co zákonodárce zamýšlel, když vymezil výjimku ze zákazu ručení obcí u právnických osob, v níž má obec více než 50% míru účasti. Myslím si, že pakliže by zákonodárce nechtěl, aby se pod zákonné ustanovení daly podřadit osobní obchodní společnosti, text zákona by byl odlišný. Na ručení obcí za závazky osobních obchodních společností nelze nazírat jako na úkon absolutně neplatný, jak je chápán ve smyslu ustanovení § 38 odst. 4 obecního zřízení. V komanditní společnosti může obec

⁷⁴ VEDRAL, J., VAŇA L., BŘEŇ J., PŠENIČKA, S. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2008. str. 229.

ručit za závazky komanditisty, jelikož komanditista ručí za závazky společnosti obdobně, jako společník ve společnosti s ručením omezeným tzn. do výše nesplaceného vkladu. Na obec ručící za závazky právnické osoby v pozici komanditisty by se tedy neaplikovalo ustanovení § 38 odst. 3 písm. d). Pokud by obec ručila za závazky fyzických nebo právnických osob v rozporu s ustanovení předchozí věty jednalo by se o absolutní neplatnost a strany by si museli vrátit veškeré poskytnuté plnění tak, aby se vzájemně bezdůvodně neobohatili.

V praxi se spolupodílnictví v osobních obchodních společnostech téměř nevyskytuje a pro účel, který má obec, jako veřejnoprávní korporace plnit, jsou vhodnější varianty řešení založení a podílnictví v obchodních společnostech kapitálového typu.

Rozdíl od úpravy obchodních společností, kde je obec jediným zakladatelem, můžeme spatřovat v úpravě delegace do orgánů obchodní společnosti zastupitelstvem. Zastupitelstvo obce nevolí přímo do orgánů obchodních společností, ale nominuje zástupce, který je usnesením přijat na jednání zastupitelstva obce. Rozhodnutí o konečném zvolení do orgánu obchodní společnosti náleží ustavujícímu nejvyššímu orgánu, v případě vzniku nové společnosti nebo při řádném zasedání, v případě změny v orgánech obchodní společnosti.

3. Historický exkurz a pohled na úpravu obchodních společností dle nového občanského zákoníku

3.1 Počátky územní samosprávy před a po roce 1848

Obecní samospráva se na našem území začala vytvářet ve druhé polovině 19. století. Obecný občanský zákoník (zákon č. 946/1811 sb. z. s.) definoval generální pojmy "obecní statek" a "obecní jmění."⁷⁵

O územní samosprávě jako takové můžeme na našem území hovořit od počátku revolučního roku 1848, ve kterém se udály významné politické změny napříč celou

⁷⁵ § 288 zákona č. 946/1811 sb. z.s.

Evropou. Nejvýznamnější změnou byl přechod k samosprávě založené na občanském principu, rakouská monarchie musela pod vlivem změn přenechat část svých pravomocí do rukou lidu. Prvním důležitým dokumentem Pillersdorffova prozatímní ústava z dubna revolučního roku 1848 byla přijata Konstitučním patentem a ve svých ustanoveních upravovala svobodnou volbu zástupců obce, výkon obecní policie, správu obecního majetku, slučování a přijímání nových členů do obecních svazků. V souvislosti s obecním zřízením požadovala Pillersdorffova ústava zastoupení všech zájmů obce a jejích členů.⁷⁶ Ve stejném obecním pojetí navazovala na prozatímní ústavu ústava „Stadionova“ z března 1849, přičemž byl vydán prováděcí obecní říšský zákon č. 170/1849 ř.z. Nejdůležitějším principem, který se v drobné modifikaci používá i v dnešní době, je zásada svobodné obce, jakožto základ celého státu. Obecní říšský zákon provedl jako historicky první rozdělení obcí do tří skupin, krajské, okresní a místní nebo též lokální a definoval rozdělení působností na *přenesenou*⁷⁷, vykonávající přeneseně říšskou správu a *přirozenou*⁷⁸, v dnešní terminologii nazývanou, samostatnou. Volební období volených představitelů obcí ve výborech (dnešní zastupitelstvo) a obecního představenstva (dnešní rady) bylo tříleté. Obecní představenstvo tvořil purkmistr a minimálně dva radní. Výkonnou moc měl purkmistr (dnes starosta). V praxi byla realizována úprava pouze jedné ze tří skupin obcí – místní.⁷⁹ Pokud posuzujeme oblast územní samosprávy, obsahovala Stadionova ústava v čl. IV §33 základní práva obcí na samosprávu. V roce 1850 bylo poprvé použito názvu statutární město. Avšak výsostného postavení statutárního města bylo přiděleno pouze pěti městům, Praze, Brnu, Opavě, Olomouci a Liberci. Magistráty těchto měst zastávaly rovněž funkci politického úřadu první instance, tedy okresu. Výrazně podrobněji řešila obecní úpravu následně připravená Kroměřížská ústava, která byla v určitých aspektech srovnatelná s obecní úpravou, v dnešním platném znění. Obcím mělo být zajištěno výhradní právo rozhodovat o záležitostech, které byly v zájmu obce a to v mezích říšského obecního zákona z roku 1849. Podobnost s dnešní právní úpravou lze nalézt v ustanoveních konstatujících povinnost zveřejňování výsledků svého hospodaření a též v povinnosti veřejných jednání svobodně zvolených představitelů

⁷⁶ Pillersdorffova ústava.

⁷⁷ „Obstarávání určitých veřejných záležitostí, které jsou obci svěřeny cestou delegace státem.“

⁷⁸ „Vše, co se zájmu obce nejprve dotýká, a v rámci svých hranic plně obstarat může.“

⁷⁹ více k této problematice KOPECKÝ, M. *Právní postavení obcí: Základy obecního práva*. Praha: CODEX Bohemia, 1998. str. 13 – 18; SCHELE, K. *Vývoj veřejné správy v letech 1848 – 1948*. Praha: Eurolex Bohemia, 2002. str. 14 – 27.

obce.⁸⁰ Z pohledu obecní samosprávy pokroková Kroměřížská a Stadionova ústava, nebyly v praxi nikdy přijaty.

O rok později došlo k opětovnému nastolení absolutistické vlády a byrokratické centralizace v intencích Zásad o organických zařízeních v korunních zemích rakouského císařství.⁸¹ Definitivní konec absolutismu byl proklamován v roce 1860. V roce 1861 byla přijata Schmerlingova ústava, na kterou navazovalo vydání zemských zákonů obecních pro jednotlivé země Čech, Moravy a Slezska.⁸²

Zákon č. 18/1862 ř.z., který upravoval základní obecní pravidla směrem k hospodaření a podnikání obce. Stanovil zásadu, přiřazení každé nemovitosti k té obci, na jejímž území se nachází, včetně osoby jejího majitele. Výjimku tvořila pouze obydlí, v nichž se zdržoval císař,⁸³ ta nenáležela do obecního majetku. V rámci výkonu samosprávy, v mezích říšských a zemských zákonů, obec mohla spravovat a disponovat se svým movitým i nemovitým majetkem.⁸⁴ Rozhodování o obecních záležitostech probíhalo na veřejných zasedáních, která mohla být výjimečně neveřejná. Svá rozhodnutí přijímal obecní výbor formou hlasování za přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů obecního výboru. Bylo zákonnou povinností umožnit nahlédnout do účetnictví obce každému, kdo o to požádal, nevyjímaje údaje týkající se rozpočtu.⁸⁵ Zemský zákon stanovil dozor nad dodržováním hospodaření obce. Dozor dle jednotlivých ustanovení mohlo vykonávat zastupitelstvo zemské, krajské popř. okresní. Orgán dozoru se zaměřoval především na hospodárnost, nakládání s majetkem obce a v případě nakládání s majetkem ve větším rozsahu se spolupodílel na rozhodování.⁸⁶

Okresní samospráva byla realizována jen v jednotlivých zemích Čech, Moravy a ve Slezsku. Nejvyšší jednotkou územní samosprávy byly země, které podléhaly rozhodnutím zemského sněmu, výkonné moci zemského výboru, především ve věcech zákonodárných a správních.

Důležitým historickým mezníkem bylo vydání zákonného článku 12 ze dne 12. června 1867 známého jako rakousko – uherské vyrovnání. Došlo ke vzniku Rakousko-

⁸⁰ více k této problematice KOPECKÝ, M. *Právní postavení obcí: Základy obecního práva*. Praha: CODEX Bohemia, 1998. str. 13 – 18.

⁸¹ LACINA, K., ČECHÁK, V. *Vývoj systémů veřejné správy*. 1. vydání. Praha: Profesional Publishing, 2001. str. 69-70.

⁸² Čechy – zemský zákon č. 7 ze 16. 4. 1864, jímžto se vydává zřízení obecní a řád volení v obcích, Morava – zemský zákon č. 4 z 15. 3. 1864, jímžto se vydává řád obecní a řád volení v obcích, Slezsko – zemský zákon č. 17 z 15. 11. 1863, jímžto se vydává řád obecní a řád volení v obcích.

⁸³ ustanovení čl. I. zákona č. 18/1862 ř. z.

⁸⁴ ustanovení čl. IV. zákona č. 18/1862 ř. z.

⁸⁵ ustanovení čl. XIV. zákona č. 18/1862 ř. z.

⁸⁶ ustanovení čl. XVIII. zákona č. 18/1862 ř. z.

Uherska, které bylo spojeno pouze osobou panovníka, zahraniční, vojenskou a finanční politikou.

3.1.1 Majetkové poměry obce do období první republiky

V době královských měst na našem území neexistovalo obecní vlastnictví, jelikož veškerý majetek, který se nacházel v obci, měl ve svém vlastnictví panovník a obce byly pouze správcem majetku. Prvním kodexem přijatým v roce 1811, který změnil majetkoprávní uspořádání, byl tzv. ABGB Všeobecný zákoník rakouský.⁸⁷ Jeho ustanovení definovalo jako první obecní majetek, obecné jmění a pojem obecní statek.⁸⁸

Odborná veřejnost stejně jako judikatura soudu dále obecné pojmy identifikovala a dávala jim konkrétní rozměry.⁸⁹ Dle ABGB bylo zahrnuto do obecního majetku – obecní jmění, obecní statky a obci založené nadace, fondy a ústavy.

3.2 Vývoj od první republiky do roku 1945

Československý stát byl vyhlášen 28.10.1918. Zákonem č. 11/1918, Sb. o zřízení samostatného státu československého, tzv. recepčním zákonem byl převzat celý rakousko-uherský právní řád a tím byla zajištěna návaznost pro nový československý právní řád. Ústředním mocenským orgánem, který byl nadán mocí zákonodárnou a výkonnou, a to pro celé Československo, byl Národní výbor v Praze⁹⁰. V roce 1919 došlo k významným zákonodárným počínům, 7.2.1919 byl vyhlášen zákon č. 76/1919 Sb., o změně a doplnění obecních zřízení a městských statutů. Zákon č. 76/1919 Sb. o změně a doplnění obecních zřízení a městských statutů, novelou obecního zřízení. V právním řádu došlo ke změně názvů obecních orgánů z původního označení obecní výbor na obecní zastupitelstvo a byla přijata dikce, kdy původní obecní představenstvo

⁸⁷ Zákon č. 946/1811, §§ 288,291,292 *Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesammten Deutschen Erbländer der Österreichischen Monarchi*, Všeobecný zákoník rakouský, vyhlášen 1. června 1811 patentem císaře Františka I. č. 946 Sb. z. s. s platností pro všechny země rakouského císařství, vyjímaje země Koruny uherské.

⁸⁸ Obecní jměním byly všechny věci, ze kterých byly hrazeny obecní výdaje. Obecným statkem byly všechny věci, které sloužili k užítku každého člena obce.

⁸⁹ více RANDA, A. *Právo vlastnické dle rakouského práva*. Praha: Akademie pro vědy, umění a slovesnost, 1922. str. 20-24.

⁹⁰ SCHELE, K. *Vývoj veřejné správy v letech 1848 – 1948*. Praha: Eurolex Bohemia, 2002. str. 81.

(nyní rada) rozhoduje jako skupinový orgán o všech záležitostech, které nejsou zákonem svěřeny obecnímu zastupitelstvu, potažmo starostovi.

Jelikož se krize obecních rozpočtů stále více prohlubovala, nově některé pravomoci věcí veřejných převzal do své správy stát, například správu v oblasti zdravotnictví, za probíhající výstavby, údržby cest a bezpečnost. Obecní kase tento krok nepřinesl kýžený efekt a krize obecních financí se stále více a více prohlubovala.

K vydání nového zákona, který by upravoval obecní zřízení pro obce v českých zemích, po celou dobu trvání samostatného Československa nedošlo. Byla zde snaha o vytvoření zákonné úpravy v podobě zákona č. 126/1920 Sb., o zřízení župních a okresních úřadů v republice československé. V důsledku tento zákon v modifikované podobě platil pouze na území Slovenska, ale v Čechách na Moravě a ve Slezsku se nikdy nerealizoval. V roce 1927 došlo k definitivnímu odmítnutí župního a obecního zřízení a byl obnoven zemský princip. K tomu došlo na základě zákona č. 125/1927 Sb., o organizaci politické správy. Navržený zákon měl původně odstranit dvojkolejnost obecní úpravy. V platnosti tak i nadále zůstala novelizovaná zákonná Rakousko-Uherská úprava.

Mnichovskou dohodou z roku 1938 došlo k ukončení všech iniciativ na vytvoření nové obecní i jiné demokratické právní úpravy ovlivněné fašistickou formou vlády, která postupně československý stát postihla. V období druhé republiky došlo k mnoha výrazným negativním změnám v oblasti samosprávy, především došlo k rozpuštění demokratických obecních orgánů. Obecní samospráva byla následným Protektorátem zcela odstraněna a vliv fašismu na vládu v našem státu podnítil přijímání rozhodnutí zcela odstraňující samosprávu⁹¹.

3.2.1 Majetkové poměry obce od první republiky do roku 1945

Významným jmenovatelem pro poválečnou éru bylo zpřísnění pravidel pro obecní hospodaření. Byla zakázána volná dispozice s obecním majetkem.⁹² Stát zpřísnil pravidla pro hospodaření podniků, které byly zřizovány obcemi, a obce byly jediným

⁹¹ TANCEROVÁ, A. *Starosta obce v českém obecním zřízení*. 2007. str. 9. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita, Právnická fakulta, Vedoucí práce Stanislav Kadečka. Dostupné také z IS MU: http://is.muni.cz/th/162999/pravf_b/Bakalarka_07.doc- II. verze_10.6.doc.

⁹² Zákonný rámec hospodaření s obecním majetkem byl upraven z.č. 329/1921 Sb. §§ 21, 22, dále nařízeními vlády č. 283/1922 Sb. a 143/1922 Sb., následně zákony z let 1927 a 1933.

vlastníkem. Pokud se stal takový podnik prodělečným a nepřinášel obci příjem do komunální kasy, musel být zrušen. Výjimku tvořily podniky, které zajišťovaly veřejné služby na obecní úrovni, např. podniky zajišťující dopravní služby v obci atd.

Další vývoj zákonodárství v oblasti majetkových aktivit obcí a obecního zřízení byl přerušen událostmi druhé světové války.

3.3 Samospráva v období 1945 do sametové revoluce

V poválečném vývoji se opět setkáváme s úpravou oddělující státní správu od samosprávy, kterou konstitoval prezidentský dekret č. 18/1944 úředního věstníku československého. Obsahem bylo opětovné vytvoření národních výborů, místních, okresních a zemských, které plnily funkci prozatímních orgánů veřejné správy. Skutečným cílem, který totalitní režim sledoval zřízením národních výborů, nebylo posílení samostatnosti obecní samosprávy, ale vytvoření zprostředkované centrální kontroly nad děním v obcích a podřízením pod ústřední správu.⁹³ Pojmy jako „komunální vlastnictví“ byly jen uměle vytvořené a „centrála“ měla pod kontrolou dění ve všech obcích, ačkoliv hlásalo svobodu v komunálním rozhodování. Nesamosprávné obce zůstaly zachovány jen jako nejnižší správní obvody, jako základ územního členění státu, samospráva jakožto např. živnostenské úřady zcela vymizely a jejich funkci zcela přebraly národní výbory. Poúnorová Ústava byla přijata 9. května 1948. Tato Ústava proklamovala ve svých ustanoveních národní výbory jako nositele a vykonavatele státní moci v obcích, krajích a okresech. Formální změnu přineslo znění zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, který zavedl pojem samostatné působnosti národního výboru. Ve skutečnosti nemělo toto označení nic společného s pojmem územní samospráva, jak je chápán dnes. Samospráva, jak ji známe dnes, nemohla být vykonávána, jelikož peněžní toky do obcí byly poskytovány z centrálního rozpočtu a neexistovala finanční nezávislost. Důvodné obavy vládních představitelů komunistického režimu z možné samostatnosti obcí a ztráty kontroly nad děním v obcích, zavadaly příčinu k vedení důrazné centrální politiky.⁹⁴

V roce 1968 se opětovně uvažovalo o změně struktury státní správy, která s sebou měla přinést obnovení obecní samosprávy. Debata o znovuoobnovení samosprávy byla

⁹³ Srov. COGAN, R. *Krajské zřízení*. Praha: ASPI, 2004, str. 76.

⁹⁴ více v KOPECKÝ, M. *Právní postavení obcí: Základy obecního práva*. Praha: Codex Bohemia, 1998. str. 27 – 45.

různě ukončena vstupem sovětských vojsk na naše území a tím fakticky vymizela veškerá iniciativa až do období sametové revoluce.

3.3.1 Majetkové poměry obce po roce 1945

Jak bylo popsáno výše, první právní předpis, který byl vydán v roce 1944, dekret prezidenta Edvarda Beneše, rozdělil obce do tří skupin pod správou příslušných národních výborů. Následovalo vydání květnové Ústavy z roku 1948, která určila směr obecní samosprávy na následujících 40 let. I když obecní zřízení jako takové nezaniklo, centrální plánované hospodářství bylo vykonáváno pouze národními výbory ku prospěchu národního majetku. Další vývoj v 50. letech 20. století pokračoval k celkovému zestátnění veškerého obecního vlastnictví. Podnikání obcí a zakládání obchodních společností tím bylo zcela znemožněno.⁹⁵

„Doba temna“ obecní samosprávy byla ukončena „Sametovou revolucí“ a znovuzrození započalo vydáním Ústavního zákona č. 294/1990 Sb., kterým byly zrušeny národní výbory, a jejich funkci začala plnit obec. Své obecní povinnosti si obec plnila, jak v samostatné, tak i přenesené působnosti. Navracení majetku, který byl v době nadvlády komunismu zabaven obcím, bylo provedeno zákonem č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí. Vydáním zákona o obcích se prozatímne upravily podnikatelské aktivity nejen v obchodních společnostech.⁹⁶

3.4 Vývoj po roce 1989 po současnost

Po „sametové“ revoluci 1989 došlo v Československé socialistické republice, respektive v České a Slovenské federativní republice, k ekonomickým a společenským událostem, v důsledku nové demokratické formy vlády.

Prvním krokem reformy veřejné správy bylo znovuoobnovení územní samosprávy, z dob předválečného období. Základním krokem k realizaci bylo přijetí ústavního zákona č. 294/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o

⁹⁵ Zákon č. 279/1949 Sb.

⁹⁶ Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích

československé federaci. Přijatý ústavní zákon zrušil národní výbory a nahradil je ustanoveními o místní samosprávě. Národní rada přijala čtyři nové zákony reformující veřejnou samosprávu, zákon č. 367/1990 Sb., o obcích, zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, zákon č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze a zákon č. 368/1990 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí.⁹⁷ Dalším krokem k vyrovnání majetko-právních záležitostí bylo navrácení zabaveného majetku obcím.⁹⁸

Dle ustanovení § 36 odst. 1 písm. e) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích byla zastupitelstvu obce svěřena pravomoc rozhodovat o účasti v obchodních společnostech a nadacích. Obdobně jako v pozitivní právní úpravě byla dána v porevolučním zákoníku pravomoc obecnímu zastupitelstvu zakládat nebo zřizovat právnické osoby. Z počátku 20. let neexistoval zákon o územním rozpočtu samosprávných celků, a tak nešlo dovodit, že se bude jednat pouze o případy založení kapitálových obchodních společností a pokud jiný právní předpis nestanovil jinak, mohly obce zakládat i jiné společnosti. V právní úpravě postrádám ustanovení o volbě do orgánů obchodních společností, jak je tomu dnes v platné právní úpravě.

Zákon o obcích č. 367/1990 Sb., nestanovil pro radu obce působnost výkonu valné hromady v případech, kde byla obec jediným společníkem resp. akcionářem. Jediná zmínka, která přisuzovala jistá oprávnění radě obce, byla plnit úkoly zakladatele a zřizovatele vůči právnickým osobám založeným nebo zřízeným obecním zastupitelstvem.⁹⁹

Důležitým faktorem v probíhajících reformách veřejné správy byl rozpad Československé republiky na Českou a Slovenskou republiku. Nově přijatá ústava ve znění čl. 99 upravuje, vznik vyšších územně samosprávných celků v podobě krajů nebo zemí. Původní záměr zřídit zemskou samosprávu nebyl úspěšný. Někteří odborníci, kteří navrhovali možná řešení vytvoření zemského uspořádání v pojetí, jak bylo členěno v období před rokem 1918, se svými návrhy neuspěli a začalo se otevřeně hovořit o krajském zřízení.¹⁰⁰ Důležitým krokem k vytvoření krajů, jako vyšších územně samosprávných celků, bylo v roce 1998 přijetí Evropské charty místní samosprávy. Okolnosti přijetí Evropské charty a vývoj samosprávy ve 20. letech 20. století, daly vzniknout nové právní úpravě. Byly postupně přijaty nové zákony, zákon č. 128/200

⁹⁷ ŠLUF, V. a kol. *Zákon o obcích s komentářem. Zákon o okresních úřadech s komentářem*. 1. vydání. Praha: Panorama, 1991. str. 3.

⁹⁸ Zákonem ČNR č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku ČR do majetku obcí.

⁹⁹ Srov. ust. § 45 písm. b) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích.

¹⁰⁰ PRŮCHA, P., SCHELE, K. *Historie a současnost veřejné správy, Sborník příspěvků z vědecké konference*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1993. str. 79-81.

Sb., o obcích, 129/2000 Sb., o krajích, 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů, 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze a zákon 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí. Souborem nově přijatých zákonů upravujících místní samosprávu došlo 31.12.2002, přijetím z. č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, k zániku činnosti okresního úřadu. Zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů byla stanovena nová pravidla pro hospodaření obcí, krajů a hl. města Prahy.

3.5 Nový občanský zákoník v kontextu s platnou právní úpravou

Převratným dílem a zároveň vrcholem kodifikačních snah v oblasti soukromého práva je nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb., který vyšel dne 22. 3. 2012 ve sbírce zákonů a po uplynutí legisvakantní lhůty vejde v účinnost dne 1.1.2014. Jedná se o zcela přelomovou právní úpravu, která má dopad nejen do sféry občanského práva, ale i do ostatních soukromoprávních oblastí.¹⁰¹ Některé právní předpisy s účinností nového občanského zákoníku budou zrušeny a stávají se jeho součástí.

Asi nejdůležitější změnou je zánik samostatně upraveného obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Nelze jednoznačně určit umístění ustanovení paragrafů ve struktuře nového občanského zákoníku odpovídající obchodně právní části. V textu právního předpisu jsou rozmístěny v jeho nejrůznějších částech a můžeme je nalézt v rozmezí od § 120, upravující veřejné rejstříky právnických osob až po § 3077 pojednávající o přechodných a závěrečných ustanovení závazkových práv dotýkajících se smlouvy o účtu.¹⁰²

Přijetím nového občanského zákoníku nedošlo pouze k začlenění platných právních předpisů do jeho textu, nýbrž zároveň iniciovalo vydání zcela nových právních předpisů, které dosud neexistovaly.¹⁰³ Opačně některé dosud platné právní předpisy, které nejsou v souladu s nově přijatým občanským zákoníkem, vedle něho nemohou obstát.

Největším problémem, který nyní přináší přijetí nového občanského zákoníku, je nedokončená doprovodná legislativa. Dle vyjádření Dědiče se jedná až o 60

¹⁰¹ Přijetím zákona č. 89/1012 Sb., občanský zákoník došlo ke konzumaci zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, zákona č. 94/1963 S., o rodině nebo zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, zákona o sdružování občanů atd.

¹⁰² SVEJKOVSKÝ, J. a kol. *Nový občanský zákoník: Srovnání nové a současné úpravy občanského práva*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012. str. 33 a 693.

¹⁰³ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a družstvu.

zákonných novelizací, které se nyní nachází na legislativní radě vlády, a které musí dostat takových změn, aby byly v souladu s nově přijatým občanským zákoníkem.¹⁰⁴ Do příslušných sekcí legislativní rady vlády doposud nedoputoval návrh změn daňových zákonů, které budou muset být uvedeny v soulad s novým občanským zákoníkem.

Výraznou změnou spojenou s přijetím nového občanského zákoníku je nová úprava zákona o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob. Tento předpis bude nahrazovat dosud platná ustanovení obchodního zákoníku pro zápis údajů do obchodního rejstříku. Dle zákona o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob se budou řídit i jiné právnické osoby než obchodní společnosti, např. též údaje o nadacích, obecně prospěšných společnostech, spolicích, společenství vlastníků bytových jednotek atd. Nově přijatý zákon o veřejných rejstřících přinese odlehčení rejstříkovým soudům, jelikož zavádí nový institut pro notáře, kteří budou oprávněni zaznamenávat samostatně skutečnosti, které se zapisují do veřejného rejstříku. Notář o skutečnosti pořídí zápis a ten bude podkladem namísto příslušného zápisu rejstříkového soudu, který už nebude zkoumat náležitosti jako doposud a změnu ihned zapíše, čím dojde i k časové úspoře. Nový zákon o veřejných rejstřících přináší výrazné zpřísnění dodržování zápisů a lhůt. Sankce za porušení určitých ustanovení může dosahovat až částky sto tisíc korun českých a v krajních případech může dojít k úplnému zrušení společnosti.¹⁰⁵

3.5.1 Nový občanský zákoník v kontextu obecních obchodních společností

V návaznosti na přijetí nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., byl dne 22.3.2012 pod č. 90/2012 S., vyhlášen ve Sbírce zákonů zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Shodně je upraveno datum účinnosti nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích.¹⁰⁶

Přijetí nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích má vliv téměř na všechna právní odvětví v ČR. Patrný vliv má rekodifikace na obec a obecní zřízení. Četné změny zaznamenala úprava v oblasti nálezů. Úloha obce začíná již

¹⁰⁴ Klíčovým předpisem, který musí být novelizován je zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁵ DĚDIČ, J., *Základní otázky rekodifikace práva obchodních společností, nový zákon o obchodních korporacích*. Odborný seminář. Kongresové centrum Praha : Bova Polygon. dne 26.2.2013.

¹⁰⁶ Účinnost obou zákoníků je datována k 1.1.2014.

oznámením nálezu a je třeba vyhlásit nález obvyklým způsobem. Uschovat nalezenou věc je možné i u jiné osoby a nelze-li věc uchovat bez patrné škody, nebo lze-li uchovat jen s nepoměrnými náklady – lze nalezenou věc prodat ve veřejné dražbě. Lhůta pro přihlášení vlastníka ztracené věci nebo toho kdo věc ztratil je jeden rok a konečná lhůta činí tři roky, poté se obec (stát) stává jejím vlastníkem.¹⁰⁷ Nově jsou v občanském zákoníku také řešeny jednotlivé problematiky jako dle ustanovení § 114 odst. 1 smrt člověka na území obce, ustanovení § 272 odst. 2 a § 379 odst. 2 likvidace právnické osoby na území obce, ustanovení § 471 odst. 3 obec jako veřejný opatrovník, ustanovení § 1543 závěť pořízená před starostou, ustanovení § 1503 odst. 3 obec jako dědic a další.¹⁰⁸ Už méně výrazný vliv má přijetí nových soukromoprávních kodexů na úpravu obchodních společností zakládaných obcemi. Lze očekávat, že v průběhu realizace nových soukromoprávních úprav budou muset dostát změn i některá ustanovení obecního zřízení.¹⁰⁹

V zákoně o obchodních korporacích je nově upraveno obecné založení obchodních korporací v ustanovení hlava I, díl 2 §§ 8-10. Dle těchto ustanovení se zakládá obchodní korporace společenskou smlouvou a nezbytností při založení kapitálové obchodní společnosti je forma veřejné listiny. Za předpokladu, že by obec zakládala obchodní společnost jako jediný zakladatel, obdobně jako v platné právní úpravě musí mít formu veřejné listiny.¹¹⁰ V hlavě I, díle 3., §§ 11-14 zákona o obchodních korporacích se pojednává o jednočlenné obchodní společnosti. Pouze kapitálové obchodní společnosti může založit jediný zakladatel a neuvádí již, zda se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu, jak ve svých ustanoveních uvádí platný a účinný obchodní zákoník. Kapitálová společnost může být jediným společníkem i z důvodů nejen zakladatelských, ale i následného držení všech podílů ve své dispozici. Totožná je úprava jednání rady obce v působnosti valné hromady v kapitálových společnostech, ve kterých je obec jediným společníkem.¹¹¹ *Smlouva uzavřená mezi jednočlennou společností zastoupenou jediným společníkem a tímto společníkem vyžaduje písemnou formu s úředně ověřenými podpisy. To neplatí, je-li taková smlouva*

¹⁰⁷ Srov. ust. §§ 1052 – 1057 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹⁰⁸ V novém občanském zákoníku se například nově upravuje postup při nálezu zvířete viz. ustanovení § 1058 a násl.

¹⁰⁹ BEZOUŠKA, P., MALAST, J. *Vliv nového občanského zákoníku na obce*. odborný seminář. ČS VTS : Bova Polygon. Dne 12.3.2013.

¹¹⁰ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník na místo pojmu veřejná listina užívá pojmu notářský zápis.

¹¹¹ § 12 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvu.

uzavřena v rámci běžného obchodního styku a za podmínek v něm obvyklých.¹¹² Zákon o obchodních korporacích a družstvu doplňuje i nový občanský zákoník, který upravuje korporace obecně v ustanovení § 210 a násl. Korporace, která má jediného člena nemůže ukončit členství, ledaže na uvolněné místo nastoupí nová osoba.¹¹³

Můžeme si povšimnout, že se změnilo pojmosloví, kdy dříve v odborné literatuře užívané označení kapitálové a obchodní společnosti se promítnulo i do znění zákona o obchodních korporacích jako oficiální označení. Akciová společnost a společnost s ručením omezeným jsou tedy již pojaty ve smyslu kapitálových obchodních společností a veřejná obchodní společnost a komanditní společnost jsou oficiálně považovány za osobní obchodní společnosti.

U společnosti s ručením omezeným došlo k významným změnám, ať už v souvislosti s podílem, který může být představován kmenovým listem,¹¹⁴ nebo ve výši vkladu, kde se minimální výše změnila z původních 20.000,- Kč na pouhou 1,- Kč. Ustanovení nového zákona o obchodních korporacích v části pojednávající o akciové společnosti sice doznala některých významných změn, ty se ale nepromítnou do části pojednávající o kapitálových obchodních společnostech zakládaných obcí.

3.5.2 Vybraná problematika v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích

V následující podkapitole se pokusím nastínit určité odlišnosti, které přináší zákon o obchodních korporacích v porovnání se stávající právní úpravou obchodního zákoníku.

Zásadní novinkou je např. „možnost různých druhů podílů na společnosti s ručením omezeným“ (vedle základního podílu např. podíl s automatickým nárokem na podíl na zisku apod.). Společník kapitálových obchodních korporací nebo komanditista, pokud to připouští společenská smlouva, může mít více podílů na společnosti. Nový dosud nepřijatý zákon o investičních společnostech a fondech umožní vydání cenného papíru na komanditistu.¹¹⁵

¹¹² Ustanovení § 13 zákona č. 90/2012 Sb., zákon obchodních společnostech a družstvu.

¹¹³ Možnost zakládání jednočlenných korporací upravena v ustanovení § 211 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹¹⁴ Ustanovení § 137 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích – jedná se o cenný papír.

¹¹⁵ Srov. ust. § 32 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

Výraznou změnu zaznamenala úprava jednání orgánů právnických osob s péčí řádného hospodáře. Zásada péče řádného hospodáře není porušena tehdy, pokud si člen orgánu počíná loajálně, s potřebnými znalostmi a pečlivostí.¹¹⁶ Platí vyvratitelná právní domněnka, že ten kdo není schopen zastávat funkci voleného orgánu s péčí řádného hospodáře, musí z toho pro sebe vyvodit následky. To znamená, že musí každý člen voleného orgánu kriticky zhodnotit, zda je dostatečně erudován pro funkci, kterou zastává a případně ji nevykonávat. Člen voleného orgánu obchodní korporace musí při svém rozhodování užít podnikatelského úsudku, v dobré víře a rozumně musí předpokládat, že jedná informovaně. Rozumnost a informovanost se bude posuzovat podle toho, jak by si na jeho místě počínal někdo jiný.¹¹⁷ V případě sporu o dokazování jednání s péčí řádného hospodáře se může soud vypořádat i tak, že důkazní břemeno přeneseme na stranu, která tvrdila porušení pravidla péče řádného hospodáře. S tím souvisí i nový institut vyžádání svolení od nejvyššího orgánu ve věcech obchodního vedení, o které může statutární orgán požádat. Není možné k žádosti přihlížet jako na nevědomost statutárního orgánu, jak se odborně rozhodnout, nýbrž o jisté posvěcení nabídnutých variant řešení. Nejvyšší orgán může naložit s žádostí buď tak, že se jí odmítne zabývat, zakáže ji nebo povolí. Problém může nastat tehdy, když společník na valné hromadě vystoupí s protinávrhem, což je jeho zákonným oprávněním. V Německu se protinávrh připouští, jak tomu bude v ČR po novelizaci, to se lze jen domnívat. Jestliže bude umožněno společníku (akcionáři) umožněno vystoupit s protinávrhem, může to mít za následek, že vzejde z jednání valné hromady usnesení, které bude muset statutární orgán respektovat a může být zcela odlišný od toho, který s péčí řádného hospodáře původně navrhoval. Doslova drakonistické jsou důsledky, které přináší porušení péče řádného hospodáře. Za předpokladu, že se prokáže porušení péče řádného hospodáře, která má za následek úpadek společnosti, musí ten, kdo jej zapříčinil vydat prospěch za 2 roky zpětně a mzdu za výkon funkce. Rozhoduje o tom soud na návrh insolvenčního správce nebo bývalého člena korporace.¹¹⁸ Nadto osoba, která porušila zásadu péče řádného hospodáře, odpovídá nově i za nemajetkovou újmu, kterou společnosti způsobila. Vypořádat se nově může společnost s porušitelem péče řádného hospodáře, který

¹¹⁶ Ust. § 159 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹¹⁷ Srov. ust. §§ 51 a 52 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

¹¹⁸ Srov. ust §§ 62 a 63 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

společnosti způsobil újmu i tak, že s ním uzavře smlouvu o vypořádání újmy, případně valná hromada může způsobenou újmu prominout.¹¹⁹

Další z novot, které zákon o obchodních korporacích přináší proti současné úpravě obchodních společností v obchodním zákoníku, je „*podrobná úprava smlouvy o výkonu funkce v § 59 až 62*“ (namísto dnešní velice stručné úpravy v § 66 odst. 2 ObchZ).¹²⁰

Zákon o obchodních korporacích přiznává statutárním orgánům (jednatelům a představenstvu) *nárok na odměnu za výkon funkce pouze za předpokladu, že je odměna sjednána ve smlouvě o výkonu funkce uzavřené ve znění § 59 odst. 3*. Podobné závěry plynou i z dnešní úpravy – např. statutární orgán nemá právo na odměnu, která nebyla alespoň dodatečně schválena valnou hromadou (§ 66 odst. 2 obchodního zákoníku předepisuje, že smlouva o výkonu funkce musí být schválena valnou hromadou; není-li odměna obsažena ve smlouvě o výkonu funkce, je podle § 125 odst. 1 písm. f) resp. § 187 odst. 1 písm. g) obchodního zákoníku rozhodování o odměně jednatele resp. člena představenstva výlučným oprávněním valné hromady. V porovnání s doposud platnou právní úpravou je ta nová jednoznačnější, srozumitelnější, přehlednější a výkladově přijatelnější. Uvedené pravidlo není třeba složitě prokazovat a odkazovat na ustálenou rozhodovací praxi soudů.¹²¹

Nebude-li odměna platně sjednána, bude možné se domáhat obvyklé odměny pouze za určitých okolností. To je oproti dnešní úpravě zásadní rozdíl a odpovídá zásadě zakotvené v § 59 odst. 3 zákona o obchodních korporacích, že *není-li odměna platně sjednána, má se za to, že výkon funkce je bezplatný*. Současná úprava umožňuje statutárnímu orgánu, jehož odměna nebyla sjednána vůbec anebo neplatně, aby se domáhal práva na odměnu v obvyklé výši. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí potvrdil nárok na odměnu jednatele společnosti s ručením omezeným v situaci, kdy tento nárok nebyl sjednán, valná hromada o něm nerozhodla a funkce byla 6 let vykonávána

¹¹⁹ Nelze újmu prominout tehdy, pokud je příčina v porušení povinností hrubou nedbalostí. V ostatních případech je to přípustné. Může nastat skutečnost, kdy sice člen statutárního orgánu porušil jistou povinnost spojenou s péčí řádného hospodáře, ale jinak přináší pro společnost svými rozhodnutími velké zisky.

¹²⁰ Srov. znění stanovení § 66 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů: „*Vztah mezi společností a osobou, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního či jiného orgánu společnosti anebo společníkem při zařizování záležitostí společnosti, se řídí přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě, pokud ze smlouvy o výkonu funkce, byla-li uzavřena, nebo ze zákona nevyplývá jiné určení práv a povinností. Závazek k výkonu funkce je závazkem osobní povahy. Smlouva o výkonu funkce musí mít písemnou formu a musí být schválena valnou hromadou nebo písemně všemi společníky, kteří ručí za závazky společnosti neomezeně.*“ A ustanovení §§59-62 zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvu.

¹²¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 4566/2009 ze dne 16.11.2010 pojednávající o neplatnosti odměny za výkon funkce člena představenstva, o níž bylo rozhodnuto bez souhlasu valné hromady.

bezplatně. Nárok se ovšem promlčuje v obecné čtyřleté obchodněprávní promlčecí lhůtě, jednatel tedy může uplatňovat své právo na odměnu jen za období předcházejících 4 let.¹²²

Podle současné úpravy je třeba odlišovat neplatně sjednanou výši odměny (na tu nárok není) od odměny v obvyklé výši (na tu je nárok vždy, nejedná-li se o nárok, který byl již promlčen v zákonné 4-leté lhůtě). V nedávné době Nejvyšší soud svým rozhodnutím potvrdil, že jednatel sice nemá nárok na odměnu z neplatně sjednaného pracovněprávního vztahu (neplatnost byla dána jednak střetem zájmů – jednatel uzavřel pracovní smlouvu a dohodu o pracovní činnosti za společnost i za sebe sama, jednak z důvodu nepovoleného souběhu funkcí – předmětem pracovní smlouvy byla činnost obchodního ředitele), ale že je třeba se zabývat jeho nárokem na odměnu jednatele v obvyklé výši.¹²³

Jak již bylo výše uvedeno, po-té co vejde zákon o obchodních korporacích v účinnost, bude nárok na odměnu statutárního orgánu podmíněn platným ujednáním ve smlouvě o výkonu funkce. Nebude-li nárok ve smlouvě o výkonu funkce platně sjednán, bude možno se nároku na odměnu v obvyklé výši dožadovat pouze v těchto případech:

- a) sjednaná smlouva o výkonu funkce nebo v ní obsažené ujednání o odměně bude neplatné z důvodu na straně obchodní korporace,
- b) smlouva o výkonu funkce nebude uzavřena z důvodu překážek na straně obchodní korporace uzavřena nebo ji nejvyšší orgán neschválí bez zbytečného odkladu po vzniku funkce člena orgánu obchodní korporace.

Další významným rektifikačním počinem je posílení pozice věřitelů obchodní společnosti. Např. ustanovení § 62 odst. 2: *„Bylo-li v insolvenčním řízení zahájeném na návrh jiné osoby než dlužníka podle jiného právního předpisu soudem rozhodnuto, že obchodní korporace je v úpadku, vydají členové jejích orgánů, vyzve-li je k tomu insolvenční správce, prospěch získaný ze smlouvy o výkonu funkce, jakož i případný jiný prospěch, který od obchodní korporace obdrželi, a to za období 2 let zpět před právní mocí rozhodnutí o úpadku, pokud věděli nebo měli a mohli vědět, že je obchodní korporace v hrozícím úpadku podle jiného právního předpisu, a v rozporu s péčí*

¹²² Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 29 Odo 994/2005 ze dne 31.1.2007.

¹²³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Cdo 2379/2010 ze dne 26.10.2011.

*řádného hospodáře nečinili za účelem jeho odvrácení vše potřebné a rozumně předpokladatelné.*¹²⁴

Byť je úprava smlouvy o výkonu funkce v zákoně o obchodních korporacích upravena podrobněji než stávající právní úprava, na všechny sporné otázky odpověď nedává. V zákoně o obchodních korporacích postrádám úpravu obdobnou § 66 písm. d) obch. zákoníku upravující problematiku obchodního vedení.

Jednou s komplikací přijatého nového občanského zákoníku je přijetí koncepce, že i jednatel je členem statutárního orgánu – podle § 152 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, si právnická osoba tvoří orgány o jednom členu (individuální) anebo o více členech (kolektivní orgán). Dle ustanovení § 164 nového občanského zákoníku, náleží-li působnost statutárního orgánu více osobám, tvoří kolektivní statutární orgán. Nový občanský zákoník tak pracuje pouze s pojmem „člen statutárního orgánu“ a nepoužívá vedle něho pojem osoba, která je statutárním orgánem.

Při přečtení ustanovení § 194 zákona o obchodních korporacích se nabízí otázka, zda korespondují příslušná ustanovení nového občanského zákoníku se zákonem obchodních korporací. Když dle něho jsou jednatele členy statutárního orgánu pouze v případech společností s více jednatelem a navíc za podmínky, že jednatele tvoří kolektivní orgán, což je upraveno ve společenské smlouvě.¹²⁵

Pro posouzení platnosti a účinnosti jednotlivých ustanovení současného občanského a obchodního zákoníku musíme důkladně nahlédnout do přechodných a závěrečných ustanovení nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích. Obchodní společnosti, které byly založeny před datem 1.1.2014 musí vzít v potaz ustanovení § 3041 odst. 2 nového občanského zákoníku resp. § 777 odst. 2 zákona o obchodních korporacích. Nový občanský zákoník ponechává lhůtu k provedení změn statusových věcí právnických osob do 3 let od nabytí účinnosti zákona tj. do 1.1.2017. Naproti tomu zákon o obchodních korporacích vyžaduje, aby ke změně u obchodních korporací došlo již do 6 měsíců od nabytí účinnosti zákona. Tento zdánlivý rozpor nemá jednoznačnou odpověď, ale můžeme se domnívat vzhledem ke vztahu speciality a při respektování extenzivního výkladu, že ke změně statusových otázek¹²⁶ a kogentních ustanovení bude muset dojít do 6 měsíců. Důležité je, aby došlo

¹²⁴ úprava smlouvy o výkonu funkce.

¹²⁵ Srov. ustanovení § 194 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech a ustanovení §§ 152 a 164 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹²⁶ Statusové otázky jsou např. vznik a zánik obchodních korporací, orgány a působnost orgánů korporace, právo ochrany třetích osob atd.

k vyškrtání, resp. uvedení v soulad všech ustanovení společenské smlouvy a stanov, které jsou v rozporu s novou právní úpravou, ostatní mohou být ponechány v platnosti. Osobně bych raději přistoupil k řešení, které nabízí ustanovení § 777 odst. 5 zákona o obchodních korporacích, které dává možnost do 2 let od nabytí účinnosti nové právní úpravy změnit společenskou smlouvu jako celek. Komplexní změnou dojde ke zvýšení právní jistoty dokumentu a obchodní společnost se vyhne případným komplikacím, které můžou přinést opomenutí neplatného právního ustanovení v zakladatelském dokumentu. Není vždy snadné rozpoznat, která ustanovení jsou kogentní, a která dispozitivní a při chybné interpretaci může dojít k chybné aplikaci.

4. Vybraná problematika související s obchodními společnostmi

Touto kapitolou se dostáváme k rozboru několika zajímavých okruhů, které problematika obchodních společností zakládaných obcí může v praxi přinášet. Pokud bychom chtěli obsáhnout celý rozsah tématu, nebylo by to dost možné. Vyberu proto témata, která mě osobně zaujala v souvislosti se studiem obchodních společností zakládaných obcí.

4.1 Investice do akciové společnosti založené obcí

Obec často přistupuje k rozšiřování či investování obecních prostředků do obchodních společností, které jsou již plnohodnotně založeny. Může nastat situace, že obchodní společnost, v níž je obec jediným společníkem, nemá dostatek finančních prostředků na nezbytnou investici. Pokud je obec jediným akcionářem nebo společníkem obchodní společnosti je nejen v jejím zájmu, ale i často ve veřejném zájmu, aby mohla obchodní společnost řádně plnit účel, ke kterému byla založena. Budu se tedy zabývat otázkou, jaké investiční možnosti má obec a jaké varianty řešení jsou nejvhodnější, aby byl splněn účel a transfer byl co nejúčinnější.

Pro názornost si vyberu akciovou společnost založenou obcí pro lázeňské léčebné účely, na které lze lépe demonstrovat možné investiční záměry.

4.1.1 Postavení akciové společnosti dle zákona o zadávání veřejných zakázek

Za velice významné považuji zkoumat řešení záměru realizace investice a s tím spojené zajištění zdrojů obce pro účely úhrady závazků vyvolaných investicí u společnosti z pohledu ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek. Dle tohoto zákona je veřejným zadavatelem jiná právnická osoba, pokud:

- 1) byla založena nebo zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu; a
- 2) je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.¹²⁷

Bez pochyby lze konstatovat, že obec je dle zákona o zadávání veřejných zakázek veřejným zadavatelem. Není sporu o tom, že podmínku uvedenou pod č. 2) viz. výše, obec, která je jediným zakladatelem a akcionářem akciové společnosti splňuje. Pro naplnění definice veřejného zadavatele musí být splněn kumulativně i požadavek ustanovení pod č. 1) a to ten, že akciová společnost byla založena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají povahu průmyslovou nebo obchodní.

K problematice výše zmíněného se vyjádřil ve svém rozhodnutí Nejvyšší správní soud, přičemž názor nachází oporu i v rozhodnutích Evropského soudního dvora, která jsou součástí citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ČR.¹²⁸

Pro obsáhnutí naší problematiky bude postačující část pojednávající o postavení akciové společnosti, s ohledem na předmět podnikání dle stavu zápisu v obchodním rejstříku:

- a) jestliže budeme posuzovat otázku, zda byla akciová společnost založena za účelem upokojování potřeb veřejného zájmu, pak dle ustálené judikatury nestátní zdravotnické zařízení, založené za účelem lázeňství tj. – péče o zdraví lidu, pak je zcela určitě naplněn tento zákonný požadavek;

¹²⁷ § 2 odst. 2 písm. d) zákona č. 137/2006 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁸ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR sp.zn. 9 Afs 5/2009-91 ze dne 10.9.2009.

- b) odpověď na otázku, zda se nejedná v případě akciové společnosti založené za účelem poskytování lázeňství o potřeby mající obchodní a průmyslovou povahu, pak lze konstatovat, že mají obchodní povahu.

Nejvyšší soud ČR v citovaném rozhodnutí vyjádřil ideu, že i přesto, že se jedná o obchodní společnost - nestátní zdravotnické zařízení, stále je účastníkem hospodářské soutěže, ve které soupeří s ostatními subjekty na trhu o klienty. Nachází se v pozici přímých konkurentů vůči subjektům nabízejících na trhu obdobné služby. Důležitým ukazatelem pro posouzení obchodní činnosti je krytí ztrát vzniklých z obchodní činnosti. Ztráty mohou být kryty z vlastních prostředků (rezerv) nebo obecních prostředků formou dotace.¹²⁹

Obec se může rozhodnout o tom, že své finanční prostředky z rozpočtu poskytne akciové společnosti ve formě dotace nebo půjčky, jejíž podmínky by byly po ekonomické stránce výhodnější, než jsou podmínky běžně stanovené v místě a čase obvyklém. Pokud by obec přistoupila k tomuto způsobu financování akciové společnosti, jednalo by se o veřejnou finanční podporu z obecních prostředků, a proto by na takového příjemce bylo zřejmě nutné nahlížet jako na veřejného zadavatele ve smyslu zákona o zadávání veřejných zakázek, a ta by musela plnit podmínky stanovené obecně pro veřejné zadavatele.¹³⁰

4.1.2 Veřejná podpora akciové společnosti

Ve smyslu zákona o finanční kontrole ve veřejné správě je definován pojem veřejná finanční podpora tak, že se jí rozumí dotace, příspěvky, návratné finanční výpomoci a další prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, z rozpočtu územně samosprávných celků nebo z rozpočtu jiných právnických osob vymezených v § 2 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.¹³¹

¹²⁹ Z uvedeného vyplývá, že akciová společnost, která je založena za účelem lázeňství, splňuje beze zbytku premisu ustanovení § 2 odst. 2 písm. d) zákona č. 137/2006 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, v části pojednávající o předmětu podnikání ve **veřejném zájmu**, ovšem v našem případě má obchodní povahu a na krytí ztrát se obec nepodílí z financí plynoucích z obecního rozpočtu.

¹³⁰ Podmínky pro veřejné zadavatele viz. příslušná ustanovení zákona č. 137/2006 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

¹³¹ Srov. § 2 písm. j) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Výše definovaný pojem veřejná finanční podpora nelze jednoznačně napasovat na případ účasti obce při zvyšování základního kapitálu akciové společnosti, jelikož v daném případě je nutné vycházet z premisy, že obec upisuje nově emitované akcie, které obdrží jako protihodnotu úhrady závazku obce ke splacení emisního kurzu upsaných akcií při zvýšení základního kapitálu. De facto lze konstatovat, že dochází k pouhé změně struktury majetku obce, peněžítá aktiva jsou zaměněna za cenné papíry.

Když definici veřejné finanční podpory podrobíme porovnání se zjištěními uvedenými v části 4.1.2 této diplomové práce lze konstatovat:

- poskytnutí úvěru či půjčky obcí za podmínek, které mohou být neobvyklé místně a časově, aniž by byl podstatný účel poskytovaných prostředků, jedná se o veřejnou finanční podporu akciové společnosti;
- poskytnutí úvěru či půjčky za podmínek jinak obvyklých časově i místně, může být považováno taktéž za veřejnou finanční podporu, bez ohledu na skutečnost, že si obce i akciová společnost sjednaly přímou návaznost poskytnutých financí na konkrétní realizaci investice;¹³²
- analogicky jako na zvyšování základního kapitálu akciové společnosti úpisem nových akcií by se mělo nahlížet v případě poskytování příplatku nad rozsah emisního kurzu. Obec sice neobdrží nově emitované cenné papíry, ale stávající cenné papíry zvýší svou hodnotu. Dle mého názoru není v tomto případě naplněna definice veřejné finanční podpory, jak chápána v § 2 písm. j) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.

4.1.3 Způsoby poskytnutí investice

Obec má na výběr více alternativ, jak investovat do již existující akciové společnosti obecní finanční prostředky, které budou účelově vázány na konkrétní investici:

¹³² ustanovení § 2 písm. j) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, veřejnou finanční podporou je míněna i návratná finanční výpomoc.

- a) Zvýšení základního kapitálu akciové společnosti, formou úpisu nových akcií akciové společnosti, při respektování výše částky na konkrétní realizaci investice. Pokud obec jako jediný akcionář akciové společnosti rozhodne o realizaci investice formou úpisu nových akcií, a tím se bude účastnit zvýšení základního kapitálu, pak bude nezbytné, aby rozhodla rada obce v intencích své působnosti valné hromady a zajistila zápis takové skutečnosti do obchodního rejstříku.¹³³ Následně obec jako jediný akcionář splatí emisní kurs nově upsaných akcií a těmito finančními prostředky je realizována investice.

Emisní kurs akcií rovnající se hodnotě zdrojů nezbytných k realizaci investice nemusí být identický se jmenovitou hodnotou akcií, ale může obsahovat emisní ážio, které se zaúčtuje na účtu kapitálových fondů akciové společnosti v jejím vlastním kapitálu.

Složitost této formy řešení si vyžádá poměrně zdlouhavou procedurální část. Zpravidla může akciová společnost disponovat finančními prostředky plynoucími z emise nových cenných papírů, nejdříve jeden měsíc po přijetí rozhodnutí rady obce, co by jediného akcionáře.

- b) Zvýšení základního kapitálu s kapitalizací je dalším způsob poskytnutí investice. Lze je však realizovat pouze za předpokladu existence pohledávky obce vůči akciové společnosti z titulu poskytnuté půjčky pro realizaci investice a zároveň bude kompetentním orgánem obce přijato rozhodnutí o nenávratnosti poskytnuté půjčky. Existující pohledávka obce za akciovou společností bude započtena proti závazku ke splacení emisního kurzu nově upsaných akcií.

Přijetí tohoto řešení investice by bylo nejvhodnější pro případ, kdy se jedná o neodkladnou investici a akciová společnost potřebuje nakládat s poskytnutými finančními prostředky v blízké budoucnosti. Pro zvýšení základního kapitálu akciové společnosti lze využít analogicky postup nastíněný v podkapitole 4.1.4 písm. a). Jediným rozdílem je, že společně s rozhodnutím obce jako jediného akcionáře rozhodnout o zvýšení základního kapitálu úpisem nových akcií, musí být přijato usnesení o započtení pohledávky na splacení emisního kurzu nových akcií proti závazku akciové společnosti vůči obci, přičemž existence závazku musí být doložena nezávislým auditorem.

¹³³ Rada obce využije své rozhodovací působnosti svěřené dle § 102 odst. 2 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Snad jen jediný rozdíl může vnímat jako výrazný v porovnání s variantou popsanou v písm. a) této podkapitoly a to časovou úsporu při hospodaření s finančními prostředky, kdy není akcionář povinen vyčkávat pro dispozici s finančními prostředky do okamžiku zápisu nové výše základního kapitálu do obchodního rejstříku akciové společnosti.

- c) Další variantou investice obce do akciové společnosti¹³⁴ je příplatková povinnost, jak je chápána v příslušných ustanoveních obchodního zákoníku.¹³⁵ Obec jako jediný akcionář musí přijmout rozhodnutí jediného akcionáře v působnosti valné hromady o poskytnutí peněžního příplatku nad rozsah emisního kursu dosud emitovaných akcií. Účetně bude zaznamenán poskytnutý finanční příplatek jako vlastní kapitál na účtu ostatní kapitálové fondy. Obdobně jako při úpisu nových akcií obcí jako jediným akcionářem, tak i pro příplatkovou povinnost je nezbytný notářský zápis. Kompetentní orgán obce přijme rozhodnutí, v němž výslovně prohlásí, že na sebe bere závazek k poskytnutí příplatku nad rozsah emisního kursu již upsaných akcií, a že finanční prostředky ve formě příplatku poskytne konkrétní akciové společnosti. Součástí prohlášení je určení doby splatnosti poskytnutých finančních prostředků.

Poskytnutím příplatku nad rozsah emisního kursu jím upsaných akcií se účtuje jako vlastní kapitál, a ne jak tomu bylo v případě úpisu nových akcií, kde se zvyšoval základní kapitál. Zvýšení vlastního kapitálu se nezapisuje do obchodního rejstříku a to znamená rychlou dostupnost finančních prostředků pro akciovou společnost.

Analogicky se postupuje v případě zvyšování vlastního kapitálu ve formě příplatkové povinnosti u společnosti s ručením omezeným. Jediný významný rozdíl mezi příplatkovou povinností akciové společnosti a společností s ručením omezeným spočívá v tom, že pokud se valná hromada společnosti s ručením omezeným rozhodne vrátit poskytnutý příplatek společníkům, jedná se o zcela legitimní úkon. Vrácení poskytnutých příplatků akcionáři není realizovatelné a ani rozhodnutím nejvyššího orgánu akciové společnosti nelze navrátit poskytnuté příplatky nad rozsah emisního kursu upsaných akcií.

¹³⁴ Rozhodnutím obce jako jediného akcionáře dojde ke zvýšení základního kapitálu obchodní společnosti.

¹³⁵ ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 13. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. str. 415 a násl.

Stejně jako v předchozích případech se ani u příplatkové povinnosti nebude jednat o veřejnou podporu, jelikož takto přijaté finanční prostředky nelze považovat za nevratnou finanční výpomoc a fakticky se zvyšuje podíl obce v akciové společnosti.

- d) Zcela běžnou formou finanční podpory pro obchodní společnosti, občanské sdružení či jiná zaregistrovaná seskupení je dotace. Při přidělování dotace se vždy zvažuje její účel a ten může být investiční nebo neinvestiční. V našem případě se bude jednoznačně jednat o investiční dotaci přidělovanou kompetentním orgánem obce. Příjemce dotace musí splnit mnohá kritéria, aby byla dotace řádně přidělena a to především užít finančních prostředků k realizaci zamýšlené investice. Prvním krokem je oficiální žádost akciové společnosti. Žádost o poskytnutí investiční dotace musí mít obsahové náležitosti. Účel investiční dotace musí být jednoznačně vyspecifikován tak, aby mohla být investiční dotace řádně popsána v dotační smlouvě, která je uzavírána mezi obcí a akciovou společností. Pokud by akciová společnost použila finanční prostředky k jinému než smluvenému účelu, může být potrestána za porušení rozpočtové kázně¹³⁶, a za určitých podmínek by se mohla dopustit trestného činu dotačního podvodu.¹³⁷ Předběžnou kalkulací akciová společnost určí výše finanční částky na investici, ta je následně obcí přidělena. Za předpokladu, že se nepodaří akciové společnosti všechny dotační prostředky řádně proinvestovat,¹³⁸ vzniká jí povinnost zbývající část poskytnuté dotace vrátit do rozpočtu obce. Obec si často jako jednu z podmínek klade proinvestování poskytnuté dotace k určitému konkrétnímu datu.¹³⁹

Obecnímu zastupitelstvu náleží pravomoc přijímat dokumenty, které řídí režim pro poskytování dotací z rozpočtu obce.¹⁴⁰

Lze předpokládat, že investice, která má být za dané období realizována, je zakomponována v rozpočtu obce. Avšak nastane-li situace, že při sestavování rozpočtu nebyl znám záměr investice, musí být schváleno kompetentním orgánem tzv. rozpočtové opatření.

¹³⁶ Ustanovení § 22 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁷ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník II. Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. str. 1910.

¹³⁸ Proúčtovat (doložit řádné finanční doklady vztahující se k investici).

¹³⁹ Zásady pro poskytování dotací z rozpočtu Statutárního města Karlovy Vary schválené zastupitelstvem města dne 26.6.2012, dostupné na www.mmkv.cz.

¹⁴⁰ VEDRAL, J., VÁŇA, L., BŘEŇ, J., PŠENIČKA S. *Zákon o obcích (obecní zřízení), Komentář*. 1. Vydání. Praha : C.H. Beck, 2008. str. 483.

V porovnání s předchozími variantami investice do akciové společnosti se na poskytnutou dotaci bude nahlížet jako na veřejnou finanční podporu a akciová společnost musí přijmout režim, přestože se jedná o soukromý subjekt, jako by byl veřejným zadavatelem.

- e) Posledním z možných případů investice je poskytnutí úvěru (půjčky) akciové společnosti obcí.¹⁴¹ Valná hromada akciové společnosti nemusí schvalovat realizaci investice formou úvěru či půjčky, pokud má jediného akcionáře.¹⁴² Absence schválení přijetí úvěru nebo půjčky nemá nic společného se zákonnou povinností schválení úvěru či půjčky z pohledu obce. Obecní zastupitelstvo musí schválit poskytnutí úvěru nebo půjčky za splnění všech řádných procedurálních náležitostí.¹⁴³

Obdobně jako při poskytnutí dotace se jedná o rychlý zdroj příjmu pro akciovou společnost, s riziky, která byla zmíněna výše. To znamená, bude-li akciové společnosti poskytován úvěr či půjčka za podmínek v místě a čase obvyklém, jedná se o návratnou finanční výpomoc a analogicky i veřejnou finanční podporu. Akciová společnost, která by poskytnutý úvěr nebo půjčku z veřejných finančních prostředků použila na krytí ztráty nebo finanční provoz, by se musela řídit příslušnými ustanoveními zákona o zadávání veřejných zakázek. U konkrétní investice není zcela jisté, jak by se k případnému řešení postavil soud, jelikož dosud není dostatek judikatury, ve které by mohla investice formou půjčky nebo úvěru z veřejných finančních prostředků najít oporu.¹⁴⁴

Poskytnutá půjčka či úvěr nemusí být přidělena obcí za podmínek v místě a čase obvyklém, v takovém případě by akciová společnost získala hospodářskou výhodu oproti ostatním soutěžitelům na trhu. Veřejné finanční prostředky poskytnuté obcí by splňovaly definici veřejné podpory pro soukromý subjekt a akciová společnost by se musela řídit zákonem o zadávání veřejných zakázek stejně, jako každý veřejný zadavatel, který disponuje k realizaci své investice veřejnými finančními prostředky.

¹⁴¹ Není třeba pro náš případ rozlišovat mezi úvěrem a půjčkou, protože aplikace právních norem na oba případy je totožná.

¹⁴² Ustanovení § 196a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴³ VEDRAL, J., VÁŇA, L., BŘEŇ, J., PŠENIČKA S. *Zákon o obcích (obecní zřízení), Komentář*. 1. Vydání. Praha : C.H. Beck, 2008. str. 484.

¹⁴⁴ Viz. příslušná ustanovení Nejvyššího soudu ČR v podkapitole 4.1.2.

4.1.4 Shrnutí

Obec i akciovou společnost spojuje tentýž záměr vybrat nejvhodnější variantu řešení pro realizaci investice za finanční podpory z obecních prostředků. Aby mohla být vybrána ta nejlepší varianta řešení, musí se vzít v potaz následující:

- je v zájmu obce i akciové společnosti, aby se vyhnuly režimu zákona o zadávání veřejných zakázek, čímž by byla realizace investice značně zkomplikována,
- je pro akciovou společnost příhodné, aby byla považována za veřejného zadavatele v intencích zákona o zadávání veřejných zakázek,¹⁴⁵
- je ideální varianta řešení z pohledu obce i akciové společnosti poskytnutí veřejné finanční podpory, která by podléhala finanční kontrole dle příslušných právních předpisů.¹⁴⁶

Z pohledu dvou proměnných a to času a nákladů na realizaci investice se jeví jako nejvýhodnější varianta řešení poskytnutí finančních prostředků formou příplatku nad rozsah emisního kursu upsaných akcií. Finanční prostředky pro realizaci investice jsou disponibilní ihned po schválení příslušným orgánem a není potřeba vyčkávat na zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

Druhou nejvýhodnější variantou řešení je zvýšení základního kapitálu úpisem nových akcií.

Obě shora uvedené varianty řešení mají oproti ostatním popsáním nespornou výhodu v tom, že na akciovou společnost se v těchto konkrétních případech nebude nahlížet jako na veřejného zadavatele, dle zákona o zadávání veřejných zakázek, a nelze na finanční prostředky pro realizaci investice nahlížet jako na veřejnou finanční podporu.

¹⁴⁵ § 2 odst. 2 písm. d) zákona č. 137/2006 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁶ Veřejné finanční prostředky podléhají kontrole dle příslušných ustanovení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

4.2 Transformace příspěvkové organizace na obchodní společnost

Příspěvková organizace je stále nejčastější druhem právnické osoby, která plní úkoly obce v samostatné působnosti. Právnická osoba ve formě příspěvkové organizace byla prozatímním řešením situace v porevolučních letech, kdy bylo Ústavou ČR obcím opět přiznáno právo na samosprávu. Jedná se tedy o jistý přežitek minulosti, který však v hojné míře přetrvává do současnosti a pro účely naplňování úkolů samostatné působnosti nebyla legislativně přijata vhodnější forma právnické osoby, než je příspěvková organizace. Odborná veřejnost často vede debaty o výhodnosti příspěvkové organizace pro obec, doposud nedošlo ke konsensu a obce zakládají příspěvkové organizace jako nejčastější formu právnických osob. Ne vždy se územní samosprávné celky dobrovolně rozhodly k vytvoření příspěvkových organizací, ale zákonem č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách, byl přechod z dosavadních státních příspěvkových organizací na příspěvkové organizace samosprávných celků stanoven.

4.2.1 Obecně k transformaci příspěvkové organizace na obchodní společnost

V první řadě považuji za nezbytné ujasnit si termín *transformace*. Pojem transformace nelze spojovat s pojmem, jak je chápán z pohledu obchodních společností.¹⁴⁷ U obchodních společností se procesem transformace změni právní forma, ale stále se jedná o totožný subjekt, na rozdíl od přeměny příspěvkové organizace, kde vedle sebe musí existovat dva subjekty, obchodní společnost a příspěvková organizace. Příspěvková organizace transformací zaniká a úkoly, které dosud plnila, připadají na obchodní společnost.¹⁴⁸ Oponentní názor, ke kterému se přikláním i já, má Pospíšil.¹⁴⁹

¹⁴⁷ Konkretizován příslušnými ustanoveními zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

¹⁴⁸ Srov. MOCKOVČIAKOVÁ, A., PROKŮPKOVÁ, D., MORÁVEK, Z. *Příspěvkové organizace 2008*, Praha : ASPI a.s., str. 22. Dle jejího pojetí transformace se jedná o *přeměnu právní formy příspěvkové organizace na jinou formu právnické osoby, aniž by byla příspěvková organizace zrušena. Vždy je zapotřebí příspěvkovou organizaci zrušit, rozhodnutím obce a jiným postupem založit jinou právnickou osobu.*

Zdůrazňuje fakt, že k transformaci může dojít i tak, že příspěvková organizace nezanikne a na obchodní společnost je přenesena pouze část činností vykonávaných příspěvkovou organizací. Vedle sebe mohou existovat původní příspěvková organizace resp. stále ta totožná pouze se zmenšeným rozsahem činnosti a nově založená obchodní společnost popř. již existující obchodní společnost, která transformací převzala část činnosti příspěvkové organizace.

Obec se může svévolně v zákonem daných mezích rozhodnout, jakou právní formu právnických osob zvolí, aby nejlépe postihovala účel založení.¹⁵⁰ Právnické osoby a organizace mohou mít formu: organizační složky (o.s.), obecně prospěšné společnosti (o.p.s.), veřejné výzkumné instituce, školské právnické osoby a v neposlední řadě obchodní společnosti (akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným). Výše v mé práci bylo popsáno, že obec může být spoluzakladatelem resp. společníkem všech obchodních společností, ale pokud má obchodní společnost pouze jediného společníka, poté může být zakladatel jen u kapitálových obchodních společností.

Obdobně bylo již zmíněno, že obec může být společníkem v jiných právnických osobách, ne jen v obchodních společnostech, ale třeba i v obecně prospěšných společnostech, kde se na činnosti společnosti podílí svým majetkem.¹⁵¹

Územně samosprávné celky se často uchylují k tomu, že nebudou vyčkávat na nově vytvořenou a legislativně upravenou formu právnických osob, které by řešily veřejné záležitosti v samostatné působnosti obcí a rozhodnou se využít možnosti tzv. transformace příspěvkových organizací na obchodní společnosti s jediným společníkem v případě společnosti s ručením omezeným nebo jediným akcionářem v případě akciových společností.

Procedurální část transformace příspěvkové organizace na obchodní společnost není jednoduchá. V teoretické rovině bych se zaměřil pouze na jednu z forem obchodních společností, na akciovou společnost.

¹⁴⁹ POSPÍŠIL, P., ŠTEFANKOVÁ B., DURCZOKOVÁ, I. „Transformace“ příspěvkové organizace ÚSC na obchodní (akciovou) společnost, *UNES - účetnictví a daně pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, organizační složky státu a nevýdělečné organizace*, 7/2009. str. 24.

¹⁵⁰ Srov. § 23 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵¹ POSPÍŠIL, P., ŠTEFANKOVÁ B., DURCZOKOVÁ, I. „Transformace“ příspěvkové organizace ÚSC na obchodní (akciovou) společnost. *UNES - účetnictví a daně pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, organizační složky státu a nevýdělečné organizace*, 7/2009. str. 24.

4.2.2 Přínos transformace příspěvkové organizace na akciovou společnost

Příspěvková organizace je svým způsobem nevyhovující právní formou, ale ne vždy je tím nejlepším řešením transformace na obchodní společnost. Obec by měla dobře zvážit přínosy plánované transformace pro účel, resp. úkoly, které by měla plnit obchodní společnost přebírající úlohu příspěvkové organizace obce. Za přínosy transformace na obchodní společnost lze považovat následující:

1. Příspěvková organizace je finančně omezena v dispozici resp. hospodaření s majetkem. Akciová společnost je na obci do jisté míry nezávislým právním subjektem, který disponuje vlastnickým právem ke svému majetku a může s ním volně nakládat.
2. Ručení obcí jako zakladatelů kapitálových obchodních společností je pouze co do výše majetku společnosti. Nemůže tedy vzniknout situace, jak je tomu u ručení osobních obchodních společností, v nichž společníci ručí za závazky celým svým majetkem.
3. U společností s ručením omezeným vzniká odpovědnost jednatelů společnosti, a pokud je zřízena dozorčí rada i členů dozorčí rady za výkon jejich funkce. Analogicky je upravena odpovědnost za výkon funkce představenstva a dozorčí rady u akciové společnosti.
4. Obec v pozici jediného společníka nebo akcionáře může rozhodovat o směru, jakým se bude transformovaná obchodní společnost ubírat.
5. Příspěvkové organizace fungují na jiném principu odměňování než obchodní společnosti. Jsou samostatnými soukromými subjekty, které se rozhodují, jak vysokou mzdu na základě hospodářského výsledku tomu, kterému zaměstnanci přidělí. Jedná se tak o silný motivační nástroj v rukou obchodní

společnosti, kterým ovlivňují fungování všech pracovníků, počínaje řadovými zaměstnanci, konče top managementem.¹⁵²

6. Obec může v zakladatelských dokumentech stanovit mechanismy proto, aby mohla prostřednictvím svých orgánů kontrolovat, jak si obchodní společnost vykonávající původní činnost příspěvkové organizace, vede co do hospodářských výsledků.¹⁵³

4.2.3 Transformace z majetkoprávního pohledu

Obci nebrání žádné právní předpisy tomu, aby vložily svůj majetek do již existující obchodní společnosti nebo do obchodní společnosti nově zakládané. Vložený majetek, tvořící základní kapitál obchodní společnosti může být buď movitý, anebo nemovitý.¹⁵⁴ Transfer obecního majetku musí být velice dobře zvážen, protože nad ním obec ztrácí kontrolu a je v plné dispozici obchodní společnosti, ta s ním může dle své vůle volně nakládat. Nejčastěji se v praxi s pohledu transformace setkáme s tím, že veškerý majetek a to movitý i nemovitý, který byl součástí příspěvkové organizace, přejde do obchodní společnosti. Nemůže být vyloučena varianta řešení, kdy si obec ponechá např. všechen nemovitý majetek a vloží do základního kapitálu obchodní společnosti pouze majetek movitý. Ponechaný nemovitý majetek následně může obec obchodní společnosti pronajímat, tzn. že fakticky si ponechává kontrolu nad nemovitým majetkem, ale zároveň se svým majetkem účastní na činnosti obchodní společnosti.

Transformace z příspěvkové organizace na obchodní společnost musí být také vyřešena z pohledu existujících závazků a pohledávek. Jak jsem zdůraznil výše, ztotožňuji se s názorem, že při transformaci příspěvkové organizace na obchodní společnost nemusí dojít k úplnému zániku (zrušení) příspěvkové organizace. Ponechání příspěvkové organizace v chodu bude v některých případech dokonce výhodné z důvodu vypořádání stávajících pohledávek a závazků. Možností, jak se vypořádat

¹⁵² Platy zaměstnanců příspěvkové organizace jsou určeny obdobně jako u jiných zaměstnanců veřejné správy nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě.

¹⁵³ POSPÍŠIL, P., ŠTEFANKOVÁ B., DURCZOKOVÁ, I. „Transformace“ příspěvkové organizace ÚSC na obchodní (akciovou) společnost. *UNES - účetnictví a daně pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, organizační složky státu a nevýdělečné organizace*, 7/2009. str. 25.

¹⁵⁴ Srov. ust. § 59 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů: „nepeněžitým vkladem může být jen majetek, jehož hospodářská hodnota je zjištělná, a který může společnost využít ve vztahu k předmětu podnikání.“

s pohledávkami a dluhy příspěvkové organizace, je převzetí dluhu, přistoupení k závazku či postoupení pohledávky, např. na obchodní společnost.¹⁵⁵

Jestliže se obec rozhodne zcela zrušit příspěvkovou organizaci a ukončit definitivně její činnosti, přecházejí všechna práva a pohledávky dnem zániku organizace na jejího zřizovatele. Tzn. obec je nyní plně odpovědná za všechny vzniklé smluvní závazky či pohledávky příslušející příspěvkové organizaci a mají plné užívací právo ke všem movitým i nemovitým majetkům, které byly vloženy do příspěvkové organizace.¹⁵⁶

4.2.4 Proces transformace z pohledu zákoníku práce

Proces transformace příspěvkové organizace na obchodní společnost má svou zmínku v ustanoveních § 338 a násl. zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.¹⁵⁷ Citované ustanovení tohoto zákona stanovuje pokračování v pracovně právním vztahu mezi zaměstnavatelem, jehož činnost zaniká a mezi zaměstnavatelem novým. Nárok na odstupné zaměstnanci nevzniká i přesto, že nevykonává pracovní činnost pro původního zaměstnavatele. Dochází tedy k přechodu všech práv a povinností vyplývajících z původně uzavřeného pracovněprávního vztahu na transformovanou společnost.

Pracovní zákoník dále stanoví, že původní zaměstnavatel s novým zaměstnavatelem jsou povinni se vypořádat s informační povinností vůči odborové organizaci a radě zaměstnanců a to s dostatečným časovým předstihem¹⁵⁸. Odborová organizace a rada zaměstnanců projednávají důležité skutečnosti a nalézají konsensus v následujících bodech:

- a) stanovené nebo navrhované datum převodu,

¹⁵⁵ Srov. ustanovení § 524 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁶ POSPÍŠIL, P., ŠTEFANKOVÁ B., DURCZOKOVÁ, I. „Transformace“ příspěvkové organizace ÚSC na obchodní (akciovou) společnost. *UNES - účetnictví a daně pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, organizační složky státu a nevýdělečné organizace*, 7/2009. str. 26.

¹⁵⁷ § 338 odst. 2 a 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. „Dochází-li k převodu činnosti zaměstnavatele nebo části činnosti zaměstnavatele nebo k převodu úkolů zaměstnavatele anebo jejich části k jinému zaměstnavateli, přecházejí práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů v plném rozsahu na přejímajícího zaměstnavatele. Za úkoly nebo činnost zaměstnavatele se pro tyto účely považují zejména úkoly související se zajištěním výroby nebo poskytováním služeb a odborná činnost podle zvláštních právních předpisů, které právnická nebo fyzická osoba provádí v zařízeních určených pro tyto činnosti nebo místech obvyklých pro jejich výkon pod vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Za přejímajícího zaměstnavatele se bez ohledu na právní důvod převodu a na to, zda dochází k převodu vlastnických práv, považuje právnická nebo fyzická osoba, která je způsobilá jako zaměstnavatel pokračovat v plnění úkolů nebo činnosti dosavadního zaměstnavatele nebo v činnosti obdobné.

¹⁵⁸ Ustanoví nejzazší lhůtu v délce 30 dní.

- b) důvod převodu,
- c) právní, ekonomické a sociální důsledky převodu pro zaměstnance,
- d) přípravná opatření ve vztahu k zaměstnancům.¹⁵⁹

Za situace, kdy není zřízena odborová organizace a není ani rada zaměstnanců, jsou povinni původní a přebírající zaměstnavatelé informovat ty zaměstnance, kteří budou převodem přímo dotčeni, a musí s nimi projednat skutečnosti dle výše uvedených bodů.¹⁶⁰

4.3 Úprava obecních obchodních společností ve Spolkové republice Německo

Český i německý právní řád umožňují volbu založení určitého typu společnosti. Mezi osobní obchodní společnosti se řadí veřejná obchodní společnost a komanditní společnost, v případě kapitálových obchodních společností se jedná o společnost s ručením omezeným a akciovou společnost. Německý právní řád ještě upravuje speciální typ smíšených společností. Typy společností se od sebe odlišují svým vznikem, organizací, ručením za závazky, svým složením a otázkou finanční.

a) Osobními obchodními společnostmi jsou tedy veřejná obchodní společnost a komanditní společnost. Německý obchodní zákoník, známý též pod zkratkou (HGB), upravuje účel veřejné obchodní společnosti v ustanovení § 105 odst. 1. veřejná obchodní společnost je společností, jejímž účelem je podnikání (provozování živnosti) pod společným obchodním jménem a neomezeným ručením všech společníků. Ačkoliv není považována veřejná obchodní společnost za právnickou osobu, má obdobné vlastnosti jako skutečná právnická osoba. Má svou právní subjektivitu, tzn. má aktivní i pasivní žalobní legitimaci.¹⁶¹ Často bývá forma veřejné obchodní společnosti využívána k zakládání menších a středně velkých podniků.

Veřejná obchodní společnost je založena společenskou smlouvou. Ustanovení § 109 HGB umožňuje společníkům stanovit si vzájemné práva a povinnosti ve společenské smlouvě. Vůči třetím osobám je společnost ve svých rozhodnutích

¹⁵⁹ Ustanovení § 339 zákona odst.1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁰ Srov. ust. § 339 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶¹ § 124 odst. 1 HGB.

zavázaná až po jejím vzniku, který nastává v okamžiku zápisu do obchodního rejstříku u rejstříkového soudu.¹⁶²

Dle ustanovení § 114 HGB jsou za společnost oprávněni jednat všichni společníci. Společníci mohou ze svých řad vybrat jediného, který bude pověřený vedením. Oprávnění společníka, který pověřený jednáním za společnost se vztahuje na všechna jednání, která mají povahu běžného podnikání (provozování obchodní živnosti).¹⁶³ Pro obchody, které nemají běžnou povahu, je nezbytné přijmout rozhodnutí všech společníků. Do obchodního rejstříku se zapisuje ten společník, kterému je svěřena specifická forma zastupování společnosti.

Veřejná obchodní společnost má právní subjektivitu, ale i přesto se může věřitel obrátit s uspokojením své pohledávky na některého ze společníků, kteří jsou odpovědni za závazky společnosti. Společník má v tomto případě stejná oprávnění jako společnost a může uplatnit veškeré námitky, které by mohla uplatňovat společnost.¹⁶⁴ Přistoupení nového společníka do veřejné obchodní společnosti má za následek, ručení za závazky společnosti, které vznikly již v době, než přistoupil do společnosti.¹⁶⁵

V ustanovení § 120 a násl. HGB je upraveno rozdělení podílu na zisku a ztrátě veřejné obchodní společnosti. Na konci každého obchodního (účetního) roku se určí zisk a ztráta, kdy si každý společník rozdělí 4% svého podílu na kapitálu a zbytek se poměrně rozdělí mezi ostatní společníky. Společenská smlouva může určit, že podíl na zisku a ztrátě se bude dělit jinak.

Zrušení veřejné obchodní společnosti upravuje ustanovení § 131 HGB. Společnost může být založena jen na určitou dobu, za předpokladu, že tato doba uplyne a společníci se nedohodnou na dalším trvání, pak veřejná obchodní společnost zaniká uplynutím smluvené doby. Dalšími důvody mohou být např. rozhodnutí společníků, smrt jednoho společníka, když je společnost pouze dvoučlenná. Společenská smlouva může upravovat výpověď ze společnosti.

Komanditní společnost je sdružení osob ve společnosti, jejímž účelem je podnikání (provozování obchodní živnosti) pod společným jménem, přičemž minimálně jeden, ale i více společníků ručí omezeně do výše určitého majetkového vkladu

¹⁶² § 123 HGB.

¹⁶³ ustanovení § 116 HGB.

¹⁶⁴ Srov. ustanovení § 129 HGB.

¹⁶⁵ Dle ustanovení 130 HGB.

(komanditisté) a jeden nebo více společníků ručících neomezeně (komplementáři).¹⁶⁶ Obdobně jako veřejná obchodní společnost není komanditní společnost právnickou osobou, ale na venek tak vystupuje, tzn., má právní subjektivitu. Nejdůležitějším znakem oddělujícím veřejnou obchodní společnost od komanditní je rozdílnost ručení společníků. Komplementáři vykazují znaky charakteristické pro ručení ve veřejné obchodní společnosti, kdežto komanditisté vykazují spíše prvky ručení příhodné kapitálovým obchodním společnostem.¹⁶⁷

Komanditní společnost je upravena v ustanoveních § 161 až 177a HGB. Taktéž se na komanditní společnost aplikují příslušná ustanovení upravující veřejnou obchodní společnost.¹⁶⁸ Komanditní společnost nemá povinnost minimálního kapitálu stejně jako veřejná obchodní společnost. Komanditní společnost musí při zápisu do obchodního rejstříku označit všechny komanditisty a výši jejich vkladů.¹⁶⁹ Vklad má podobu povinného vkladu, kterým ručí za závazky společnosti vůči třetím osobám, anebo vkladu, kterým se komanditista zavázal vůči společníkům.

K obchodnímu jednání za společnost jsou oprávněni všichni komplementáři jednotlivě, a pokud tak stanoví společenská smlouva, musí jednat všichni komplementáři společně. Komanditisté nejsou oprávněni jednat za společnost¹⁷⁰ a ze zastupování jsou tudíž vyloučeni. Kontrolní práva komplementářů jsou totožná s kontrolními právy společníků ve veřejné obchodní společnosti. Právo kontroly ze strany komanditistů je zúženo na pouhou revizi písemného vyhotovení roční závěrky komanditní společnosti.¹⁷¹ Komanditista ručí za závazky věřitelům, dle ustanovení § 171 odst. 1 HGB, stejně jako komplementář, za předpokladu, že nesplatil svůj vklad, maximálně do výše svého nesplaceného vkladu. Po splacení celého vkladu se komanditista s ručení vyváže. Může nastat situace, že komanditistovi je část nebo celý vklad vrácen, poté bude opět ručit za závazky jako komplementář. Ztráta i zisk se dělí přiměřeně a zisk se úročí čtyřmi procenty.

Pro zánik komanditní společnosti platí obdobné podmínky jako v případě veřejné obchodní společnosti. Smrt komanditisty nemusí znamenat automatický zánik společnosti.¹⁷²

¹⁶⁶ Srov. ust. § 161 HGB.

¹⁶⁷ SUDHOFF, J. *Der Gesellschaftsvertrag der Personengesellschaften*. 6. vyd., München 1985, s. 22.

¹⁶⁸ Odkazující ustanovení § 161 odst. 1 HGB.

¹⁶⁹ Srov. ustanovení § 162 odst. 1 HGB.

¹⁷⁰ Dle ustanovení § 164 HGB, přičemž není dotčen § 116 odst. 3.

¹⁷¹ Ust. § 166 HGB.

¹⁷² Srov. ust. § 177 HGB.

b) Mezi kapitálové obchodní společnosti dle německého právního řádu řadíme stejně jako v českém právním řádu akciovou společnost a společnost s ručením omezeným. Dle německého právního řádu má akciová společnost svoji vlastní právní subjektivitu a je plnohodnotnou právnickou osobou.¹⁷³ Akciová společnost je nositelem práv a povinností a s tím související pasivní a aktivní legitimací k podání žaloby, resp. být stranou žalovanou. Akciová společnost má strukturu svých orgánů, které za ni jednají. Název pro akciovou společnost je odvozen z ustanovení § 1 odst. 2 akciového zákona, dále též AktG, jelikož jmění společnosti je rozděleno na akcie a ty vyjadřují podíl na základním jmění (kapitálu) společnosti a s tím spojená práva společníků. Akciová společnost je druhově příhodná pro založení velkých podniků, jelikož sdružuje kapitál a má velice rozvinutou organizační formu.

AktG není jediným německým právním předpisem, který upravuje akciovou společnost,¹⁷⁴ ale více méně konkretizuje všeobecná ustanovení. Pro založení akciové společnosti je zapotřebí uzavřít společenskou smlouvu, která musí mít formu notářského zápisu.¹⁷⁵ Akciová společnost je založena jednou nebo více osobami. Založení akciové společnosti je podmíněno splacením základního kapitálu a následným převzetím akcií společníky. V ustanovení § 7 AktG je požadovaná minimální výše základního kapitálu 50.000 EUR. Při založení akciové společnosti je dále nezbytné vypořádat se s volbou orgánů společnosti.¹⁷⁶

Akciová společnost vznikne zápisem do obchodního rejstříku.

Orgány společnosti jsou valná hromada, co by nejvyšší orgán, představenstvo, jako výkonný orgán a dozorčí rada v pozici kontrolního orgánu. Představenstvo řídí akciovou společnost, a jestliže je tvořeno více osobami, jednají tyto společně, tzn. kolektivním rozhodováním.¹⁷⁷ Společenská smlouva si může určit jinou úpravu. Dozorčí rada, dle ustanovení § 111 AktG, dohlíží především na správu společnosti a zkoumá účetní knihy společnosti, přísluší jí však i oprávnění svolávat valnou hromadu, pokud shledá zájem společnosti. Valná hromada je nejvyšším orgánem akciové společnosti a rozhoduje o základních otázkách.¹⁷⁸ Hlasovací právo na valné hromadě se

¹⁷³ Ust. § 1 odst. 1 aktiengesetz (AktG).

¹⁷⁴ Ust. § 21 a násl. HGB.

¹⁷⁵ Ust. § 23 odst. 1 taktéž stanoví výčet obsahových náležitostí, které musí být nezbytnou součástí společenské smlouvy.

¹⁷⁶ Srov. ust. § 30 AktG.

¹⁷⁷ Srov. ust. § 76 odst. 1 AktG.

¹⁷⁸ Jednotlivé oprávnění valné hromady jsou upravena v ustanovení § 119 AktG.

řídí jmenovitou hodnotou akcií, pokud není stanovami nebo společenskou smlouvou stanoveno jinak.

Majetek akciové společnosti nemusí být kompatibilní se základním kapitálem. Do doby než je společnost zapsána do obchodního rejstříku jsou z jednání učiněných jejím jménem, dle ustanovení § 41 AktG, plně odpovědny tyto osoby.

O zisku rozhoduje na základě roční účetní závěrky valná hromada, jinak se společníci podílejí na zisku podílem, který je určen podílem na základním kapitálu akciové společnosti.¹⁷⁹

Akciová společnost může být zrušena z příčin vyjmenovaných v zákoně o akciových společnostech např. uplynutím doby, na kterou byla založena, rozhodnutím představenstva, z důvodů upravených ve stanovách atd.

Společnost s ručením omezeným je taktéž právnickou osobou, která ručí za závazky celým svým majetkem. Společnost s ručením omezeným má vlastní právní úpravu v zákoně o společnosti s ručením omezeným (dále též GmbHG). Účel založení společnosti s ručením omezeným nemusí být jen čistě hospodářský, ale může být založena i za účelem zajištění charitativních cílů, veřejných cílů, cílů uměleckých atd.

Společnost s ručením omezeným může založit a být společníky jedna nebo více osob, ať už fyzických nebo právnických.¹⁸⁰ Zakladatelským dokumentem je společenská smlouva, která musí mít formu notářského zápisu a musí být podepsána všemi společníky. Společenská smlouva má popsány základní obsahové náležitosti v ustanovení § 3 GmbHG.¹⁸¹

Nepeněžitě vklady musí být splaceny celé a peněžitě vklady minimálně z jedné čtvrtiny.¹⁸² Základní kapitál společnosti s ručením omezeným musí činit dle ustanovení § 5 odst. 1 GmbHG alespoň 25.000 EUR.

Společnost s ručením omezeným podle § 7 odst. 1 GmbHG se řádným způsobem přihlásí k zápisu do obchodního rejstříku vždy podle místa příslušného rejstříkového soudu, který je kompetentní k přezkoumání všech zákonných podmínek založení. Zápisem do obchodního rejstříku vzniká nová právnická osoba a to společnost s ručením omezeným.

¹⁷⁹ Srov. ust. § 60 AktG.

¹⁸⁰ Ust. § 1 GmbHG.

¹⁸¹ Např. název a sídlo společnosti, předmět podnikání.

¹⁸² Ust. § 7 odst. 2 GmbHG.

Společnost s ručením omezeným je tvořena orgány, jsou jimi jednatel, valná hromada společníků a dozorčí rada. Jednatelství nemusí být výhradně spojeno se společenstvím ve společnosti. Společnost může mít i více jednatelů, přičemž musí být stanoveno jednatelské oprávnění. Pokud není stanoveno jinak, společnost zastupují všichni jednatelé společně. Jednatel vystupuje v zastupování společnosti vůči třetím osobám a toto oprávnění není možné omezit.¹⁸³

Na zisku se podílejí společníci podle velikosti svých obchodních podílů, pokud společenská smlouva nestanoví jinak. Společenská smlouva může určit čerpání zisků společnosti.

K zániku společnosti s ručením omezeným může dojít z důvodů vyjmenovaných v ustanovení § 60 GmbHG např. uplynutím doby, rozhodnutím společníků, rozhodnutím soudu či z důvodů uvedených ve společenské smlouvě atd.

Společník může nakládat svým podílem za života, např. jej zcizí nebo může přejít na dědice pro případ smrti společníka. V odůvodněných případech se musí přihlídnout k požadavkům, které si společníci určili ve společenské smlouvě.¹⁸⁴

4.3.1 Obchodní společnosti podle obecního zřízení v Bavorsku

Základ úpravy obecního zřízení podává německá ústava, která stanoví, že zákony jsou přijímány jednotlivými spolkovými zeměmi, pokud ustanovení ústavy neuvádí jinak.¹⁸⁵ Ústava SRN umožňuje jednotlivým spolkovým zemím v rámci své autonomie přijímat zákony pro výkon samosprávy.¹⁸⁶ Jelikož se právní úprava obecního zřízení liší v každé spolkové zemi, za příklad si vyberu část Bavorska.

Vybraná oblast Bavorska má svou vlastní ústavu a předpisy, které upravují samosprávu obcí z pohledu nakládání s majetkem a podnikání.¹⁸⁷ V souladu s ustanovením článku 11 odst. 2 patří do samosprávy obce především správa obecních podniků, výstavba silnic a řízení lokální dopravy, zajištění bytové výstavby, zajištění místní policie a požárních sborů, zajištění zdravotní a tělesné výchovy mládeže, zachování veřejných lázní, historických památek a budov.¹⁸⁸

¹⁸³ Ust. § 37 odst. 2 GmbHG.

¹⁸⁴ Ust. § 15 GmbHG.

¹⁸⁵ Das Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland Art. 30, 70, 83.

¹⁸⁶ Oprávnění k vydávání zákonů viz. Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland Art. Abs. 28.

¹⁸⁷ Der Verfassung des Freistaates Bayern Art. 11 und 83.

¹⁸⁸ Der Verfassung des Freistaates Bayern Art. 83 Abs.1.

Obecní zřízení v Bavorsku má svoji vlastní úpravu.¹⁸⁹ V ustanovení článků 86 – 96 se nachází úprava podnikání obcí v Bavorsku. Dle ustanovení článku 86 bavorského obecního zřízení je správa podniku umožněna formou:

- vlastního podniku, který není právnickou osobou;
- samostatný podnik podle veřejného práva;
- ve formě dle příslušných ustanovení soukromého práva, především ve smyslu kapitálových obchodních společností.¹⁹⁰

V souladu s ustanovením článku 86 bavorského obecního řádu může obec zakládat obchodní společnosti pouze:

- je-li to ve veřejném zájmu a v souladu s příslušnými články bavorské ústavy a bavorského obecního řádu,
- je-li to podnik přiměřený z pohledu velikosti a výkonnosti obce,
- je-li v zájmu obce i jejích obyvatel, aby byl výkon samostatné působnosti oddělen a delegován na samostatný podnik,
- pokud nelze účelu dosáhnout jinak tím, že by obec sama vykonávala úkoly, které za ni bude vykonávat samostatný subjekt.¹⁹¹

Dle bavorského obecního zřízení není dovolené rozšiřovat společnosti, které byly převzaty nebo založeny v období před devátým měsícem roku 1998 a jejich účelem je primárně zisk. Tyto společnosti nebyly primárně založeny za účelem veřejného zájmu a jsou součástí tržní soutěže založené na principech konkurence.¹⁹²

Obci je zakázáno zakládat obchodní společnosti provozující bankovní činnost. Obec může koupit jeden podíl registrované družstevní záložny, je-li vyloučeno ručení nebo je výše závazku omezena do určité částky.¹⁹³

Při zřizování obchodních společností za účelem dodávání plynu nebo elektrické energie, musí být brán zřetel na hospodářskou soutěž a na energetický zákon.

Ustanovení článků 88 a 89 bavorské obecního zřízení podrobně upravuje formu vlastního podniku a samostatného komunálního podniku dle veřejného práva.

¹⁸⁹ Gemeindeordnung für den Freistaat Bayern.

¹⁹⁰ více WIDTMAN, J. *Bayerische Gemeindeordnung, Kommentar*, C.H. Beck, 2010, str. 930 a násl.

¹⁹¹ Gemeindeordnung für den Freistaat Bayern Art. 87 Abs. 1, Nr. 1-4.

¹⁹² VONDRYS, P. *Obchodní společnosti zakládáné obcemi*. 2012. str. 64-65. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Právnická fakulta, Vedoucí práce Tomáš Dvořák.

¹⁹³ Gemeindeordnung für den Freistaat Bayern Art. 87 Abs. 4.

Článek 90 podrobně stanoví práva a povinnosti orgánů obecní společnosti, úpravu stanov společnosti.

Podnikání ve formě soukromoprávní nebo účast na podnikání je přípustná pouze za předpokladu, že:

- ve stanovách nebo společenské smlouvě je explicitně stanoven veřejný zájem založené společnosti, v souladu s článkem 87 odst. 1 věta 1 č. 1,
- obec má přiměřený vliv na orgány společnosti (dozorčí radu),
- obec ručí jen omezenou konkrétní částkou, neručí tedy neomezeně.¹⁹⁴

U společnosti s ručením omezeným se má za to, že zakladatelský dokument nebo stanovy musí obsahovat ustanovení, které upravuje pravomoc valné hromady k dispozici s podnikem nebo jeho částí. Stanovy akciové společnosti upravují dispozici s podnikem nebo jeho částí až odsouhlasení dozorčí rady akciové společnosti.

Obecní společnost v soukromoprávní formě, na jejímž chodu se obec přímo či nepřímo podílí, může nabýt podíl až po odsouhlasení, (viz předchozí odstavec této podkapitoly) při respektování platných právních předpisů, které jsou pro ni závazné.¹⁹⁵

Podle ustanovení německého obchodního zákoníku se budou řídit osobní obchodní společnosti a obecná úprava akciových společností a společností s ručením omezeným. Úprava kapitálových obchodních společností vychází ze speciálních zákonů k německému obchodnímu zákoníku.¹⁹⁶

5. Závěr

Za cíl své diplomové práce jsem si stanovil podat ucelený přehled problematiky obchodních společností, v níž je obec zakladatel nebo společník. V práci jsem postupoval od obecné části, přes nastínění historických souvislostí po úpravu de lege ferenda. V poslední části jsem vytyčil určité zajímavosti, které se týkají vybraného tématu.

Ústavní zakotvení práva na obecní samosprávu tvoří základ pro výkon samostatné působnosti obce. Ústavní základ dává vzniknout speciálnímu zákonu, který

¹⁹⁴ Gemeindeordnung für den Freistaat Bayern Art. 92 Abs. 1 Nr. 1-3.

¹⁹⁵ Gemeindeordnung für den Freistaat Bayern Art. 92 Abs. 2.

¹⁹⁶ Pro akciové společnosti AktG a pro společnosti s ručením omezeným GmbHG.

dále konkretizuje problematiku obcí. Zastupitelstvo obce je jako jediný orgán obce výslovně zmíněn v textu Ústavy a má tedy privilegované postavení i v obecním zřízení, kde tvoří kostru pro výčet pravomocí, které jsou dány zastupitelstvu.

Konkrétní vztah zastupitelstev obcí k obchodním společnostem je pravomoc ustavující valné hromady, při zakládání obecních obchodních společností. Po podrobném studiu právních předpisů se domnívám, že by úprava zakládání obchodních společností měla být zákonem upravena obsáhleji. Při opačném procesu ukončení účasti ve společnosti a rušení společnosti musí posvětit rozhodnutí nejprve zastupitelstvo a následně i rada obce v případě, že je jí svěřena působnost valné hromady. Zastupitelstvu je dále svěřena důležitá pravomoc v oblasti zvyšování základního kapitálu obecních obchodních společností. Působnost valné hromady v obecních obchodních společnostech s jediným akcionářem nebo společníkem je svěřena radě obce. Jedná se zároveň o nejdůležitější pravomoc, která je radě města svěřena v souvislosti s obecními obchodními společnostmi. Rada obce má zakladatelské a zřizovatelské funkce, které v sobě zahrnují veškeré úkony rady obce ve vztahu k obchodním společnostem.

Zákonem je omezena pravomoc obcí zakládat samostatně všechny druhy obchodních společností. Samostatně mohou obce zakládat pouze kapitálové obchodní společnosti. Obcím to nezakazuje zákon výslovně, avšak a contrario se vychází z ustanovení § 23 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, bez ohledu na fakt, že osobní obchodní společnosti nemohou mít jediného zakladatele. Jinak je tomu v situaci, kdy se obec účastní na obchodní společnosti s jinými společníky, zde neexistuje jednoznačný výklad, ale převažující je názor, že se může obec s jinými společníky účastnit svým podílem i v osobních obchodních společnostech. Ručení obce za závazky společnosti je zde společné a nerozdílné, přičemž by měla dosahovat výše podílu obce nejméně poloviny v porovnání s ostatními společníky. Ručení obcí za závazky fyzických a právnických osob je zakázáno, až na zákonem stanovené výjimky.

Obcím je svěřena nejen kontrola v dozorčích orgánech obchodních společností, kde mají své zástupce, ale též u obchodních společností, v nichž jsou jediným společníkem. Tato kontrola je vykonávána v souladu se zákonem.¹⁹⁷ U společností, které mají více společníků, mohou kontrolu vykonávat pouze prostřednictvím svých zástupců v dozorčích orgánech obchodní společnosti.

¹⁹⁷ Ust. § 15 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Důležitou otázkou, kterou jsem řešil v případě dosazování do dozorčích a statutárních orgánů obchodních společností je dvojkolejnost možného výkladu pravomoci rady obce v působnosti valné hromady nebo zastupitelstva dle zákonného zmocnění. Dle zákona o obcích vyplývá, že rada obce v působnosti valné hromady může volit či odvolat člena orgánu obecní obchodní společnosti pouze po předchozím návrhu zastupitelstva. V teorii je tento postup jednoznačně stanoven, v praxi se však můžeme stále setkat se situacemi, že rada města personálně obsadí nebo odvolá člena orgánu obchodní společnosti bez předchozího posvěcení zastupitelstva obce. Domnívám, se že obsazování pozic v orgánech obchodních společností zástupci z řad zastupitelů nebo zaměstnanců, může být do jisté míry výhodou, ale četnost by neměla být pravidlem. V dozorčích orgánech je účast specialistů z řad zaměstnanců popř. zastupitelů obce dokonce velice žádoucí.

V části pojednávající o historickém vývoji obecní samosprávy a podnikání obcí považují za stěžejní počátek úprav obecní resp. územní samosprávy dle ústav. V době královských měst na našem území neexistovalo obecní vlastnictví, jelikož veškerý majetek, který se nacházel v obci, měl ve svém vlastnictví panovník a obce byly pouze správcem majetku. Ustanovení ABGB z roku 1811 definovalo jako první obecní majetek, obecné jmění a pojem obecní statek. Zákon č. 18/1862 ř.z., upravoval základní pravidla hospodaření a podnikání obce. Stanovil zásadu, přiřazení každé nemovitosti k té obci, na jejímž území se nachází, včetně osoby jejího majitele. Zákon č. 76/1919 Sb. o změně a doplnění obecních zřízení a městských statutů byl novelou obecního zřízení, která zaznamenala změnu pojmosloví orgánů, jak je známe dnes. Novela zákona přinesla výraznou novinku ve formě zřízení finanční komise. V období první republiky byly výrazné snahy vytvořit nové obecní zřízení, rozdělit území na župy a okresy, ale všechny snahy zhatila Mnichovská dohoda z roku 1938. Následný vývoj byl ovlivněn Benešovými dekrety a především nástupem komunismu, který dal zapomenout na podnikání obcí až do Sametové revoluce 1989. Přijetím nového ústavního zákona č. 294/1990 Sb., byly zrušeny původní národní výbory a ustanovení byla nahrazena úpravou místní samosprávy. Důležitou úpravou byl zákon č. 367/1990 Sb., o obcích, který prozatímně upravoval otázky obce až do vydání zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

Úprava *de lege ferenda* je významná především z důvodu přijetí stěžejního díla pro celou oblast soukromého práva mající dopad i do sféry práva veřejného. Jedná se o přijetí nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Ten zcela změnil strukturu obchodního práva. Do textu zákona byla přejata část úpravy z aktuálně

platného obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb. a další část je upravena novým zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Vzhledem k nové struktuře a zároveň ke změně některých kogentních ustanovení zákona, logicky nastane mnoho nejasných situací a interpretačních pří. Do jisté míry jsem očekával, že s přijetím nového občanského zákoníku bude pružně reagovat zákon o obcích. Ačkoliv dosud nejsou ukončeny všechny rekodifikační snahy, jisté změny by měl zákon o obcích zaznamenat. Pro právní jistotu bude nutné, aby byla správně vykládána přechodná ustanovení nově přijatého občanského zákoníku a souvisejících předpisů, jelikož rozsah novelizace je významný.

Jako první problematikou související s obecními obchodními společnostmi jsem si vybral realizaci investice obchodní společnosti ve spolupráci s obcí, která je jejím jediným společníkem (akcionářem). Považoval jsem za přínosné poukázat na propojenost obce a obchodní společnosti při spolupráci na zvýšení základního kapitálu, pro efektivnější plnění úkolů obchodní společnosti, tj. zkvalitnění úrovně zajišťovaných veřejných služeb pro potřeby obyvatel obce. Navrhnul jsem jednotlivé varianty řešení přísunu obecních finančních prostředků. Za nejvhodnější variantu řešení investice jsem vybral zvýšení základního kapitálu obchodní společnosti úpisem nových akcií a variantu poskytnutí finančních prostředků formou příplatku nad rozsah emisního kursu upsaných akcií. Při výběru nejvhodnější varianty jsem hodnotil výhodnost s ohledem na čas a náklady realizované investice. Z pohledu realizované investice bylo podstatné, zda se obchodní společnost přijetím finančních prostředků dostává do režimu veřejného zadavatele podle zákona o zadávání veřejných zakázek a poskytnuté finanční prostředky lze považovat za veřejnou finanční podporu. Jestliže by obec investovala do obecní obchodní společnosti svůj finanční kapitál a tím by ji zvýhodnila oproti ostatním soutěžitelům na trhu, mohla by se tím dopouštět veřejné finanční podpory.

Další vybranou podkapitolou je „transformace“ příspěvkových organizací. Příspěvkové organizace jsou jistým přežitkem, který přetrval od Sametové revoluce, až doposud. Jelikož se jedná o zastaralou formu právnické osoby, která nezajišťuje ideálně potřeby veřejného zájmu, na místo obce, často se přistupuje k transformaci příspěvkové organizace na obecní obchodní společnost. Stále je příspěvková organizace nejčtenějším druhem organizace, kterou obce zajišťují úkoly svěřené jim v samostatné působnosti. Nevýhody příspěvkové organizace jako např. tabulkové platy, nakládání s majetkem, nedostatečná struktura orgánů atd. donutily obce k transformaci příspěvkové organizace na obchodní společnosti. Příspěvková organizace může transformací zcela zaniknout,

anebo bude stále existovat vedle obchodní společnosti, na kterou byla převedena část podniku příspěvkové organizace.

V poslední části diplomové práce jsem se zabýval obchodními společnostmi ve Spolkové republice Německo a konkrétní úpravou obecních obchodních společností v Bavorsku. Oproti české právní úpravě obchodních společností je ta německá upravena v jednotlivých zákonech. Osobní obchodní společnosti jsou speciálně upraveny v německém obchodním zákoníku HGB. Německý obchodní zákoník upravuje obecně i kapitálové obchodní společnosti, avšak ty mají svojí speciální právní úpravu. Společnost s ručením omezeným je upravena v zákoně o společnosti s ručením omezeným tzv. GmbHG a akciová společnost v zákoně o akciové společnosti tzv. AktG. Německá ústava ve svých člancích stanoví, že každá spolková země si upravuje své obecní zřízení samostatně. Porovnání bavorské právní úpravy a české právní úpravy obecního zřízení se v mnoha částech překrývají. Jisté vzory jsme převzali právě z německého a rakouského právního systému. Podstatný rozdíl, lze shledat legislativní přísnosti německé úpravy soukromoprávních subjektů – obchodních korporací, které vždy sledují veřejný zájem.

Domnívám se, že se mi podařilo stanovený cíl dosáhnout. Obsáhl jsem problematiku od historického kontextu až po úpravu de lege ferenda, která bude aktuální v blízké budoucnosti. Pouze k historické části bych poznamenal, že nebylo lehké se zaměřit na podnikání obcí, jelikož obecní samospráva je poměrně mladým právním institutem. Vybranou problematiku v závěrečné kapitole považuji za velice přínosnou, co do aplikace teoretických znalostí v praktické rovině. Zmínku o úpravě v německém obchodním zákoníku a dalších německých právních předpisech považuji za přínosnou, co do pochopení některých institutů, které z ní byly přebrány do naší právní úpravy.

V průběhu studia tématu mojí diplomové práce jsem narazil na mnohá další témata, která by mohla být součástí této diplomové práce jako je např. problematika právních úkonů učiněných valnou hromadou obecní obchodní společnosti. Z důvodu limitace rozsahu bych se další problematikou rád zabýval v průběhu mého dalšího studia.

Resume

The theme of my thesis is Position of municipality as a founder and partner of commercial companies. First of all municipality act as public corporations and ensure matters in their delgated scope or independent scope. Municipality can found commercial companies into ensure self-governing objective and public needs residence of municipality. Commercial companies is funded by only municipality or municipality with another entities. Governing of the commercial companies is provided by itself as an only partner (shareholder) or together with the other members of company.

The thesis summarizes whole theme from the basiest regulation in Constitution of Czech republic, which regulates autonomy right of the local self-govering unites and adjusts basic legal framework for vestry, which is further developed by municipality a region code. Commercial code and municipality code represent basic framework for municipal cemmercial companies. Gradually are answered questiones of foundation of commercial companies and functions of individual authorities. In the opening part of this thesis is scholarly analysis executive body of municipality in monomial commercial companies in scope of general meeting.

Next part of my thesis contains analysis historical legal regulation of enterprising of self-governing local units and de lege ferenda development. Legal regulation in Czech republic will be changed very soon in the private law by acceptance of new civile code. In the last part of my thesis I focused on chosed problemation related with municipal commercial compenies. In the three following subchapters I analyse realization of investic into municipal commercial cempenies, where is municipality the only partner, next subchapter is about „transformation“ of allowance (contributinal) organisation into commercial companies and in last subchapter I summarize legal regulation in Germany, with focuse in municipality in Bavaria.

Seznam použitých pramenů

Publikace:

- COGAN, R. *Krajské zřízení*. Praha: ASPI, 2004. s. 440. ISBN: 80-7357-041-6.
- DĚDIČ, J., ŠTENGLOVÁ, I., KŘÍŽ, R., ČECH, P. *Akciové společnosti*. 7. přepracované vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 704. ISBN 978-80-7400-404-9.
- DĚDIČ, J., a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. Díl III., 1. Vydání. Praha : Polygon, 2002. s. 896. ISBN 80-7273-071-1.
- DEDÍČ, J. *Obchodní zákoník. Komentář*. 1. vydání. Praha: PROSPEKTUM, 1997. s. 1312. ISBN 80-7175-059-X.
- DVOŘÁK, T. *Akciová společnost a Evropská akciová společnost*. Praha : ASPI a.s., 2005. s. 971. ISBN 80-7357-120-X.
- ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J. a kol. *Kurs obchodního práva. Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha : C.H. Beck, 2003. s. 653. ISBN 80-7179-391-4.
- FALDYNA, F., POKORNÁ, J., a kol. *Meritum – Obchodní právo*. Praha : ASPI a.s., 2005. s. 1208. ISBN 978-80-7357-577-9.
- HAVLAN, P. *Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě*. 2. aktualizované a podstatně doplněné vydání. Praha : Linde Praha, a. s., 2008. s. 318, ISBN 80-7201-708-9.
- KLÍMA, K., et al. *Komentář k ústavě a listině*. 2., rozšířené vydání Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. s. 1441. ISBN 978- 80- 7380-140-3.
- KOPECKÝ, M. *Právní postavení obcí: Základy obecního práva*. Praha: CODEX Bohemia, 1998. s. 266. ISBN 80-85963-73-6.
- LACINA, K., ČECHÁK, V. *Vývoj systémů veřejné správy*. 1. vydání. Praha: Profesional Publishing, 2001. s. 115 ISBN 80-86419-13-4.
- MOCKOVČIAKOVÁ, A. PROKŮPKOVÁ D., MORÁVEK Z. *Příspěvkové organizace 2008*, Praha : ASPI a.s., 2008. s. 330. ISBN 978-80- 7357-533-5.
- PELIKÁNOVÁ, I. *Komentář k obchodnímu zákoníku*. 3. díl. Linde : Praha, 1996. s. 959. ISBN 978-80-7201-047-9.

- PRŮCHA, P., SCHELLE, K. *Historie a současnost veřejné správy*. Sborník příspěvků z vědecké konference. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1993. s. 202. ISBN 80-210-0821-0.
- ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník II. Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. s. 2011. ISBN 978-807400-178-9.
- SCHELE, K. *Vývoj veřejné správy v letech 1848 – 1948*. Praha: Eurolex Bohemia, 2002. s. 389. ISBN 80-86432-25-4.
- SUDHOFF, H. *Personengesellschaften*. 8. Auflage. München : Verlag C.H.Beck, 2005. ISBN 3-406-52235-1.
- SVEJKOVSKÝ, J., a kol., *Nový občanský zákoník: Srovnání nové a současné úpravy občanského práva*, 1.vydání. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 792. ISBN 978-807400-423-0.
- ŠLAUF, V., a kol. *Zákon o obcích s komentářem. Zákon o okresních úřadech s komentářem*. 1. vydání. Praha: Panorama, 1991. ISBN 80-7038-271-6.
- ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 13. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. s. 1469. ISBN 978 -80-7400-354-7.
- ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 10. vydání. Praha : C. H. Beck, 2005. s. 1515. ISBN 80-7179-346-9.
- TANCEROVÁ, A. *Starosta obce v českém obecním zřízení*. 2007. str. 9. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita, Právnická fakulta, Vedoucí práce Stanislav Kadečka. Dostupné také z IS MU: [http://is.muni.cz/th/162999/pravf_b/Bakalarka_07.doc- II. verze_10.6.doc](http://is.muni.cz/th/162999/pravf_b/Bakalarka_07.doc-II.verze_10.6.doc).
- VEDRAL, J., VAŇA L., BŘEŇ J., PŠENIČKA, S. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. 1. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 429. ISBN: 978-80-7179-597-1.
- VONDRYS, P. *Obchodní společnosti zakládáné obcemi*. 2012. s. 86. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Právnická fakulta, Vedoucí práce Tomáš Dvořák.
- WIDTMAN, J. *Bayerische Gemeindeordnung, Kommentar*, C.H. Beck, 2010. s. 1960. ISBN 9783406500947.

Časopisy:

- ELIÁŠ, K., *Obec jako společník kapitálových společností*. *Ad Notam*, 1999, roč. 5, č. 6, s. 113-117. ISSN 1211-0558.

- ELIÁŠ, K. Otázka formy vůle společnosti s ručením omezeným jejím nejvyšším orgánem. *Ad Notam*, 1997, roč. 1. s. 1 a násl. ISSN 1211-0558.
- FICNER, T. Obec jako subjekt obchodněprávních vztahů. *Obchodní právo*, 2003, roč. 12, č. 7-8, s. 2-18, č. 9, s. 2-14. ISSN 1210-8278.
- NETOLICKÝ, M., POTĚŠIL, L. Delegování zástupců obce do orgánů obchodních společností, *Moderní obec*, Praha : ECONOMIA, a.s., 3/2008. s. 42. ISSN – 1211-0507.
- PSUTKA, J. Vklad movitých a nemovitých věcí do obchodní společnosti v souvislosti s jejím vznikem podle § 59 a 60 ObchZ – několik občanskoprávních postřehů (1. část), *Obchodněprávní revue*, 11/2009. s. 301. ISSN: 1803-6554.
- POSPÍŠIL, P.: Obchodní společnosti územních samosprávných celků. *Správní právo: Odborný časopis pro oblast státní správy a správního práva*, Praha : Ministerstvo vnitra ČR, XLIII, 6/2010. s. 321- 367. ISSN 0139-6005.
- POSPÍŠIL, P., Akciové společnosti zakládané územními samosprávnými celky. *Právní rádce*, 2009, roč. 17, č. 1. s. 23-29. ISSN 1210-4817.
- POSPÍŠIL, P., ŠTEFANKOVÁ, B., DURZSOKOVÁ, I. „Transformace“ příspěvkové organizace ÚSC na obchodní (akciovou) společnost, *UNES - účetnictví a daně pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, organizační složky státu a nevýdělečné organizace*, 7/2009. str. 24. ISSN 1214 - 181X.

Právní předpisy:

- zákona č. 946/1811 sb. z.s. Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesammten Deutschen Erbländer der Österreichischen Monarchi
- Pillersdorffova ústava z 25. dubna 1848
- Stadionova (březnová) ústava z 20. března 1849
- Únorová ústava č. 20/1861 ř.z.
- rámcový říšský obecní zákon č. 18/1862 ř.z.
- zákon č. 126/1920 Sb., o zřízení župních a okresních úřadů v republice Československé
- zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech
- ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

- zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 128/ 2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů
- nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, „auditorský zákon“, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích)
- zákon. č. 360/2004 Sb., o Evropském hospodářském zájmovém sdružení (EHZS), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti, ve znění pozdějších předpisů

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci
- Gemeindeordnung für den Freistaat Bayern
- Das Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland
- Der Verfassung des Freistaates Bayern
- Aktiengesellschaft
- Handelsgesetzbuch

Další prameny:

- Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 4566/2009 ze dne 16.11.2010
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 29 Odo 994/2005 ze dne 31.1.2007
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Cdo 2379/2010 ze dne 26.10.2011
- Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR sp.zn. 9 Afs 5/2009-91 ze dne 10.9.2009.
- Nález Ústavního soudu ČR, ÚS 721/2000 ze dne 10. července 2001
- www.beck-online.cz
- www.epravo.cz
- <http://www.handelsgesetzbuch-hgb.com/hgb/161.html>
- www.mmkv.cz
- www.justice.cz
- Zásady pro poskytování dotací z rozpočtu Statutárního města Karlovy Vary schválené zastupitelstvem města dne 26.6.2012, dostupné na www.mmkv.cz.
- DĚDIČ, J., *Základní otázky rekonstrukce práva obchodních společností, nový zákon o obchodních korporacích*. odborný seminář. Kongresové centrum Praha : Bova Polygon. Dne 26.2.2013.
- BEZOUŠKA, P., MALAST, J. *Vliv nového občanského zákoníku na obce*. odborný seminář. ČS VTS : Bova Polygon. Dne 12.3.2013.

Přílohy

- I.** Notářský zápis NZ 105/2005, uložený ve sbírce listin pod číslem C 17371/SL 1, o založení Městské galerie Karlovy Vary, s.r.o.

11

NZ 105/2005

N 109/2005

OPIS STEJNOPISU notářského zápisu

Notářský zápis

vyhotovený dne 29. 3. 2005, dvacátého devátého března roku dva tisíce pět, JUDr. Lenkou Machovou, notářkou v Karlových Varech, se sídlem v Karlových Varech, Moskevská 10, v salonku primátora Města Karlovy Vary v Karlových Varech, Moskevská 21.-----

Dostavila jsem se ke mně osobně známému, který prohlašuje, že je k právním úkonům způsobilý:-----

panu **Mgr. Zdeňku Roubínkovi**, rod.č. 58-01-24/0071, trvalý pobyt Karlovy Vary, Zámecký Vrch 414/21, jednajícím za **Město Karlovy Vary**, se sídlem Moskevská 21, Karlovy Vary, PSČ 361 20, IČ 00254657, primátorovi Města Karlovy Vary, jehož funkci jsem ověřila výpisem z usnesení z jednání zastupitelstva Města Karlovy Vary konaného dne 12. 11. 2002, který předložil výpis z usnesení jednání zastupitelstva konaného dne 25. 1. 2005, na kterém zastupitelstvo rozhodlo o založení společnosti s ručením omezeným, schválilo znění zakladatelské listiny a pověřilo primátora k podpisu zakladatelské listiny a dále výpis z usnesení jednání zastupitelstva Města Karlovy Vary ze dne 1. 3. 2005 ohledně jmenování jednatelů společnosti,-----
uvedené výpisy z jednání zastupitelstva tvoří přílohu č. 1 a 2 tohoto notářského zápisu,-----

- dále také jako zakladatele a společníka,-----

poté přítomný účastník učinil ve smyslu ustanovení § 57 a § 105 a následujících ustanovení obchodního zákona č. 513/91 Sb. ve znění novel, přede mnou notářkou toto:-----

-----**prohlášení**-----

-----o založení společnosti s ručením omezeným touto:-----

-----**zakladatelskou listinou**-----

1.

Obchodní firma a sídlo společnosti

- 1.1. Obchodní firma společnosti zní: **Městská galerie Karlovy Vary, s.r.o.**-----
1.2. Sídlem společnosti je: **Moskevská čp. 2035, orientační číslo 21, Karlovy Vary,**
PSČ: 361 20 -----

2.

Společníci

- 2.1. Jediným společníkem obchodní společnosti je: -----
Město Karlovy Vary, Moskevská čp. 2035, orientační číslo 21, Karlovy Vary, PSČ:
361 20, IČ: 00 25 46 57 -----

3.

Předmět činnosti a předmět podnikání společnosti

Společnost je založena za účelem podnikání, ale i za účelem provozování nepodnikatelských aktivit v oblasti podpory a rozvoje kultury v České republice a současně i za účelem spolupráce v kulturní oblasti mezi subjekty v České republice a v zahraničí. -----

Předmětem podnikání společnosti je:-----

- 3.1. vydavatelské a nakladatelské činnosti,-----
3.2. zprostředkování obchodu a služeb,-----
3.3. specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím,-----
3.4. reklamní činnost a marketing,-----
3.5. pořádání výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a obdobných akcí,-----
3.6. pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí,-----
3.7. provozování kulturních a kulturně vzdělávacích zařízení.-----

4.

Výše základního kapitál

- 4.1. Základní kapitál společnosti činí **200.000,- Kč** (slovy dvě stě tisíc korun českých) a je tvořen peněžítým vkladem. -----

5.

Výše vkladu společníka a rozsah jejich splacení

- 5.1. Výše vkladu společníka činí **200.000,- Kč** (slovy dvě stě tisíc korun českých) a bude splacen do deseti dnů ode dne založení společnosti na zvláštní účet, který za tím účelem zřídí správce vkladu na firmu zakládané společnosti. -----
Každý další peněžitý vklad na základní kapitál společnosti musí být splacen v plné výši nejpozději do deseti dnů ode dne jeho převzetí, pokud z rozhodnutí valné hromady společnosti nevyplývá jinak. -----
Závazek k novému vkladu se přebírá písemným prohlášením ve smyslu § 143 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb. - obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.-----

V případě poskytnutí nepeněžitého vkladu se závazek k novému vkladu přebírá prohlášením o převzetí vkladu, které musí obsahovat předmět vkladu, jeho hodnotu dle znaleckého posudku a částku, kterou se započítává na vklad společníka, který takový závazek k novému vkladu přebírá, a nepeněžitý vklad musí být splacen před zápisem zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

Při porušení povinnosti splatit vklad (nebo jeho část) zaplatí upisovatel úroky z prodlení ve výši 20 % p.a. za každý den prodlení.

- 5.3. Správcem vkladu byl ustanoven zakladatel – **Město Karlovy Vary**, Moskevská čp. 2035, číslo orientační 21, Karlovy Vary, PSC: 361 20, IČ: 00 25 46 57.

6.

Identifikační číslo a daňové identifikační číslo společnosti

- 6.1. Identifikační číslo – IČ: *bude doplněno po přidělení.*
- 6.2. Daňové identifikační číslo – DIČ: *bude doplněno po přidělení.*

7.

Orgány společnosti a její vnitřní organizace

A. Valná hromada

- 7.1. Valná hromada společníků je nejvyšším orgánem společnosti.

- 7.2. Do působnosti valné hromady zejména patří:

- (i) schvalování jednání učiněných jménem společnosti před vznikem společnosti dle § 64 zákona č. 513/1991 Sb. – obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, a
- (ii) schvalování řádné, mimořádné a konsolidované a v případech stanovených zákonem i mezitímní účetní uzávěrky, rozdělení zisku a úhrady ztrát, a
- (iii) projednávání a rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy, nedocházeli k němu na základě jiných právních skutečností, a
- (iv) schvalování stanov a jejich změn v případě, že budou společností vydány, a
- (v) projednání a schválení převodu obchodního podílu společníka na jiného společníka nebo třetí osobu, a
- (vi) jmenování a odvolávání jednatelů společnosti a členů dozorčí rady společnosti a stanovení jejich práv, povinností, pracovní náplně a jejich odměňování, a
- (vii) rozhodování o zvýšení či snížení základního kapitálu společnosti nebo o přípustění nepeněžitého vkladu či o možnosti započtení pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení vkladu, a
- (viii) rozhodování o vyloučení společníka podle § 113 a § 121 zákona č. 513/1991 Sb. – obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, a
- (ix) rozhodování o majetkovém vypořádání při zániku členství společníka, a
- (x) rozhodování o zrušení společnosti, společnosti s likvidací, jestliže to společenská smlouva připouští, a
- (xi) rozhodování o uložení sankce společníku nebo jednatelem za porušení jeho povinností, a
- (xii) rozhodování o podání návrhu na vyloučení společníka k soudu, a
- (xiii) rozhodování o výši škody způsobené společností společníkem nebo jednatelem a o způsobu její náhrady, a

- (xiv) rozhodování o způsobu výkonu hlasovacích práv na valných hromadách společností, na nichž se společnost majetkově či jinak účastní, a-----
 - (xv) rozhodování o přebírání či přístupování k závazkům třetích osob, jakož i o přebírání záruk za závazky třetích osob (a to ať již formou akcesorickou či solidární), a-----
 - (xvi) schvalování dispozic uvedených v § 67a obchodního zákoníku např. rozhodování o převodu podniku či jeho částí a rozhodování o nájmu podniku společnosti či jeho částí, nebo rozhodnutí o uzavření takové smlouvy ovládanou osobou, či zastavení podniku,-----
 - (xvii) rozhodování o zakládání společností s majetkovou účastí společnosti, jakož i zcizování účastí na těchto společnostech, a-----
 - (xviii) rozhodování o jmenování a odvolání prokuristy, zřízení dalších orgánů společnosti a počtu zaměstnanců společnosti, a-----
 - (xix) schválení smlouvy o výkonu funkce, a-----
 - (xx) schválení ovládací smlouvy, smlouvy o převodu zisku a smlouvy o tichém společenství a jejich změn, a-----
 - (xxi) rozhodování o fúzi, převodu jmění na společníka, rozdělení a změně právní formy společnosti, a-----
 - (xxii) rozhodování o jmenování, odvolání a odměňování likvidátora.-----
- 7.3. Valná hromada společnosti si může vyhradit rozhodování věcí, které jinak náleží do působnosti jiných orgánů společnosti.-----
- 7.4. Valnou hromadu svolává kterýkoli jednatel společnosti písemnou pozvánkou. Písemná pozvánka musí obsahovat program valné hromady s uvedením data, času a místa konání valné hromady a musí být společníkem doručena alespoň patnáct dnů před dnem jejího konání. V případě nedodržení předepsané formy se může valná hromada platně konat, jen souhlasí-li s jejím konáním všichni společníci.-----
- 7.5. Valná hromada musí být svolána minimálně jednou za kalendářní rok, a to nejpozději do 30. června. Valná hromada musí však být svolána bez zbytečného odkladu poté, co jednatelé zjistí, že:-----
- (i) celková ztráta společnosti na základě jakékoli účetní závěrky dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů společnosti by neuhrazená ztráta společnosti dosáhla poloviny základního kapitálu společnosti nebo to lze s ohledem na všechny skutečnosti předpokládat, a/nebo-----
 - (ii) se společnost dostala do úpadku, a/nebo-----
 - (iii) požádá-li o svolání valné hromady společníci, jejichž vklady převyšují 10% základního kapitálu společnosti.-----
- Nesvolají-li jednatelé valnou hromadu do jednoho měsíce ode dne doručení žádosti společníků uvedených v článku 7.5. této společenské smlouvy, jsou společníci oprávněni ji svolat sami způsobem uvedeným v článku 7.4. této společenské smlouvy.-
- 7.6. Valná hromada rozhoduje hlasováním. Valná hromada je schopná usnášení jen za účasti společníků, kteří mají více jak polovinu všech hlasů anebo za účasti jejich zmocněnců. Společníci za tímto účelem musí svým zmocněncům udělit písemnou plnou moc, na které musí být úředně ověřeny podpisy zmocnitele. Zmocněncem společníka nesmí být jednatel společnosti nebo člen dozorčí rady, pokud bude zřízena. O účasti společníků či jejich zmocněnců na valné hromadě se pořizuje prezenční listina, kterou ověřují a podepisují předseda valné hromady a zapisovatel zvolení valnou hromadou. Prezenční listina se přikládá k zápisu o jednání valné hromady a je

jeho nedílnou součástí. V případě, že valná hromada není schopná usnášení, svolá jednatel, který svolal valnou hromadu, další valnou hromadu tak, aby se konala do patnácti dnů od neusnášení schopné valné hromady. V takovém případě nemusí být dodržena lhůta uvedená ve druhé větě článku 7.4. této společenské smlouvy.

7.7. Společníci sjednávají, že při hlasování valné hromady náleží jednotlivým společníkům hlasy tak, že každý společník má na každých 1.000,- Kč svého vkladu jeden hlas.

7.8. Valná hromada rozhoduje nadpoloviční většinou hlasů všech společníků, pokud tato společenská smlouva nebo příslušná ustanovení zákona č. 513/1991 Sb. – obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, nestanoví vyšší počet hlasů.

Rozhodnutí o:

- (i) schvalování stanov a jejich změn, a
- (ii) změně společenské smlouvy, nedochází-li k němu na základě jiných právních skutečností, a
- (iii) snížení či zvýšení základního kapitálu společnosti nebo o připuštění nepeněžitých vkladů či o možnosti započtení pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení vkladu, a
- (iv) zrušení společnosti, společnosti s likvidací, jestliže to společenská smlouva připouští,
- (v) dalších skutečnostech, u kterých to stanoví zákon,

jsou přijímána vždy dvoutřetinovou většinou hlasů všech společníků.

Rozhodnutí o schválení ovládací smlouvy, smlouvy o převodu zisku a smlouvy o tichém společenství a jejich změn a dalších skutečnostech, u kterých to stanoví zákon, jsou přijímána vždy tříčtvrtinovou většinou hlasů všech společníků.

Rozhodnutí o snížení základního kapitálu tak, že se snižují vklady společníků nerovnoměrně a dalších skutečnostech, u kterých to stanoví zákon, vyžaduje souhlas všech společníků.

O rozhodnutí v těchto věcech a dalších věcech, u kterých to stanoví zákon, musí být pořízen notářský zápis.

7.9. Společník nemůže vykonávat hlasovací právo, pokud:

- (i) valná hromada rozhoduje o jeho nepeněžitém vkladu, a/nebo
- (ii) valná hromada rozhoduje o jeho vyloučení nebo podání návrhu na jeho vyloučení, a/nebo
- (iii) valná hromada rozhoduje o tom, zda s ním nebo s osobou, s níž jedná ve shodě, má být uzavřena smlouva mimo běžný obchodní styk, ledaže jde o smlouvu týkající se přeměny společnosti a v dalších případech stanovených v § 127 odst. 5 písm. c) zákona č. 513/1991 Sb. – obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, a/nebo
- (iv) je v prodlení se splacením vkladu, a/nebo
- (v) tak stanoví zákon.

Při posuzování způsobilosti valné hromady činit rozhodnutí a při hlasování na valné hromadě se nepřihlíží k hlasům, u nichž nelze vykonávat hlasovací právo. Zákaz výkonu hlasovacích práv dle tohoto článku společenské smlouvy neplatí, pokud všichni společníci jednají ve shodě (viz. § 66b zákona č. 513/1991 Sb. – obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů).

- 7.10. O průběhu a výsledku jednání a rozhodování valné hromady se sepíše zápis o jednání valné hromady, který podepíší přítomní společníci, popřípadě jejich zmocněnci. Plné moci zmocněnců se přiloží k zápisu o jednání a výsledku a rozhodování valné hromady.
- 7.11. Každý společník, jednatel, likvidátor, správce konkursní podstaty, vyrovnávací správce nebo člen dozorčí rady, bude-li zřízena, může požádat soud, aby vyslovil neplatnost usnesení valné hromady, pokud je v rozporu s právními předpisy, společenskou smlouvou nebo stanovami společnosti. Není-li toto právo uplatněno do tří měsíců ode dne konání valné hromady nebo, pokud nebyla řádně svolaná, ode dne, kdy se mohl dovědět o konání valné hromady, nejdéle však do jednoho roku, zaniká. --
- 7.12. Jednacím jazykem valné hromady je čeština. V případě, že účastník valné hromady či jeho zástupce nehovoří českým jazykem, je povinen si na vlastní náklady obstarat tlumočníka.

B. Jednatel

- 7.12. Statutárním orgánem společnosti jsou dva jednatele.
- 7.13. Jednatele jmenuje valná hromada z řad fyzických osob starších osmnácti let a plně způsobilých k právním úkonům, která je bezúhonná ve smyslu zákona č. 455/1991 Sb. -- o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, a u níž nenastala překážka provozování živnosti podle zákona č. 455/1991 Sb. -- o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, a musí splňovat podmínky dané § 31a zákona č. 513/1991 Sb. -- obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. V případě, že jednatel zemře, vzdá se funkce nebo je odvolán, je valná hromada povinna do dvou měsíců jmenovat nového jednatele.
- 7.14. Jednatel je oprávněn jednat jménem společnosti a podepisovat za společnost ve všech věcech v rámci zásad stanovených rozhodnutím valné hromady, touto společenskou smlouvou a organizačním řádem společnosti. Jejich porušení nemá vliv na účinky jednání jednatele vůči třetím osobám. Jednatel společnosti nesmí jednat jménem společnosti bez předchozího rozhodnutí ve věcech, kterou jsou touto společenskou smlouvou vyhrazeny do působnosti valné hromady nebo které si valná hromada společnosti do své působnosti vyhradí.
- 7.15. Jednatel je oprávněn jednat jménem společnosti ve všech věcech, zastupovat společnost před soudy, jinými státními orgány, orgány místní samosprávy a v řízení před notářem.
- 7.16. Jednatel je povinen zejména:
- (i) zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, a
 - (ii) vést seznam společníků, a
 - (iii) informovat společníky o záležitostech společnosti, a
 - (iv) svolávat valnou hromadu v souladu se zněním článku 7.4. a 7.5. této společenské smlouvy, a
 - (v) zajistit řádné obchodní vedení společnosti.

- 7.17. Jednatel je povinen podat bez zbytečného odkladu příslušného soudu návrh na prohlášení konkursu na společnost v případě splnění podmínek stanovených zákonem č. 328/1991 Sb. - o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů. Zaviněné porušení této povinnosti jednatelem má za následek jejich společné a nerozdílné ručení za závazky společnosti, které vznikly po dni, kdy jednatele svou povinnost porušili.----
- 7.18. Jednatel výslovně nesmí: -----
- (i) podnikat v oboru stejném nebo obdobném oboru podnikání společnosti ani vstupovat se společností do obchodních vztahů; a/nebo -----
 - (ii) zprostředkovávat nebo obstarávat pro jiné osoby obchody společnosti; a/nebo --
 - (iii) účastnit se na podnikání jiné společnosti jako společník s neomezeným ručením nebo jako ovládající osoba jiné osoby se stejným nebo podobným předmětem podnikání; a/nebo -----
 - (iv) vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejným nebo obdobným předmětem podnikání, ledaže jde o koncern. -----
- 7.19. Prvními jednatelem společnosti byli jmenováni:-----
- (i) **Monika Makkiehová**, r.č.: 63-61-29/6876, trvalý pobyt: Kvapilova 419/5, Karlovy Vary, PSČ 360 09; -----
 - (ii) **Mgr. Zdeněk Roubínek**, r.č.: 58-01-24/0071, trvalý pobyt: Zámecký Vrch 414/21, Karlovy Vary, PSČ 360 01.-----

8.

Způsob jednání za společnost

- 8.1. Za společnost jedná ve všech věcech každý jednatel samostatně. -----
- 8.2. Podepisování za společnost se provádí tak, že k napsanému nebo jinak vytištěnému obchodní firmě společnosti připojí své jméno a podpis společně oba jednatele s uvedením označení své funkce. -----
- 8.3. Společnost jedná svým statutárním orgánem nebo za společnost jednají zástupci. Statutárním orgánem společnosti jsou jednatele. Zástupci společnosti mohou být právnické i fyzické osoby způsobilé k právním úkonům k tomu písemně zmocněné ve smyslu zásad stanovených touto společenskou smlouvou.-----
- 8.4. K zastupování společnosti ve všech věcech kromě zcizování a zatěžování nemovitostí může být udělením písemné prokury zmocněna třetí fyzická osoba. V prokure lze výslovně zmocnit i ke zcizování a zatěžování nemovitostí. Udělování prokury je v působnosti valné hromady společnosti.-----
- 8.5. Fyzické osoby pověřené při provozování podniku společnosti určitou činností, jsou zmocněny ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází. Okruh takových osob a rozsah zmocnění upraví organizační řád společnosti.-----
- 8.6. Společnost zavazuje i jednání jiné osoby v její provozovně, nemohla-li třetí osoba vědět, že jednající osoba k tomu není oprávněna.-----

9.

Právní poměry společnosti

- 9.1. Společnost nabývá způsobilosti k práv a povinnostem a způsobilosti k právnímu jednání ode dne zápisu do obchodního rejstříku. Do doby vzniku společnosti jednají ve věcech souvisejících se vznikem společnosti za společnost její zakladatelé. Ze závazků vzniklých z jednání zakladatelů před vznikem společnosti jsou zakladatelé zavázáni společně a nerozdílně, pokud valná hromada společnosti do tří měsíců od vzniku společnosti tato jednání neschválí. Pro ostatní závazky platí ustanovení § 64 zákona č. 513/1991 Sb. -- obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. -----
- 9.2. Společnost vystupuje v občanskoprávních, obchodněprávních, pracovněprávních a jiných právních vztazích svým jménem a nese majetkovou odpovědnost z těchto závazků vyplývajících, pokud právní předpisy nestanoví jinak. -----
- 9.3. Za porušení svých závazků odpovídá společnost celým svým majetkem. -----
- 9.4. Společnost je povinna vést účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveným zvláštním způsobem. Společnost účtuje v soustavě podvojného účetnictví o stavu a pohybu obchodního majetku a závazků, čistého obchodního jmění, o nákladech, výnosech, zisku nebo ztrátě podniku. -----
- 9.5. Společnost se může domáhat u soudu vyloučení společníka, který porušuje závazným způsobem své povinnosti, ačkoli k jejich plnění byl vyzván a na možnost vyloučení písemně upozorněn. S podáním tohoto návrhu musí souhlasit valná hromada společnosti. -----

10.

Právní poměry společníků

A. Vznik členství-----

- 10.1. Členství společníka ve společnosti vzniká:-----^a
- a/ uzavřením společenské smlouvy; nebo -----
- b/ převzetím nového vkladu v případě zvyšování základního kapitálu společnosti jinou osobou než dosavadním společníkem. Ke společnosti může přistoupit další společník tím, že převezme nový vklad vypsany valnou hromadou. Nový společník musí splatit na účet společnosti stanovený peněžitý vklad anebo převést na společnost nepeněžitý vklad a výslovně písemně prohlásit, že přistupuje k této společenské smlouvě; jeho podpis musí být úředně ověřen. Přistoupení nového společníka se zapíše do obchodního rejstříku a zároveň se upraví výše základního kapitálu a podíl jednotlivých společníků na rozhodování, zisku a ztrátě společnosti; nebo -----
- c/ nabytím od společníka na základě smlouvy o převodu obchodního podílu. Nabyvatel, který není společníkem, musí ve smlouvě o převodu obchodního podílu prohlásit, že přistupuje ke společenské smlouvě, případně stanovám společnosti; nebo -----
- d/ přihlášením dědice zemřelého dosavadního společníka; nebo -----
- e/ převedením obchodního podílu rozhodnutím valné hromady na jinou osobu než dosavadního společníka. -----

B. Zánik členství-----

- 10.2. Členství společníka ve společnosti zaniká -----
- a/ smrtí společníka; nebo-----
 - b/ převedením obchodního podílu na společnost na jinou osobu; nebo-----
 - c/ vyloučením společníka ze společnosti, pokud společník porušuje závažným způsobem své povinnosti, ačkoli k jejich plnění byl písemně vyzván a na možnost vyloučení byl písemně upozorněn; nebo-----
 - d/ zrušením členství soudem. Společník nemůže ze společnosti vystoupit, může však navrhnout, aby soud zrušil jeho účast ve společnosti, nelze-li na něm spravedlivě požadovat, aby ve společnosti setrval. Obchodní podíl vystupujícího společníka bude rozhodnutím valné hromady převeden na jiného společníka nebo třetí osobu. Vystupujícímu společníku bude vyplacen vypořádací podíl.-----
 - e/ dohodou o ukončení účasti v písemné formě s úředně ověřenými podpisy; nebo-----
 - f/ prohlášením konkursu na majetek společníka nebo pravomocné nařízení výkonu rozhodnutí postižením podílu společníka ve společnosti nebo vydání exekučního příkazu k postižení podílu společníka ve společnosti po právní moci usnesení o nařízení exekuce; nebo-----
 - g/ zánikem společnosti.-----

C. Ručení společníka za závazky společnosti-----

- 10.3. Společníci neručí za závazky společnosti v době jejího trvání osobně, avšak pouze do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků podle stavu zápisu v obchodním rejstříku. Před vznikem společnosti jsou z právních jednání učiněných zakladateli jménem společnosti zavázáni zakladatelé společně a nerozdílně. Po zrušení společnosti ručí společník za závazky společnosti do výše svého podílu na likvidačním zůstatku v případě, že došlo ke splacení jeho vkladu. Pokud by v době zrušení společnosti nebyl vklad společníka splacen, není jeho ručení limitováno pouze podílem na likvidačním zůstatku, ale ručí nejméně v takovém rozsahu, v jakém ručil za trvání společnosti. Společník nemůže požadovat vrácení svého vkladu po dobu svého členství ve společnosti.-----

D. Dispozice s obchodním podílem-----

- 10.4. Míra účasti, jakou se podílí společník na společnosti a z této účasti plynoucí práva a povinnosti, je určena poměrem vkladu společníka k základnímu kapitálu společnosti (obchodní podíl). Společník může mít pouze jeden obchodní podíl. Jeden obchodní podíl však může náležet více osobám. Svá práva z tohoto obchodního podílu mohou tyto osoby vykonávat jen společně nebo prostřednictvím zvoleného zástupce. Rozdělení obchodního podílu je možné při jeho převodu nebo přechodu ne dědice či právní nástupce.-----

- 10.5. Úmrtím společníka – fyzické osoby - přechází obchodní podíl na oprávněné dědice. Přihlášením nabývá dědic obchodní podíl ke dni smrti zůstavitele. Zánikem společníka – právnické osoby přechází obchodní podíl na jeho právní nástupce.-----
- 10.6. Společník může převést svůj obchodní podíl na jiného společníka nebo třetí osobu jen s předchozím souhlasem valné hromady. O převodu obchodního podílu se sepíše smlouva a pokud je nabyvatelem třetí osoba, která není společníkem, musí ve smlouvě prohlásit, že přistupuje k této společenské smlouvě; podpisy musí být úředně ověřeny. Účinky převodu obchodního podílu nastávají vůči společnosti dnem doručení smlouvy o převodu obchodního podílu společnosti.-----
- 10.7. Společníci si vznikem svého členství ve společnosti zřizují na své obchodní podíly předkupní právo, kdy v případě souhlasu valné hromady se zavazují nabídnout svůj obchodní podíl k prodeji přednostně sobě navzájem za hodnotu zjištěnou z účetní závěrky provedené ke dni konání valné hromady, tj. hodnota podílu na čistém obchodním jmění společnosti. Kupní cena za převáděný obchodní podíl musí být vypořádána nejpozději do jednoho roku ode dne uzavření smlouvy o převodu obchodního podílu ve dvou hodnotově totožných splátkách splatných vždy po uplynutí šesti měsíců ode dne uzavření smlouvy o převodu obchodního podílu. Projevili-li zájem o nabytí nabídnutého obchodního podílu více společníků, vzniká těmto právo nabytí tu část nabízeného obchodního podílu, které je vyjádřena poměrem obchodních podílů společníků, kteří projevili vůli nabytí nabízený obchodní podíl. Při stanovení kupní ceny a její úhrady se postupuje obdobně tak, jak je uvedeno v předchozím odstavci. Smlouva o převodu obchodního podílu uzavřená bez uplatnění předkupního práva ostatních společníků je relativně neplatným dvoustranným právním úkonem.-----
- 10.8. Společník není oprávněn zastavovat svůj obchodní podíl ani jiný majetek společnosti pro své soukromé potřeby.-----
- 10.9. Při vyloučení společníka ze společnosti valnou hromadou, rozhodne valná hromada o převodu obchodního podílu vyloučeného společníka na jiného společníka nebo třetí osobu. Nedojde-li k takovému převodu obchodního podílu, rozhodne valná hromada do šesti měsíců ode dne, kdy k vyloučení došlo, buď o snížení základního kapitálu o vklad vyloučeného společníka, a/nebo o tom, že ostatní společníci převezmou jeho vklad v poměru svých obchodních podílů.-----

E. Další práva a povinnosti společníků-----

- 10.10. Společník má zejména tato základní práva:-----
- (i) být jednatelem společnosti, a-----
 - (ii) vykonávat správu společnosti a pracovat pro společnost, a-----
 - (iii) účastnit se jednání a rozhodování valné hromady, a-----
 - (iv) navrhopat podnikatelské záměry a aktivity společnosti a vyžadovat k tomuto vyjádření ostatních společníků, a-----
 - (v) navrhopat způsob nakládání s prostředky společnosti a vyžadovat k tomuto vyjádření ostatních společníků, a-----
 - (vi) vyžadovat od ostatních společníků potřebná vysvětlení, zprávy a informace, týkající se jejich činnosti a nečinnosti při společném podnikání jménem této společnosti, a-----

- (vii) vyžadovat potřebné informace od jednatelů společnosti, zejména aby mu byla bezodkladně doručena kopie účetní rozvahy za účelem jejího odsouhlasení; nebyly-li vzneseny námitky do jednoho měsíce od doručení rozvahy, platí rozvaha za odsouhlasenou, a -----
 - (viii) vyžadovat podíl na zisku za uplynulý obchodní rok po splnění daňových povinností, nedohodnou-li si společníci vyplácení podílu na zisk již v průběhu obchodního roku (podnikatelská odměna); zisk k rozdělení mezi společníky je rozdělován v poměru výše vkladů jednotlivých společníků na základní kapitálu společnosti -----
 - (ix) nahlížet do obchodních a účetních knih, kontrolovat tam obsažené údaje a vyžadovat potřebná vysvětlení od osob pověřených jejich vedením; jednou ročně na vlastní náklady pověřit k provedení předešlých úkonů třetí osobu, která bude zavázána povinností mlčenlivosti, a -----
 - (x) požádat soud, aby zrušil usnesení valné hromady, které je v rozporu s právními předpisy nebo touto společenskou smlouvou, a to do tří měsíců ode dne konání valné hromady nebo, pokud nebyla řádně svolaná, ode dne, kdy se mohl dovědět o konání valné hromady, a -----
 - (xi) přezkoumávat a schvalovat roční účetní uzávěrku, a -----
 - (xii) zvolit si zástupce na základě plné moci na zastupování na jednání valné hromady či k provedení jiných úkonů ve vztahu ke společnosti, pokud zákon či tato společenská smlouva nestanoví jinak, a -----
 - (xiii) podat jménem společnosti žalobu o náhradu škody proti jednatele, který odpovídá společnosti za škodu, kterou jí způsobil, a žalobu o splacení vkladu proti společníkovi, který je v prodlení se splacením vkladu; to neplatí, pokud vymáhá splacení vkladu jednatel nebo pokud valná hromada rozhodla o vyloučení společníka, který je v prodlení. -----
- 10.11. Společník má zejména tyto základní povinnosti: -----
- (i) přispívat dle veškerých svých možností a schopností k řádnému chodu společnosti, dosahování co nejlepších hospodářských výsledků a propagaci dobrého jména společnosti, a -----
 - (ii) aktivně se zúčastnit projednávání otázek řízení společnosti a hospodaření společnosti, jakož i schvalování roční účetní uzávěrky, rozdělení zisku, popř. úhrady ztráty; v případě určení povinnosti uhradit ztrátu společnosti jsou společníci povinni se na úhradě podílet v poměru výše jejich vkladů na základní kapitálu společnosti, a -----
 - (iii) účastnit se jednání o rozhodování valné hromady, a -----
 - (iv) plnit řádně a včas úkoly uložené valnou hromadou, a -----
 - (v) zachovávat mlčenlivost o hospodářských výsledcích a podnikatelských záměrech společnosti, a -----
 - (vi) splatit svůj vklad na základní kapitál společnosti nejpozději do pěti let od vzniku společnosti nebo svého vstupu do společnosti, a -----
 - (vii) splnit ve stanovené lhůtě doplatkovou a příplatkovou povinnost, na níž se společníci dohodli, a -----
 - (viii) uhradit peněžité sankce za porušení svých povinností předpokládané touto společenskou smlouvou, a -----

- (ix) uhradit společnosti škodu způsobenou jí zaviněním povinností vyplývajících z této společenské smlouvy nebo právních předpisů, a
- (x) dodržovat zákaz konkurenčního jednání v rozsahu stanoveném pro jednatele společnosti podle článku 7.18. této společenské smlouvy.

11.

Rezervní fond

- 11.1. Společnost vytváří rezervní fond z čistého zisku vykázaného v řádné účetní uzávěrce za rok, v němž poprvé zisk vytvoří, a to ve výši 10 % z čistého zisku, avšak ne více než 5 % z výše základního kapitálu společnosti.
- 11.2. Rezervní fond bude ročně doplňován z čistého (použitelného) zisku společnosti, a to částkou, která odpovídá 5 % tohoto zisku, a to až do výše 10 % základního kapitálu společnosti.
- 11.3. V případě, že společnost:
 - a) nabude sama svůj obchodní podíl akcie nebo prostřednictvím jiné osoby jednající jejím jménem, avšak na účet společnosti a vykáže-li je v rozvaze; nebo
 - b) nabude majetkovou účast na osobě, jež je ve vztahu ke společnosti ovládající osobou,je povinna za podmínek stanovených v § 120 odst. 2 a 3, § 161d, § 161f zákona č. 513/1991 Sb. – obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, vytvořit rezervní fond společnosti ve stejné výši, přičemž postupuje v souladu s ustanoveními § 161d odst. 2 až 5 zákona č. 513/1991 Sb. – obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.
- 11.4. Rezervní fond je tvořen peněžními prostředky uloženými společností u peněžního ústavu.
- 11.5. O použití rezervního fondu rozhodují jednatele na základě pověření valnou hromadou. Rezervní fond však nesmí být použit k jiným účelům, než ke krytí ztrát společnosti.

12.

Zvýšení a snížení základního kapitálu společnosti

- 12.1. Zvýšení základního kapitálu společnosti novými peněžitými vklady je přípustné, jen když dosavadní peněžité vklady jsou zcela splaceny. Zvýšení základního kapitálu nepeněžitými vklady je přípustné již před tímto splacením. Zvýšení základního kapitálu se provede převzetím nových vkladů, a to tak, že společnost vypíše nové vklady, které převezme buď stávající společník nebo jiná osoba. Vklad se přebírá prohlášením o převzetí vkladu a pokud vklad přebírá osoba, která není společníkem, musí prohlášení o převzetí vkladu obsahovat i výslovné prohlášení o tom, že přistupuje k této společenské smlouvě. Dosavadní společníci mají přednostní právo k účasti na zvýšení základního kapitálu, zvyšuje-li se peněžitými vklady, které jsou oprávněni uplatnit ve lhůtě patnácti dnů od rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu společnosti. Nevyužitím tohoto oprávnění v uvedené lhůtě jejich přednostní právo zaniká. Závazek k převzetí nového vkladu pak může s předchozím souhlasem valné hromady převzít kdokoli.

- 12.2. Valná hromada může rozhodnout o zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů, vykázaných v účetní závěrce v pasivech společnosti v souladu se zněním § 208 odst. 1 až 5 a odst. 6 písm. a) a b) zákona č. 513/1991 Sb. - obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. Tím se zvýší hodnota vkladu každého společníka v poměru dosavadních hodnot jejich vkladů. -----
- 12.3. Zvýšení základního kapitálu nechají jednatelé neprodleně zapsat do obchodního rejstříku. -----
- 12.4. O snížení základního kapitálu rozhoduje valná hromada. Snížit základní kapitál lze snížením počtu vkladů nebo snížením nominální hodnoty vkladů. Hodnota základního kapitálu nesmí klesnout pod 200.000,- Kč, slovy dvě stě tisíc korun českých, a vklady jednotlivých společníků pod 20.000,- Kč, slovy dvacet tisíc korun českých. -----
- 12.5. Snížení základního kapitálu musí jednatelé dvakrát po sobě s časovým odstupem třiceti dnů vhodným způsobem zveřejnit, a to do patnácti dnů po rozhodnutí valné hromady o snížení základního kapitálu, a vyzvat věřitele společnosti, aby do devadesáti dnů přihlásili své pohledávky, a teprve poté nechat zapsat do obchodního rejstříku. -----
- 12.6. Zvýšení a snížení základního kapitálu je účinné teprve zápisem do obchodního rejstříku.

13.

Zánik společnosti a její likvidace

- 13.1. Společnost zaniká ke dni jejího výmazu z obchodního rejstříku. -----
- 13.2. Před zánikem společnosti musí dojít k jejímu zrušení. -----
- 13.3. Zrušení společnosti nastává v případech jak dále následuje: -----

A. Rozhodnutím valné hromady o zrušení společnosti -----

- 13.4. Rozhodnutí musí být písemné a osvědčeno ve formě notářského zápisu. -----

B. Rozhodnutím soudu -----

- 13.5. Na důvodnou žádost jednoho ze společníků, anebo bez návrhu, jestliže: -----
- (i) v uplynulých dvou letech se nekonala valná hromada nebo v uplynulém roce nebyly zvoleny orgány společnosti, jejichž všem členům skončilo volební období před více než jedním rokem, nestanoví-li tento zákon jinak nebo společnost po dobu delší než dva roky neprovozuje žádnou činnost, a/nebo -----
 - (ii) společnost pozbude oprávnění k podnikatelské činnosti, a/nebo -----
 - (iii) zaniknou-li předpoklady stanovené zákonem pro vznik společnosti anebo jestliže společnost nemůže vykonávat činnost pro nepřekonatelné rozpory mezi společníky, a/nebo -----
 - (iv) společnost porušuje povinnost vytvářet rezervní fond, a/nebo -----
 - (v) společnost porušuje povinnost vykonávat činnost, kterou podle zvláštních předpisů mohou vykonávat jen fyzické osoby tím, že jí vykonává i pomocí k tomu neoprávněných osob, a/nebo -----

(vi) společnost neplní povinnost prodat část podniku nebo se rozdělit uloženou rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže podle zvláštního právního předpisu.-----

C. Zrušením konkursu na majetek společnosti po naplnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu z důvodu, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu-----

D. Rozdělením, fúze, zrušení společnosti s převodem jmění na společníka nebo změna právní formy-----

13.6. Časový rozdíl mezi zrušením společnosti a jejím zánikem slouží k tomu, aby byl vypořádán majetek společnosti, což se provede likvidací anebo bez likvidace, převede-li se majetek společnosti na právního nástupce při dobrovolném zrušení společnosti. --

13.7. Likvidace společnosti se provede podle obecně patných pravidel pro likvidaci. Likvidátora jmenuje valná hromada společnosti.-----

14.

Obchodní rok

14.1. Obchodním rokem je kalendářní rok.-----

15.

Doba trvání společnosti

15.1. Tato smlouva byla uzavřena na dobu **n e u r ě i t o u**. Společnost je zakládána na dobu neurčitou.-----

16.

Oddělovací ustanovení

16.1. Ustanovení této společenské smlouvy platí pouze pokud nejsou v rozporu s kogentními ustanoveními obecně závazných právních předpisů.-----

16.2. V případě, že jednotlivá ustanovení této společenské smlouvy jsou nebo se stanou neplatnými, neúčinnými či nevynutitelnými, není tímto dotčena platnost, účinnost či vynutitelnost ostatních ustanovení této společenské smlouvy. Valná hromada je v takovém případě povinna neplatná, neúčinná či nevynutitelná ustanovení svým rozhodnutím zrušit nebo změnit, anebo je povinna neplatná, neúčinná či nevynutitelná ustanovení této společenské smlouvy vykládat nebo provádět tak, aby byl naplněn význam sledovaný obecně závaznými právními předpisy. Obdobně se postupuje v případě, že by některé skutečnosti nebyly touto společenskou smlouvou upraveny. ---

17.

Závěrečná ustanovení

- 17.1. Právní vztahy založené touto společenskou smlouvou se řídí právním řádem České republiky. Na skutečnosti výslovně neupravené touto společenskou smlouvou se použije obecná úprava zákona č. 513/1991 Sb. – obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. -----
- 17.2. Náklady spojené se založením a vznikem společnosti jdou k tíži společnosti. -----
- 17.3. Změny této společenské smlouvy je možné provést pouze písemně ve formě písemných a chronologicky číslovaných dodatků k této společenské smlouvě, a to na základě rozhodnutí valné hromady společnosti. -----
- 17.4. Smluvní strany potvrzují autentičnost této společenské smlouvy a prohlašují, že si společenskou smlouvu přečetly, s jejím obsahem souhlasí, že společenská smlouva byla sepsána na základě pravdivých údajů, z jejich pravé a svobodné vůle a nebyla uzavřena v tísní ani za jinak jednostranně nevýhodných podmínek, což stvrzují podpisem svého oprávněného zástupce. -----

O tom byl tento notářský zápis sepsán, přítomným účastníkem přečten, účastníkem v celém rozsahu schválen a přede mnou, notářkou, podepsán. -----

----- L.S. Město Karlovy Vary -----
----- Mgr. Zdeněk Roubínek v.r. -----

-----JUDr. Lenka Machová, notářka v.r. -----
-----L.S. JUDr. Lenka Machová, notářka v Karlových Varech v.r. -----

V K. Varech dne 21.3.2005

VÝPIS Z USNESENÍ

**z 1. jednání ZASTUPITELSTVA MĚSTA KARLOVY VARY, které se uskutečnilo
dne 25.1.2005, od 08:30 hodin, v Alžbětíných Lázních, Karlovy Vary**

**Bod č. 18) Doporučení k založení obchodní společnosti Městská galerie Karlovy Vary,
s.r.o.**

Zastupitelstvo města

schválilo založení obchodní společnosti Městská galerie, s.r.o., se sídlem: Moskevská čp. 2035, číslo orientační 21, Karlovy Vary, PSČ: 361 20

schválilo znění zakladatelské listiny společnosti Městská galerie s.r.o. a

pověřilo primátora města Karlovy Vary podpisem zakladatelské listiny obchodní společnosti.

Statutární město
KARLOVY VARY

(9)

JUDr. Tomáš Fícer
vedoucí právního odboru

STATUTÁRNÍ MĚSTO
KARLOVY VARY

Statutární město Karlovy Vary • Moskevská 21, 361 20 Karlovy Vary

V K.Varech dne 21.3.2005

VÝPIS Z USNESENÍ

z 2. jednání ZASTUPITELSTVA MĚSTA KARLOVY VARY, které se uskutečnilo dne 1.3.2005, od 08:30 hodin, v hotelu Imperial, Karlovy Vary

Bod č.37) Městská galerie Karlovy Vary, s.r.o.

Zastupitelstvo města

jmenovalo jednatele Městské galerie Karlovy Vary, s.r.o. :
Mgr. Zdeňka Roubínka, Zámecký vrch 414/21, Karlovy Vary a
Moniku Makkiehovu DiS, Kvapilova 419/5, Karlovy Vary.

JUDr. Tomáš Fícer
vedoucí právního odboru

O v ě ř u j i, že tento stejnopis notářského zápisu včetně přílohy č. 1 a 2, který vydávám společnosti Městu Karlovy Vary souhlasí doslovně a úplně s originálem notářského zápisu, sepsaným na patnácti stranách a jeho dvěma jednostránkovými přílohami citovanými v notářském zápisu, a uloženým v kanceláři notářského úřadu JUDr. Lenky Machové pod čj. NZ 105/2005.-----

V Karlových Varech dne 29. 3. 2005, dvacátého devátého března roku dva tisíce pět.-----

-----JUDr. Lenka Machová, notářka v.r.-----

-----L.S. JUDr.Lenka Machová, notářka v Karlových Varech-----

O v ě ř u j i, že tento osmnáctistránkový opis stejnopisu notářského zápisu souhlasí doslovně a úplně se stejnopisem notářského zápisu osmnáctistránkovým.-----

V Karlových Varech dne 29. 3. 2005, dvacátého devátého března roku dva tisíce pět.-----

Věra Brabcová
posvěcená notářkou JUDr. Lenkou Machovou

